

Hallituksen vuosikertomus 2022

Liite 4 Valtion yhtiöomistus

VALTIONEUVOSTON JULKAISUJA 2023:40

vn.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallituksen vuosikertomus 2022

Liite 4 Valtion yhtiöomistus

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Valtioneuvosto

Valtioneuvoston kanslia

Tekijänoikeuslaki (404/1961) 9 § Tekijänoikeussuojaa vailla olevat teokset

ISBN pdf: 978-952-383-751-5

ISSN pdf: 2490-0966

ISBN painettu: 978-952-383-735-5

ISSN painettu: 2490-0613

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2023

Paino: PunaMusta Oy, 2023

Painotuotteet
4041-0619

Hallituksen vuosikertomus 2022

Liite 4 Valtion yhtiöomistus

Valtioneuvoston julkaisu 2023:40**Julkaisija** Valtioneuvosto**Yhteisötekijä** Valtioneuvoston kanslia**Kieli** suomi**Sivumäärä** 99

Tiivistelmä

Valtioneuvosto antaa eduskunnalle hallituksen vuosikertomuksen perustuslain 46 §:ssä säädettyinä kertomuksena hallituksen toiminnasta, valtiontalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta sekä niistä toimista, joihin hallitus on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt. Hallituksen vuosikertomuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 9 a §:ssä sekä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 17 ja 18 §:ssä.

Talousarviolain 18 §:ssä edellytetään, että hallituksen vuosikertomukseen otettavien valtiontalouden ja valtion taloudenhoidon sekä toiminnan tuloksellisuuden kuvausten tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista, valtion taloudellisesta asemasta sekä tuloksellisuudesta (oikea ja riittävä kuva). Säädösten kertomuksen sisältöä määrittävät erityisesti myös valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) vaatimukset. Hallituksen vuosikertomus vuodelta 2022 muodostuu viidestä osasta:

- Hallituksen vuosikertomus
- liite 1 Ministeriöiden tuloksellisuuden kuvaukset
- liite 2 Tilinpäätöslaskelmat
- liite 3 Toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta
- liite 4 Valtion yhtiöomistus

Asiasanat hallituksen vuosikertomukset, eduskunta, tiedonsaanti, valtioneuvosto, hallituksen kertomukset, tilinpäätös, omistajaohjaus**ISBN PDF** 978-952-383-751-5**ISSN PDF** 2490-0966**ISBN painettu** 978-952-383-735-5**ISSN painettu** 2490-0613**Julkaisun osoite** <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-751-5>

Regeringens årsberättelse 2022

Bilaga 4 Statens bolagsinnehav

Statsrådets publikationer 2023:40**Utgivare** Statsrådet**Utarbetad av** Statsrådets kansli**Språk** finska**Sidantal**

99

Referat

Enligt 46 § i grundlagen ska statsrådet lämna en berättelse till riksdagen om regeringens verksamhet, skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts samt om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut. Närmare bestämmelser om regeringens årsberättelse finns i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003) och i 17 och 18 § i lagen om statsbudgeten (423/1988).

I 18 § i lagen om statsbudgeten förutsätts det att de redogörelser för statsfinanserna och skötseln av statsfinanserna samt resultat av statens verksamhet som tas in i regeringens årsberättelse ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten följts och om statens intäkter och kostnader, om statens ekonomiska ställning och resultat (rättvisande bild). På författningsnivå fastställs årsberättelsens innehåll i synnerhet i förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Regeringens årsberättelse för 2022 består av fem delar:

- Regeringens årsberättelse
- Bilaga 1 Ministeriernas resultatöversikter
- Bilaga 2 Bokslutskalkyler
- Bilaga 3 Åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden
- Bilaga 4 Statens bolagsinnehav

Nyckelord

regeringens årsberättelser, riksdagen, tillgång till information, statsrådet, regeringens berättelser, bokslut, ägarstyrning

ISBN PDF 978-952-383-751-5**ISBN tryckt** 978-952-383-735-5**ISSN PDF** 2490-0966**ISSN tryckt** 2490-0613**URN-adress** <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-751-5>

Sisältö

1	Valtion yhtiöomistukset ja omistajaohjaus lyhyesti	7
2	Valtion yhtiöomistusten vuosi 2022	8
3	Valtion tavoitteet omistajana	12
4	Omistajaohjauksen organisoituminen ja toimintatapa	15
5	Hallitusvalinnat ja hyvä hallintotapa	18
6	Palkitseminen	21
7	Vastuullisuus	22
	7.1 Valtio-omistajan vastuullisuusodotukset.....	22
	7.2 Yhtiösalkun vastuullisuuden jalkautus	23
	7.3 Salkkuyhtiöiden vastuullisuuden seuranta ja analyysi	24
8	Salkkuyhtiöiden avainlukuja ja kehitys	33
	8.1 Listaamattomien yhtiöiden kehitys	36
	8.2 Pörssisalkun kehitys	38
	8.2.1 Valtion suora pörssiomistus.....	38
	8.2.2 Solidiumin kautta omistetut yhtiöt.....	40
9	Valtion suora pörssiomistus	43
	Finnair Oyj	43
	Fortum Oyj	44
	Neste Oyj	45
	SSAB AB	46
10	Listaamattomat kaupalliset yhtiöt	47
	Arctia Oy	47
	Boreal Kasvinjalostus Oy	48
	Edita Group Oyj	49
	Finavia Oy	50
	Fingrid Oyj	51
	Gasgrid Finland Oy	52
	Gasum Oy	53
	Kemijoki Oy	54
	Leijona Catering Oy.....	55
	Motiva Oy	56

Neova Oy	57
Patria Oyj	58
Posti Oyj	59
Suomen Lauttaliikenne Oy	60
Suomen Rahapaja Oy	61
Suomen Siemenperunakeskus Oy	62
Suomen Viljava Oy	63
Tapio Oy	64
VR Group Oyj	65
11 Erityistehtävayhtiöt.....	66
A-Kruunu Oy	66
Alko Oy	67
Cinia Oy	68
CSC Tieteen tietotekniikan keskus Oy.....	69
DigiFinland Oy	70
FinnHEMS Oy	71
Finnpilot Pilotage Oy	72
Finnvera Oyj	73
Governia Oy.....	74
Hansel Oy	75
HAUS kehittämiskeskus Oy	76
Hevosopisto Oy.....	77
Ilmastorahasto Oy	78
Itärata Oy	79
Kuntarahoitus Oyj	80
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy	81
Solidium Oy	82
STUK International Oy	83
Suomen Erillisverkot Oy.....	84
Suomen Ilmailuopisto Oy	85
Suomen Malmijalostus Oy	86
FVR – Suomen rokotetutkimus (Rokotetutkimuskeskus Finvac Oy)	87
Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi)	88
Suomi-rata Oy.....	89
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy.....	90
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund).....	91
Turun Tunnin Juna Oy.....	92
Yleisradio Oy.....	93
Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat	94
Valtion omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2022.....	96

1 Valtion yhtiöomistukset ja omistajaohjaus lyhyesti

Valtiolla on omistuksia 69 yhtiössä, jotka se omistaa kokonaan tai osittain muiden omistajien kanssa. Omistajaohjauksella tarkoitetaan valtion yhtiövarallisuuden hoitamista ja kehittämistä. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa omistajaohjauksen toiminnasta ja kehittämisestä koko valtioneuvoston laajuisesti ja koordinoi ministeriöiden välistä omistajaohjausyhteistyötä.

Valtion yhtiöomistukset 31.12.2022

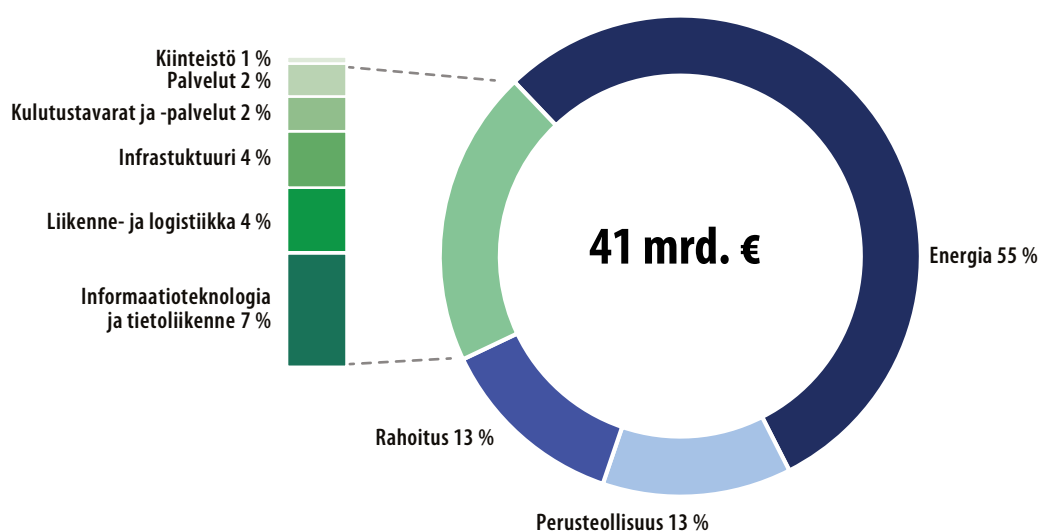
Valtioneuvoston kanslia		Muut ministeriöt	
FINANSSI-INTRESSI	STRATEGINEN INTRESSI	ERITYISTEHTÄVÄT	
<ul style="list-style-type: none"> • Kemijoki (50,1 %) • Edita Group • Suomen Rahapaja 	<ul style="list-style-type: none"> • Arctia • Boreal Kasvinjalostus (65 %) • Finavia • Finnair (55,9 %) • Fortum (51,26 %) • Gasum • Leijona Catering • Motiva • Neova (50,1%) • Neste (44,7 %) • Patria (50,1 %) • Posti Group • SSAB (6,3 %) • Suomen Lauttaliikenne • Suomen Siemenperunakeskus (22 %) • Suomen Viljava • Tapio • VR-Yhtymä 	<ul style="list-style-type: none"> • Finnipilot Pilotage • Gasonia (100 %) • Governia • Kuntarahoitus (16 %) • Solidium • Suomen Erillisverkot • Suomen Ilmailuopisto (98 %) • Suomen Malmijalostus • Veikkaus 	<ul style="list-style-type: none"> • A-Kruunu YM • Alko STM • Business Finland TEM • Cinia (77,5 %) LVM • CSC-Tieteen tietotekniikan keskus OKM • DigiFinland VM • Fingrid (53,1 %) VM+HVK • FinnHEMS STM • Finnvera TEM • Gasgrid Finland VM • Hansel (65 %) VM • Haus Kehittämiskeskus VM • Hevosopisto (25 %) OKM • Ilmastorahasto TEM • Itärata (51 %) LVM • Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic LVM • Maakuntien tilakeskus VM • OHY Arsenal VM • Oppiva Invest OPH • Rokotetutkimuskeskus Finvac STM • STUK International STM • Suomi-rata (51 %) LVM • Suomen Teollisuussijoitus TEM • Teknologian tutkimuskeskus VTT TEM • Teollisen Yhteistyön Rahasto Finnfund (96,04 %) UM • Turun Tunnin Juna (51 %) LVM • Työkanava Oy TEM • Yleisradio LVM
SOLIDIUM			
<ul style="list-style-type: none"> • Anora Group (19,4 %) • Elisa (10,0 %) • Kemira (10,2 %) • Konecranes (10,1 %) • Metso Outotec (14,9 %) • Nokia (5,3 %) • Nokian Renkaat (9,4 %) • Outokumpu (15,5 %) • Sampo (6,3 %) • Stora Enso (10,7 %) • TietoEVERY (10,9 %) • Valmet (10,1 %) 			

2 Valtion yhtiöomistusten vuosi 2022

Venäjän hyökkäyssota ja energiakriisi heijastuivat valtion yhtiösalkkuun

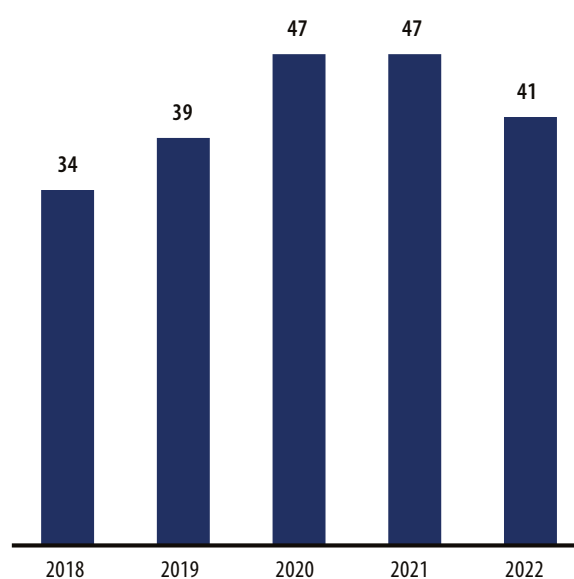
Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja koko vuotta leimannut energiakriisi vaikuttivat monesta näkökulmasta valtio-omisteisten yhtiöiden toimintaympäristöön ja omistajaohjaustyöhön. Omistajaohjauksessa keskityttiin hyökkäyssodan sekä energiemarkkinoiden häiriöiden vaikutusten ennakkointiin ja seurantaan. Poikkeuksellinen toimintaympäristö edellytti omistajalta toimenpiteitä erityisesti energiayhtiöissä ja liikenne- ja logistiikkayhtiöissä.

Kuvio 1. Valtion yhtiöomistuksen toimialoittainen jakautuminen 2022

69 kpl Yhtiöt	299 tuhatta Henkilöstö
144,0 mrd. € Liikevaihto	12,1 mrd. € Liikevoitto
6,7 mrd. € Investoinnit	9,0 mrd. € Verojalanjälki**

Kuvio 2. Valtion yhtiöomistusten arvo 2018–2022, mrd. €*

* Vuoden 2022 lopussa. Pörssiyritysten osalta markkina-arvo ja listaamattomien yhtiöiden osalta omistajaohjauksen tekemä arvonmääritys.

** Verojalanjäljessä ei mukana Solidiumin yhtiöitä.

Fortumin saksalainen tytäryhtiö Uniper ajautui syvään kriisiin Venäjän rajoitettua kaasun vientä Saksaan. Kun sähköjohdannaisten markkinahinnat nousivat poikkeuksellisen voimakkaasti kesällä, omistajaohjaus järjesti Fortumille erityistehtäväyhtiö Solidiumin kautta 2,35 miljardin euron siltarahoituksen. Sen tavoitteena oli hallita vaikeaa tilannetta pohjoismaisen sähkön johdannaismarkkinoilla ja turvata suomalaista energiahuoltoa.

Fortum ja Saksan valtio sopivat joulukuussa Uniperin vakautuspaketin lopullisista ehdoista, ja Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin. Tällä onnistuttiin turvaamaan valtion strateginen intressi ja Fortumin pidemmän tähtäimen toiminta- ja investointikyky, vaikkakin Uniper-investointi aiheutti Fortumille merkittävän taloudellisen tappion.

Venäjän hyökkäyssota ja energiakriisi on vaikuttanut myös Gasumin toimintaympäristöön merkittävästi. Venäjän kaasuyhtiö Gazprom Export keskeytti maakaasun toimitukset Gasumille toukokuussa. Venäjän sotatoimien seurauksena asetetut EU-pakotteet ja Venäjän vastapakotteet heijastuivat myös valtion liikenne- ja logistiikkayhtiöihin. VR päätti lopettaa idän liikenteen, ja Finnair kärsi vaikeuksista toteuttaa Aasia-painotteista strategiaansa: Venäjän ilmatilan sulkemisen takia Finnairin Aasian-lennot joutuvat käyttämään vaihtoehtoisia reittejä, mikä lisää lentoaikaa ja kustannuksia. Valtio konvertoi koronakriisin johdosta Finnairille annetun hybridilainainstrumentin pääomalainaksi vahvistaakseen emoyhtiön omaa pääomaa ja jatkoi Finnairin TyEL-takaisinlainalle myönnetyn valtiontakauksen voimassaoloaikaa yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Yhtiöomistuksesta omaisuustuloja valtiolle 1,4 miljardia euroa

Vuoden 2022 päättyessä valtiolla oli omistuksia 69 yhtiössä, joista 35 oli kaupallisin perustein toimivia yhtiötä ja 34 erityistehtäväyhtiöitä.

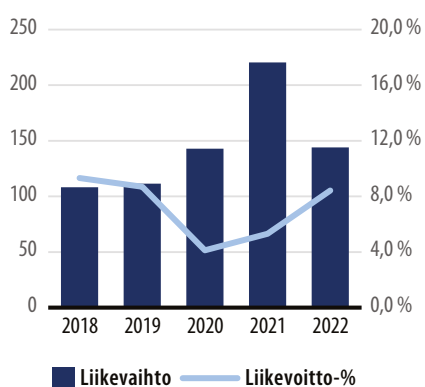
Valtion kaikkien yhtiöomistusten yhteenlaskettu arvo oli noin 41 (47) miljardia euroa vuoden 2022 lopussa. Merkittävin yksittäinen syy arvon muutoksen oli, että valtion omistamien Fortumin osakkeiden yhteenlaskettu markkina-arvo laski vuoden 2022 aikana noin 5 miljardia euroa. Valtion suoran pörssiomistuksen osuus markkina-arvosta oli 22,4 (27,7) miljardia euroa.

Solidium Oy:n omistuksien arvo oli 7,9 (9,0) miljardia euroa. Listaamattomien yhtiöomistusten yhteenlaskettu arvo omistajaohjauksen arvonmäärityksen mukaan vuoden lopussa oli noin 10,4 (9,8) miljardia euroa. Lisää pörssisalkun ja Solidiumin kautta omistettujen yhtiöiden kehityksestä on luvussa 8.

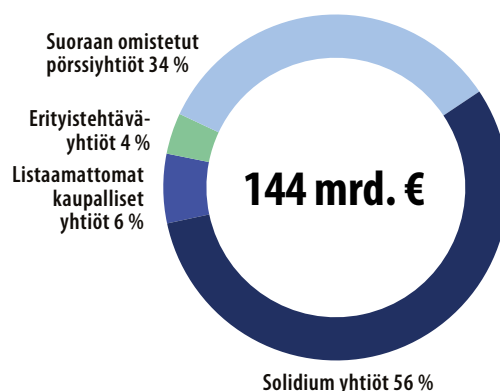
Vuonna 2022 valtio sai yhtiöomistuksistaan omaisuustuloja yhteensä 1,4 (2,1) miljardia euroa. Lasku selittyy pääasiassa Solidiumin aikaisemmista osinkojärjestelyistä johtuneesta poikkeuksellisen suuresta osingosta ja pääoman palautuksesta valtiolle vuonna 2021.

Kaikkien valtio-omisteisten ja Solidium Oy:n omistamien yhtiöiden liikevaihto vuonna 2022 oli yhteensä noin 144 (221) miljardia euroa. Liikevaihdon laskussa näkyy se, että vuoden 2022 luvussa ei ole enää mukana Uniperin liikevaihtoa. Yhtiöiden liikevoitto nousi 5,3 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2022. Valtionyhtiöt työllistivät yhteensä noin 299 000 (307 000) työntekijää.

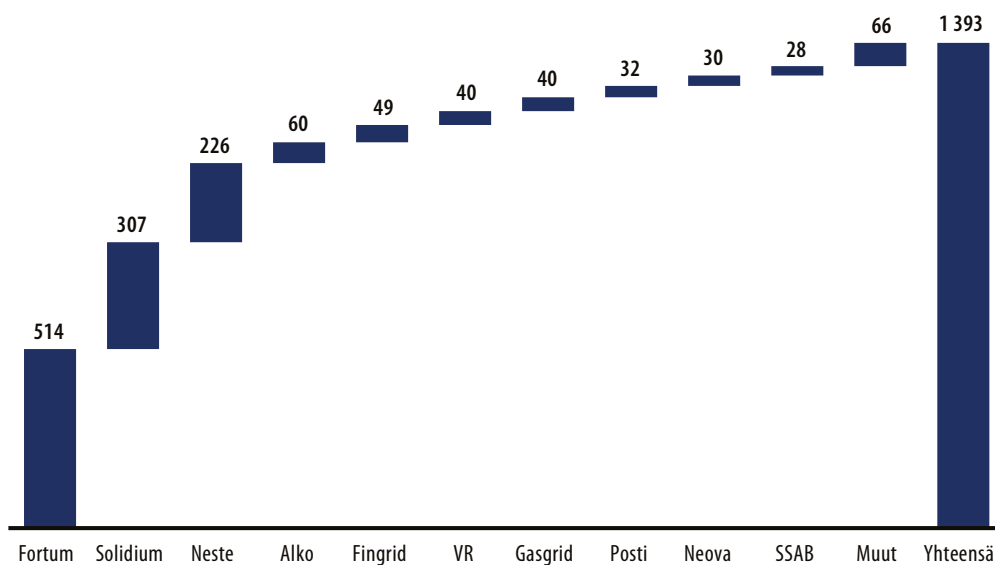
Kuvio 3. Valtionyhtiöiden liikevaihto (mrd. €) ja liikevoitto-% 2018–2022

Kuvio 4. Valtionyhtiöiden liikevaihto yhtiöryhmittäin 2022

Kuvio 5. Valtion saama voitonjako ja osakemyyntitulot yhtiöittäin kassaperusteisesti 2022, milj. €

Tuottokehityksen kannalta vuosi oli haastava valtion pörssilistatuille yhtiöille etenkin Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten takia. Kaikkien valtion pörssiomistusten tuotto oli -14,5 (2,9) prosenttia. Solidiumin salkun tuotto oli -9,0 (33,4) prosenttia ja valtion suoraan omistetun salkun -16,2 (-4,6) prosenttia, jota painoi erityisesti Fortumin heikko kehitys. Helsingin pörssin tuottoindeksi laski 12 prosenttia kertomusvuonna.

3 Valtion tavoitteet omistajana

Tavoitteena kannattava kasvu ja omistusarvon nousu

Valtiolla on omistuksia 69 yhtiössä, jotka se omistaa kokonaan tai osittain muiden omistajien kanssa. Valtio tavoittelee yhtiöomaisuutensa hoidossa pitkäjänteistä omistaja-arvon kasvua ja omaisuustuloja. Vastuullinen liiketoiminta on tärkeä osa omistaja-arvon kasvattamista, ja valtio odottaa yhtiöiltä yritys vastuun edelläkävijyyttä. Valtio on aktiivinen ja aloitteellinen omistaja, ja se ottaa kantaa yhtiön strategiaan linjauksiin.

Valtio saa yhtiöistä omaisuustuloja, joita ovat osingot ja pääomanpalautukset sekä mahdolliset osakkeiden myyntitulot. Valtion yhtiöomistussalkusta tuloutetaan vuosittain valtion budjettiin sen mukaan, minkä verran yhtiöt maksavat osinkotuloja ja pääomanpalautuksia. Valtio-omistaja tavoittelee kestävästä omistaja-arvon kasvua, mikä tarkoittaa pyrkimystä tasaiseen euromääräiseen tulovirtaan salkusta valtion budjettiin.

Vuonna 2022 tuloutettiin 1,4 miljardia euroa yhtiöistä valtiolle. Vuosina 2018–2022 valtion omaisuustulot ovat vaihdelleet voimakkaastikin 0,9–2,5 miljardin euron välillä. Suurimmaksi osaksi vuosittainen vaihtelu johtuu Solidiumin valtiolle maksamasta osingosta ja pääomanpalautuksesta, joka on vaihdellut 0–0,8 miljardin euron välillä. Lisäksi valtio sai vuonna 2018 osakemyyntituloja 1,0 miljardia euroa, minkä jälkeen osakemyynntejä ei ole tehty.

Valtio-omistaja edellyttää yhtiöiltään ennakoitavaa osinkopolitiikkaa, jossa huomioidaan sekä yhtiön rahoitustarpeet, että omistajan tavoitteet. Valtion osinkopolitiikan lähtökohina ovat toimialalla vertailukelpoinen taserakenne, suhteellisen tasainen osinkovirta ja kohtuullinen nettovelkaisuusaste.

Omistaja-arvon kasvattamisen perusedellytys on yhtiön selkeä ja pitkäjänteinen strategia. Valtio-omisteisten yhtiöiden on määriteltävä selkeät pitkän ja lyhyen aikavälin strategiset tavoitteet, mittarit sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Valtio-omisteisten yhtiöiden pääomarakenteiden on oltava tehokkaita ja vertailukelpoisia saman toimialan yhtiöiden kanssa. Myös valtio-omistaja muodostaa oman näkemyksensä ja tahtotilansa yhtiöiden taloudellisista tavoitteista, joita se tarkastelee yhdessä yhtiön hallituksen kanssa.

Kohti edelläkävijyyttä hiilineutraalissa kiertotaloudessa ja digitalisaation hyödyntämisessä

Valtion tavoitteena on myös edistää osaamis pohjaista ja kestävä tuottavuuskasvua esimerkiksi sillä, että valtionyhtiöt ovat edelläkävijöitä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa (TKI). Valtio odottaa yhtiöiden hakevan omista lähtökohdistaan edelläkävijyyttä esimerkiksi digitalisaation hyödyntämisessä ja siirtymisessä kohti hiilineutraalia kiertotaloutta. Pitkäjänteisenä omistajana valtiolla on edellytyksiä investoida tulevaisuuden liiketoimintoihin ja hallita riskinottoa silloin, kun yksityiset pääomat eivät ohjaudu toivotusti. Valtio-omistajan vastuullisuusodotuksista yhtiöitä kohtaan voi lukea tarkemmin luvusta 7 (LINKKI).

Omistajaohjaus järjesti yhteistyössä VTT:n kanssa alkuvuonna 2023 yhtiöilleen TKI-toiminnasta seminaarin, jossa asiantuntijat ja yhtiöiden edustajat jakoivat näkemyksiään tki-toiminnan rahoittamisesta, kehittämisestä ja hyödyntämisestä digitalisaatiossa ja vihreässä siirtymässä.

Valtion omistusintressit

Valtion omistus osakeyhtiöissä perustuu kolmeen vaihtoehtoiseen perusteeseen eli intressiin, joita ovat strateginen intressi, jonkin erityistehtävän hoitaminen yhtiömuodossa tai finanssi-intressi. Nämä intressit vaikuttavat merkittävästi valtion omistajuuden tavoitteisiin, jotka määritellään yksittäisille yhtiöille. Omistuksen intressi ja yhtiön tilanne vaikuttavat, kun valtio-omistaja tarkastelee yhtiön taseen tehokasta käyttöä ja tuloutusmahdollisuuksia valtiolle.

Strategisessa intressissä yhtiöön liittyy sijoittajaintressin lisäksi syitä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä toistaiseksi vahvana omistajana. Strateginen intressi kohdistuu omistukseen yhtiöissä, joiden merkitys on Suomelle tärkeä muun muassa turvallisuuden, huoltovarmuuden tai infrastruktuurin näkökulmasta. Strategisen intressin yhtiöitä ovat esimerkiksi Patria, Fortum, Finavia ja Posti.

Erylystehtävä tarkoittaa, että yhtiöllä on valtion määrittelemä elinkeino-, yhteiskunta- tai muu poliittinen tehtävä tai erityisrooli. Näihin yhtiöihin kuuluvat esimerkiksi Alko, Teknologian tutkimuskeskus VTT ja Veikkaus.

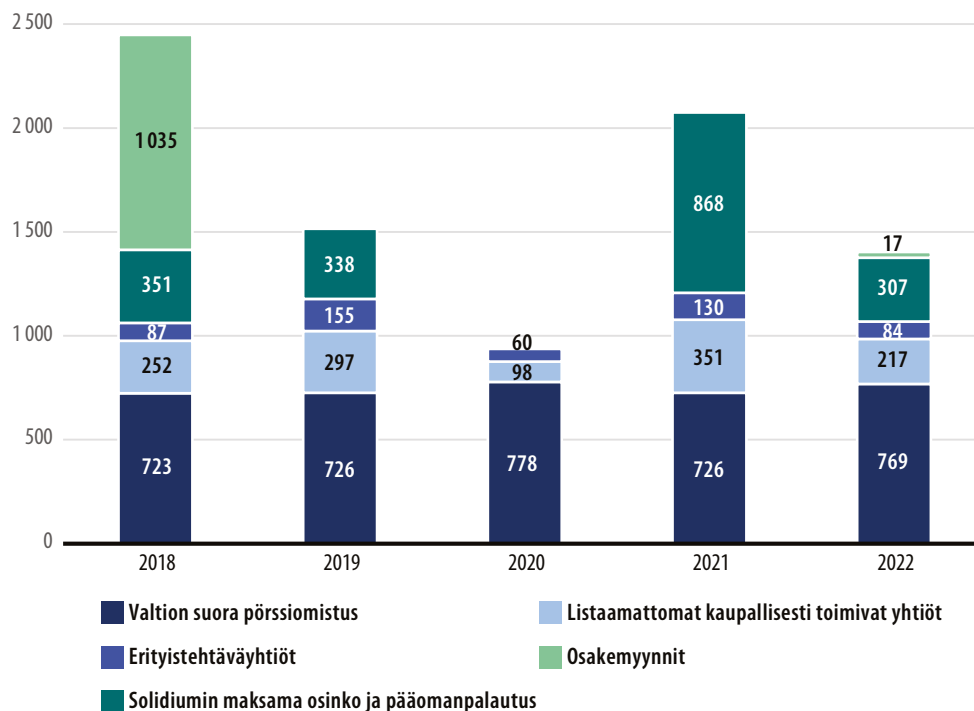
Finanssi-intressi tarkoittaa, että valtiolla on omistajana vahva sijoittajaintressi. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti tuloutuksia valtion budjettiin sekä osinko- että myyntituloina. Tällaisia yhtiöitä ovat esimerkiksi useat pörssiyritykset, joissa valtio on omistajana Solidiumin

kautta. Ne pörssiyhtiöomistukset, joihin liittyy strateginen intressi, ovat Valtioneuvoston kanslian suorassa omistuksessa.

Valtion yhtiömuotoinen omistaminen jakautui vuoden 2022 päättyessä 69 yhtiöön, joista 35 oli kaupallisesti perustein toimivia yhtiötä ja 34 erityistehtävayhtiötä.

Yhtiökohtaiset intressit vaikuttavat merkittävästi yksittäisille yhtiöille määriteltäviin valtion omistajuuden tavoitteisiin. Esimerkiksi erityistehtävayhtiöille tavoitteita asetettaessa otetaan huomioon erityistehtävän luonne ja siitä aiheutuvat kustannukset. Yhtiöiden taseen tehokasta käyttöä ja tuloutusmahdollisuuksia valtiolle tarkastellaan nämä tekijät huomioiden. Erityistehtävayhtiöissä tärkeää on toiminnan tehokkuus. Ne eivät saa vääristää kilpailua toimialallaan, mihin kiinnitetään erityishuomiota silloin, jos erityistehtävayhtiö laajentaa toimintaansa.

Kuvio 6. Valtion saama omaisuustulo kassaperusteisesti, milj. €

4 Omistajaohjauksen organisoituminen ja toimintatapa

Omistajaohjaus on toiminto, jolla hoidetaan ja kehitetään valtion yhtiövarallisuutta. Valtioneuvoston kansliassa on omistajaohjausosasto, joka vastaa omistajaohjauksen kehittämisestä koko valtioneuvoston laajuisesti sekä koordinoi ministeriöiden välistä omistajaohjausyhteistyötä. Maan hallituksen omistajapoliittiset linjaukset ja päätökset viitoittavat päivittäistä omistajaohjaustyötä.

Ylintä omistajapoliittista päätöksentekovoimaa käyttää eduskunta. Maan hallitus puolestaan määrittelee omistajapolitiikan keskeiset periaatteet hallitusohjelmassaan. Valtion omistajaohjausta koskeva valtioneuvoston periaatepäätös (LINKKI) linjaa tarkemmat strategiset suuntaviivat sekä kuvaa omistajaohjauksen toimintatavat. Viimeisin valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös hyväksyttiin huhtikuussa 2020.

Lähtökohtaisesti omistajaohjaus on keskitetty valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolle, joka toimii valtioneuvoston yhteisenä osaamiskeskittymänä. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa pääosin kaupallisten yhtiöiden ja joidenkin erityistehtävayhtiöiden omistajaohjauksesta, ja muilla ministeriöillä on vastuullaan tiettyjen erityistehtävayhtiöiden omistajaohjaus.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa linjausten valmistelusta, käytäntöjen johdonmukaisuudesta, päätösten toteuttamisesta sekä valtio-omisteisten yhtiöiden omistajaohjauksesta. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto myös koordinoi kaikkien valtio-omisteisten yhtiöiden analyysitoimintaa, hallitusvalintoja ja ohjaa ministeriöiden välistä yhteistyötä. Muut ministeriöt huolehtivat siitä, että omistajaohjausosastolla on käytettävissä riittävät tiedot kustakin yhtiöstä. Vastavuoroisesti ne saavat omistajaohjausosastolta analyysi- ja tukipalveluja.

Omistajapoliittisen periaatepäätöksen mukaisesti omistajaohjausta keskitetään jatkossakin valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolle.

Valtion täysin omistama sijoitusyhtiö Solidium Oy vastaa kahdentoista vähemmistöomistetun pörssiyhtiöomistuksen omistajaohjauksesta. Strategisen intressin pörssiyhtiöt Finnair, Fortum, Neste ja SSAB ovat puolestaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen ohjauksessa.

Kuvio 7. Valtion omistajaohjauksen hallintomalli

Aktiivisen omistajuuden toimintapa

Valtio on aktiivinen omistaja, jonka toiminta perustuu lakiin valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta sekä hyvään hallintotapaan. Valtio noudattaa omistajaohjaukseen osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimitusten ja omistajan välillä. Lisäksi toimintaan sovelletaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallinnointikoodia ja [OECD:n Corporate Governance -ohjeistusta](#). Näiden pohjalta omistajalla, yhtiön hallituksella ja toimivalla johdolla on kullakin omat osakeyhtiölakiin perustuvat tehtävänsä, vastuunsa ja oikeutensa. Operatiiviset ja liikkeenjohdolliset päätökset kuuluvat yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Tärkein päätöksentekoeelin on yhtiökokous, jossa valtio muun muassa nimittää yhtiön hallituksen jäsenet omistuksensa koon mukaisella omistajavallalla. Yhtiökokouksissa valtio edellyttää, että yhtiöt esittävät palkitsemis- ja yritysraportit ennen

vastuuvapauksien myöntämistä. Kevään 2022 yhtiökokouksissa valtio ensimmäistä kertaa edellytti, että yhtiöt raportoivat yritysvastuukriteerit osana palkitsemista.

Valtio nimittää yhtiöiden hallitukseen valtio-omistajan tavoitteet tuntevia jäseniä. Hallitusjäsenten valinnassa keskeisiä valintakriteereitä ovat ehdokkaiden kokemus ja asiantuntemus sekä yhtiön strategisen tilanteen huomioon ottaminen sekä hallituksen monipuolisen osaamisen varmistaminen. Osana aktiivisen omistajuuden toimintatapaa pyrkimyksenä on, että kaikkien valtio-omisteisten yhtiöiden hallituksissa on virkamiesedustaja.

Valtio-omistaja edellyttää, että yhtiöiden hallitukset määrittelevät lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset tavoitteet sekä tavoitteet pääoman tuotolle, pääomarakenteelle sekä osinkopolitiikan. Tämä koskee myös erityistehtävayhtiöitä, joiden tulee lisäksi määritellä tavoitteet myös toiminnan tehokkuudelle erityistehtävän saavuttamiseksi.

Osittain omistamissaan yhtiössä valtio on osakkeenomistaja muiden osakkeenomistajien joukossa, ja se toimii omistusosuutensa mukaisella painoarvolla.

Valtiolla on omistajastrategia jokaiselle yhtiöomistukselleen

Vakiomuotoisen yhteydenpidon lisäksi valtio keskustelee säännöllisesti yhtiön johdon ja ennen kaikkea hallituksen puheenjohtajan kanssa ja reagoi tarpeen mukaan yhtiön tilanteeseen.

Valtioneuvoston kanslia on määritellyt jokaiselle yhtiöomistukselleen omistajastrategian ja edellyttää samaa muilta omistajaohjausta tekeviltä ministeriöiltä näiden omien omistuksien osalta. Kunkin yhtiön omistajastrategiassa ilmenevät omistajan tavoitteet, omistajaohjauksen painopisteet ja toimenpiteet.

Omistajaohjausosaston päivittäiseen työhön kuuluu valtio-omisteisten yhtiöiden taloudellisen tilanteen seuranta ja analyysi. Osaston tehtäviin sisältyy myös hallitusten jäsenten etsintä ja valinta sekä mahdolliset yrityskaupat ja -järjestelyt. Osaston vastuulle kuuluu lisäksi valmistella ja esitellä päätöksiä, joita käsitellään valtioneuvoston yleisistunnossa ja talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa.

5 Hallitusvalinnat ja hyvä hallintotapa

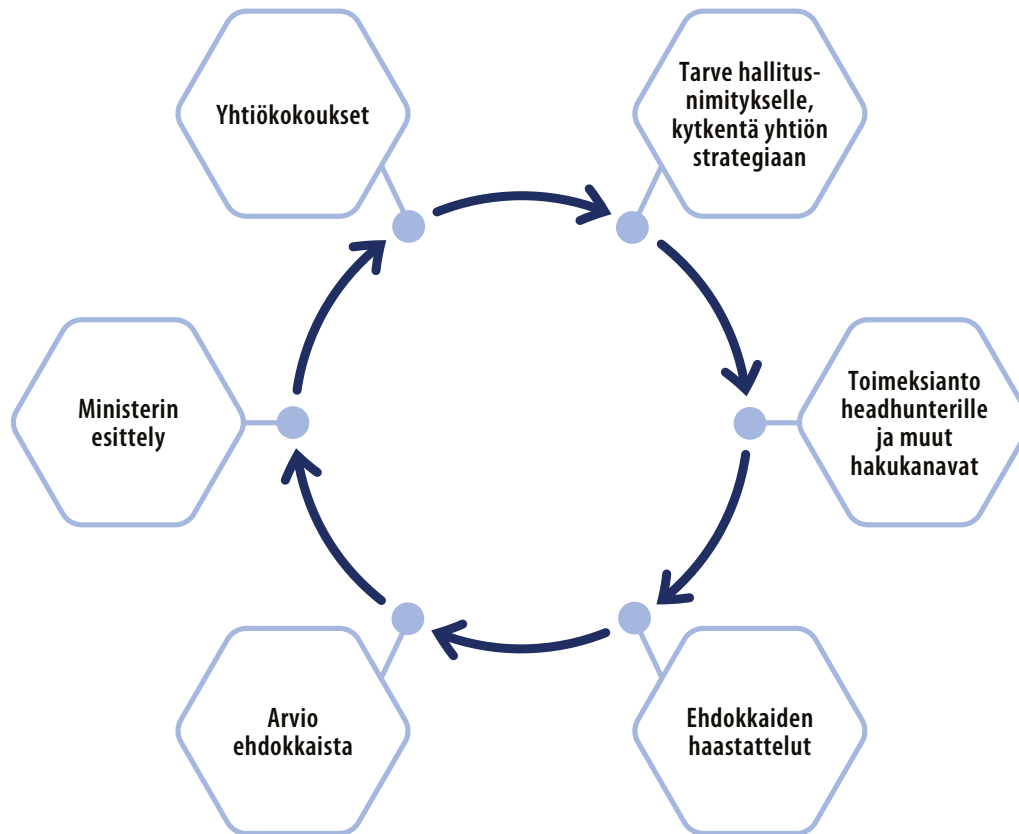
Valtion omistajaohjaus toimii hyvän hallintotavan mukaisesti, jolloin yhtiön hallitus on keskeinen päätöksentekoeelin yhtiön vastuulle kuuluvissa asioissa. Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinta puolestaan on kriittinen osa valtion yhtiökohtaisten omistajastrategioiden toteuttamista.

Hallitusvalintojen lähtökohta on, että jokainen jäsen kykenee tuottamaan yhtiölle lisäarvoa osaamisellaan. Kaikki hallitusjäsenet eivät omaa samanlaista osaamis- ja kokemustausta, ja diversiteetti sekä painotukset määräytyvät yhtiön tilanteen ja tarpeen mukaan. Hallitusvalinnoissa varmistetaan, että valittavat henkilöt ymmärtävät sekä valtio-omistajan yleiset periaatteet että yhtiökohtaiset strategiset tavoitteet ja sitoutuvat niihin. Tavoitteena on vahvistaa yhtiöiden kasvu- ja kehitysmahdollisuuksia sekä siten luoda kestävää omistaja-arvon kasvua.

Hallituksen jäsenten valinnassa painavat ehdokkaan kokemus ja asiantuntemus, yhtiön strateginen tilanne, hallituksen yhteistyökyvyyn ja monipuolisen osaamisen varmistaminen sekä valtioneuvoston asettamien tasa-arvotavoitteiden noudattaminen. Valtio varmistaa, että hallitusten kokoonpano on myös sukupuolijakaumaltaan riittävän tasapainoinen.

Tavoitteena on, että valtion ehdotuksesta valituilla hallitusjäsenillä on viiden mutta enintään seitsemän vuoden mittaiset toimikaudet. Tästä tavoitteesta voidaan poiketa, jos yhtiön strategia, liiketoimintaympäristön muutos tai hallituksen osaaminen tai monimuotoisuuden täydentäminen sitä edellyttävät.

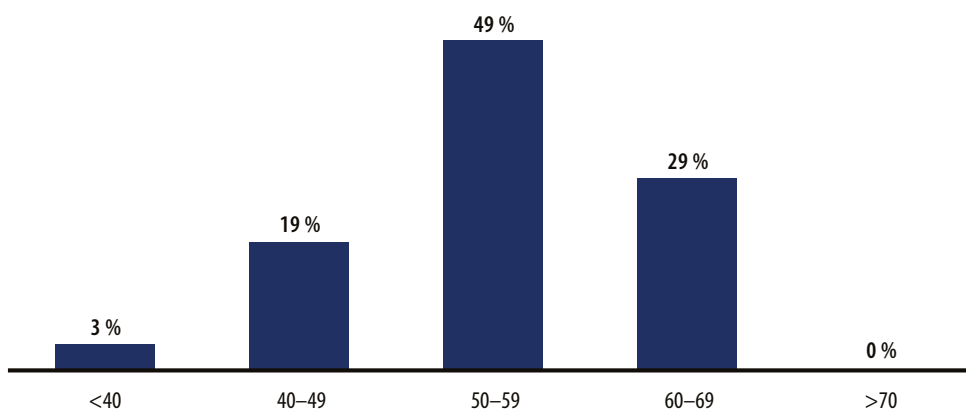
Kuvio 8. Hallitusvalinnan vuosikello

Omistajaohjausosasto vastaa valtion nimeämien hallitusjäsenien valintaprosessista niissä yhtiöissä, jotka ovat valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa. Muiden ministeriöiden ohjauksessa olevien yhtiöiden hallitusjäsenien valintaprosessi hoidetaan vastuuministeriössä. Pörssiyrityksissä nimitystoimikunta tekee ehdotukset hallituksen jäsenistä yhtiökokoukselle.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa oleviin yhtiöihin nimitettiin vuonna 2022 yhteensä 207 (202) hallitusjäsentä, joista valtion nimeämiä oli yhteensä 176 (168). Näistä uusia jäseniä oli 34 (33). Vuonna 2022 naisten osuus valtion nimitysvallassa olevista hallitusjäsenistä oli 45 (46) prosenttia. Naisten osuus hallitusten puheenjohtajista oli 33 (23) prosenttia. Solidium toimii aktiivisesti omien salkkuyhtiöidensä nimitystoimikunnissa eikä ole mukana edellä mainituissa luvuissa.

Kaikkien valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusjäsenistä naisten osuus oli 47 (47) prosenttia. Hallitusten puheenjohtajista 26 (22) prosenttia oli naisia. Valtio-omisteisissa yrityksissä johtoryhmissä naisten prosentuaalinen osuus nousi 41 (35) prosenttiin vuonna 2022. Nousua oli myös naistoimitusjohtajien määrässä: toimitusjohtajista 22 (14) prosenttia oli naisia vuoden 2022 päättyessä.

Kuvio 9. Hallitusjäsenien ikäjakauma valtioneuvoston kanslian ohjaamissa yhtiöissä (N=207)

Vuosittain valtio nimittää yli 300 hallitusjäsentä. Valtion tavoitteena on, että missään yhtiössä sen nimeämistä hallitusjäsenistä kummankaan sukupuolen edustus ei jäisi alle 40 prosenttiin. Jos tämä tavoite jää saavuttamatta, poikkeaminen selittyy useimmiten hallitusjäsenien lukumäärällä tai esimerkiksi osakassopimuksessa valtion nimeämisoikeuden piiriin sovituksi kuuluvien hallitusjäsenien lukumäärällä.

Hyvän hallintotavan huoneentaulu

Valtio-omistaja edellyttää, että yhtiöt toimivat hyvän hallintotavan mukaisesti ja soveltuville osin hallinnointikoodin edellyttämällä tavalla. Oman toimintansa omistaja perustaa lakiin ja hyvään hallintotapaan, joiden peruslähtökohtia ovat:

1. Omistaja käyttää ylintä päätösvaltaansa yhtiökokouksessa.
2. Omistaja nimittää yhtiön hallituksen ja hallitus toimivan johdon.
3. Kun yhtiössä on valtion lisäksi muitakin omistajia, valtio toimii suhteessa omistuksen koon antamaan päätösvaltaan.
4. Omistajalla, yhtiön hallituksella ja toimivalla johdolla on kullakin omat oikeudet ja velvollisuudet.
5. Omistaja ei johda yhtiötä, vaan omistusta.
6. Valtio vastaa omistajalle kuuluvista asioista, operatiiviset liiketoiminta-asiat kuuluvat yhtiön vastuulle.
7. Yhtiön hallitus vastaa, että yhtiön hallinto ja johtaminen on järjestetty oikein.
8. Jos valtio on yhtiön ainoa omistaja, on se lähempänä yhtiötä kuin hajautuneen omistuksen yhtiössä.
9. Yhtiön hallitus vastaa yhtiön palkitsemisesta.
10. Yhtiön hallitus raportoi omistajalle matalalla kynnyksellä.

6 Palkitseminen

Vuonna 2022 valtio-omisteisten yritysten palkitseminen noudatti pääsääntöisesti suomalaista markkinatasoa. Toimitusjohtajien kokonaispalkitseminen oli tyypillisesti joko alle mediaanin tai mediaanin tuntumassa. Johtoryhmien kokonaispalkitseminen oli samansuuntainen.

Kertomusvuonna maksetut tulospalkkiot olivat toteumaprosenteiltaan samalla tasolla valtio-omisteisissa yhtiöissä ja muiden omistajien yhtiöissä. Lyhyen aikavälin vuositulospalkkiot olivat hieman korkeammalla tasolla kuin edellisvuonna. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien toteumaprosentit olivat suurissa yhtiöissä jonkin verran korkeammalla tasolla kuin edellisvuonna. Keskisuurissa yrityksissä noin neljänneksellä ja suurissa yrityksissä noin 80 prosentilla toimitusjohtajista on lisäeläkejärjestelmä. Niissä yhtiöissä, joissa valtio on ainoa omistaja, valtio ei hyväksy lisäeläkejärjestelmiä. Laajemman omistuspohjan yhtiöissä asiasta päättää yhtiön hallitus.

Markkinoilla toimitusjohtajien peruspalkkojen korotuksien mediaani oli noin 4 prosenttia. Valtio-omisteisten yhtiöiden toimitusjohtajista noin kaksi kolmesta sai peruspalkankorotuksen, ja korotuksien mediaani oli markkinatasoa vastaava. Toteuma muiden johtoryhmien jäsenten palkankorotuksissa oli vastaavanlainen. Mediaanikorotus oli noin 3,5 prosenttia sekä valtio-omisteisissa yhtiöissä että markkinoilla yleisesti.

Valtio-omistaja linjaa palkitsemisnäkemysensä omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä. Yhtiön hallitus päättää palkitsemisesta, ja sillä tavoitellaan yhtiön arvonnousua ja omistaja-arvonnousua. Voidakseen toimia kilpailluilla markkinoilla on yhtiöiden kyettävä palkkaamaan johtoa ja henkilöstöä kilpailukykyisin ehdoin, eikä valtion omistus saa vaikuttaa kilpailuneutraliteettiin. Valtio-omistaja edellyttää yhtiöitä raportoimaan yhtiökokouksissa palkitsemispolitiikasta ja muuttuvasta palkitsemisesta. Kevään 2022 yhtiökokouksissa kaikki valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olleista yhtiöistä raportoivat yritysvastuukriteereistä osana palkitsemista. Yritysvastuuta osana palkitsemista on tarkemmin kuvattu kappaleessa 7 Vastuullisuus.

7 Vastuullisuus

7.1 Valtio-omistajan vastuullisuusodotukset

Yhtiöiden kyky ratkoa kestävän kehityksen kysymyksiä vaikuttaa yhä enenevässä määrin niiden kilpailukykyyn ja samalla omistaja-arvoon. Yritysvastuun edistäminen onkin kiinteä osa aktiivisen valtio-omistajan keinovalikoimaa omistaja-arvon kasvattamisessa ja vaalimisessa. Omistaja-arvon kasvattamisen kannalta valtio-omistajalle on tärkeää, että vastuullisuusasiat on vahvasti integroitu yhtiöiden strategioihin.

Valtio-omistajan odotuksia yhtiöiden vastuullisuudesta on kuvattu [omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä](#), joka julkaistiin vuonna 2020. Yhtiöiltä odotetaan yritys vastuussa edelläkävijyyttä. Valtio-omistaja edellyttää, että yritykset integroivat vastuullisuuden vahvasti osaksi liiketoimintaansa. Yritysten odotetaan tunnistavan liiketoimintansa kannalta olennaiset yritys vastuuasiat, asettavan niille mitattavat, kunnianhimoiset tavoitteet ja johdettavan vastuullisuutta tavoitteellisesti. Yhtiöiden tulee raportoida yhtiökokouksissa tavoitteiden toteutumisesta, tehdyistä toimenpiteistä ja seuraavien vuosien tavoitteista.

Valtio-omistaja odottaa, että yhtiöt seuraavat toiminnassaan kansainvälisesti tunnustettuja yritys vastuun sopimuksia ja periaatteita (esim. [OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille](#), YK:n [Global Compact -aloite](#) ja YK:n [yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet](#)) yrityskohtaisesti soveltuvin osin.

Yhtiöiden tulee ottaa huomioon ihmisoikeudet sekä omassa toiminnassaan että toimitusketjussaan. Yhtiöiden tulee huomioida YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet, joissa yritysten edellytetään täyttävän huolellisuusvaatimuksen (due diligence) varmistessaan, ettei niiden toiminnassa loukata ihmisoikeuksia. Yhtiöiden on myös valmistettava yhtiön toimintaan soveltuva korruptionvastainen toiminta- ja raportointimalli, ellei sellaista vielä ole käytössä.

Henkilöstöllä ja muilla sidosryhmillä on oltava luotettava tapa tuoda yritys johdon tietoon mahdolliset ihmisoikeusloukkaukset ja muut havaitut epäkohdat tai väärinkäytökset. Tätä varten valtio-omisteisilla yhtiöillä tulee olla käytössään anonyymi ilmoituskanava eli ns. whistleblowing-kanava tai muu vastaava järjestelmä. Kaikki valtio-omisteiset yhtiöt ilmoittivat, että niillä on käytössä whistleblowing- tai vastaava ilmoituskanava.

Yhtiöiden on selvitettävä oman liiketoimintansa vaikutukset ilmastoon, ympäristöön ja luonnon monimonimuotoisuuteen sekä asetettava niihin liittyvät tavoitteet, jotka ovat

mitattavissa ja samalla kunnianhimoiset verrokkiyhtiöihin nähden. Valtio-omisteisten yhtiöiden edellytetään ottavan huomioon Pariisin ilmastopimuksen tavoite ilmaston lämpenemisen rajoittamiseksi 1,5 asteeseen, samoin kuin tavoite hiilineutraalista Suomesta 2035. Tavoitteet tulee saavuttaa sosiaalisesti vastuullisella tavalla ja kestävästä kilpailukykyä vahvistaen.

Yhtiöiden tulee tunnistaa liiketoimintansa vastuullisuusriskit ja -mahdollisuudet sekä omassa toiminnassaan että arvoketjussaan. Vastuullisuusriskit tulee liittää osaksi riskienhallintajärjestelmää.

Valtion yhtiösalkun tyypillisimpiä vastuullisuusriskejä ovat kasvihuonekaasupäästöt ja muut ympäristövaikutukset kuten jätteet, onnettomuudet tai muut päästöt. Luonnon monimuotoisuuden liittyviä riskejä on edelleen tunnistettu melko vähän. Sosiaalisen vastuun riskien osalta korostuu työturvallisuus ja toimitusketjuihin liittyvät näkökulmat. Vastuullisuuden tuomat liiketoimintamahdollisuudet liittyvät pääasiassa oman toiminnan tai tuotteiden ja palveluiden mahdollistaman päästörasituksen pienentämiseen. Sosiaalisen vastuun osalta mahdollisuudet liittyvät pääasiassa henkilöstöön liittyviin asioihin kuten työntekijäsuhteiden, monimuotoisuuden, työtyytyväisyyden ja -hyvinvoinnin sekä osaamisen ja kyvykkyyksien johtamisen parantamiseen.

7.2 Yhtiösalkun vastuullisuuden jalkautus

Valtio-omistajan keskeisiä keinoja vastuullisuuden jalkauttamisessa ovat hallitusvalinnat, yhtiökokoukset ja yhtiöiden kanssa käytävä dialogi.

Omistajaohjauksen kannalta keskeinen päätöksentekuelin on yhtiön hallitus. Valtio-omistaja analysoi säännöllisesti yhtiöiden hallituksen kokoonpanoa suhteessa yhtiön strategiaan ja tulevaisuudennäkymiin ja tekee johtopäätöksiä siitä, onko kokoonpano tarpeiden mukainen. Osana tätä harkintaa analysoidaan, onko hallituksen vastuullisuusosaaminen sillä tasolla, mitä yritys tarvitsee haasteiden ja mahdollisuuksien näkökulmasta.

Yhtiökokouksessa valtio-omisteiset yhtiöt raportoivat vastuullisuustavoitteistaan ja niiden saavuttamisesta. Vastuullisuusteemat ovat säännöllisesti esillä myös silloin, kun valtio-omistajan edustajat tapaavat yrityksiä.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolla on muodostettu yritys vastuutiimi, joka keskittyy vastuullisuusteemojen kehittämiseen ja koordinointiin. Sen lisäksi vastuullisuuden edistäminen on osa jokaisen omistajaohjausta tekevän virkamiehen työtä, koska se on integroituna omistajastrategiseen työhön ja yhtiötiimien toimintaan.

Vuonna 2022 valtio-omisteisten yhtiöiden johdolle järjestettiin omistajaohjauksen vastuullisuusaamu, jossa käytiin läpi omistajan vastuullisuusodotuksia ja -näkömymiä siitä, missä asioissa yhtiöillä on vielä kehitettävää. Esiin nousivat mm. tieteeseen perustuvat päästötavoitteet ja ilmastotiekartat sekä tulevaan vastuullisuusregulaatioon valmistautuminen. Lisäksi vuonna 2022 järjestettiin valtio-omisteisten yhtiöiden uusille hallitusjäsenille koulutus, jossa yhtenä teemana oli vastuullisuus osana hallituksen työskentelyä. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa aloitettiin myös vastuullisuusohjelman valmistelu.

7.3 Salkkuyhtiöiden vastuullisuuden seuranta ja analyysi

Yritysvastuu on integroitu osaksi valtion omistajaohjauksen toimintaa, ja yhtiöiden vastuullisuutta seurataan ja analysoidaan osana muuta omistajastrategista työtä. Yritysvastuuasioiden olennaisuuden ja vaikutusten arviointi sulautuu tällä tavoin muuhun yhtiöistä tehtävään taloudelliseen ja strategiseen analyysiin.

Omistajaohjausosasto kerää ja analysoi vuosittain yritysten taloudellisen datan ohessa myös vastuullisuusdataa. Raportoidun tiedon perusteella seurataan ja analysoidaan, mitkä vastuullisuusasiat ovat olennaisia yhtiön liiketoiminnan kannalta ja miten ne vaikuttavat yhtiön menestykseen. Omistajaohjausosasto seuraa myös, miten yhtiöt noudattavat valtioneuvoston omistajapoliittisen periaatepäätöksen linjauksia ja kehittävät toimintaansa niiden mukaisesti.

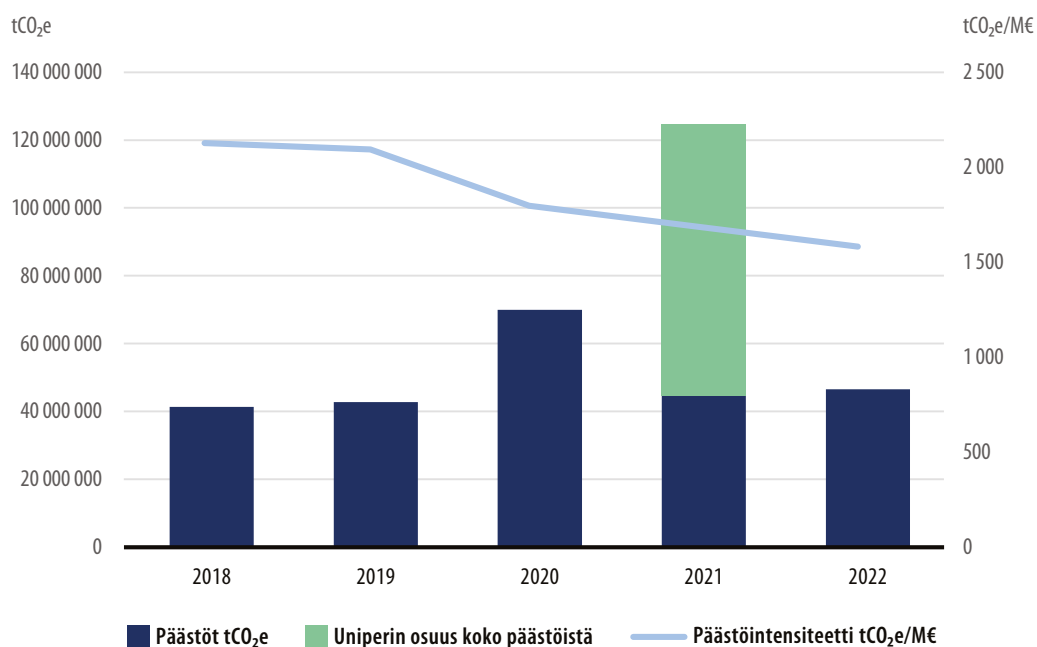
Omistajalle on erityisen tärkeää saada kokonaiskuva siitä, millainen vaikutus vastuullisuudella on omistaja-arvoon: esimerkiksi millaisia vastuullisuuden liiketoimintariskejä ja -mahdollisuuksia yhtiöt ovat tunnistaneet, millaisella tasolla vastuullisuuden johtaminen on yrityksessä ja miten yritysvastuu näkyy strategiassa. Vastuullisuusdatan ja yhtiöiden vastuullisuusraportoinnin perusteella valtio-omistaja tekee johtopäätöksiä siitä, mitkä ovat kyseisen yrityksen menestyksen kannalta olennaiset vastuullisuusasiat, onko vastuullisuus riittävästi integroituna yrityksen strategiaan ja tavoitteisiin sekä suoriutuuko se vastuullisuustehtävissään ja tavoitteissaan omistajan edellyttämällä tavalla. Näitä johtopäätöksiä omistaja integroi kunkin yrityksen omistajastrategiaan.

Yhtiösalkun ilmastovaikutukset ja -tavoitteet

Yritysvastuuseen liittyvää tietoa kerätään säännöllisesti mm. yhtiön vastuullisuustavoitteista ja -mittareista. Yritysten tulee raportoida sekä suorista että epäsuorista päästöistään kasvihuonekaasuprotokollan mukaisesti (eli scope 1, 2 ja 3) sekä ilmastoon liittyvistä tavoitteista, esimerkiksi milloin yhtiö arvioi pääsevänsä hiilineutraaliksi.

Omistajaohjaus seuraa säännöllisesti yhtiösalkun kokonaispäästöjä ja päästöraportoinnin kattavuuden kehittymistä. Vuonna 2022 päästöistä raportoi omistajalle 73 (62) prosenttia valtionomisteisista yhtiöistä. Näiden yhtiöiden hiilijalanjälki oli 48 (126) miljoonaa tonnia CO₂-ekvivalenttia¹ vuonna 2022. Laskua selittää se, ettei vuoden 2022 laskelmissa ollut enää mukana Fortumin aiemman tytäryhtiön Uniperin päästöjä.

Kuvio 10. Eniten päästöjä aiheuttaneiden valtionyhtiöiden absoluuttiset päästöt ja päästöintensiteetti 2018–2022.

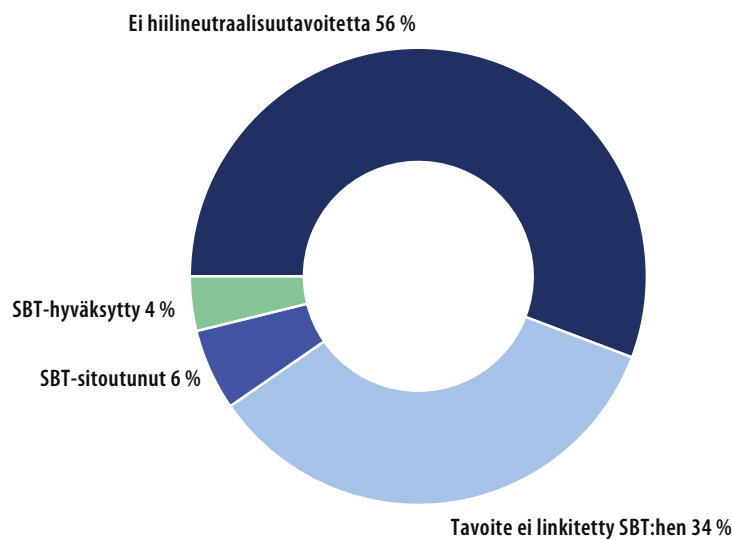
Omistajaohjauksessa tehtiin vertailu siitä, miten 10 vuonna 2022 eniten päästöjä raportoineen valtio-omisteisen yhtiön päästöt² ovat kehittyneet vuosina 2018–2022. Absoluuttisia päästöjä vuosina 2020–2021 nosti Uniperin yhdistäminen Fortumin päästölukuihin. Kaikki 10 eniten päästöjä raportoineet yhtiöt raportoivat myös arvoketjun eli scope 3 -päästönsä vuonna 2022. Tarkastelun vertailukelpoisuutta vuosien välillä heikentää scope 3 -päästöraportoinnin heikko kattavuus vertailukauden alussa.

¹ laskettu valtion omistusosuuksien perusteella. Scope 1,2,3 päästöt yhtiöiden raportoiman mukaisesti. Päästöjen raportointitaso vaihtelee yhtiöittäin.

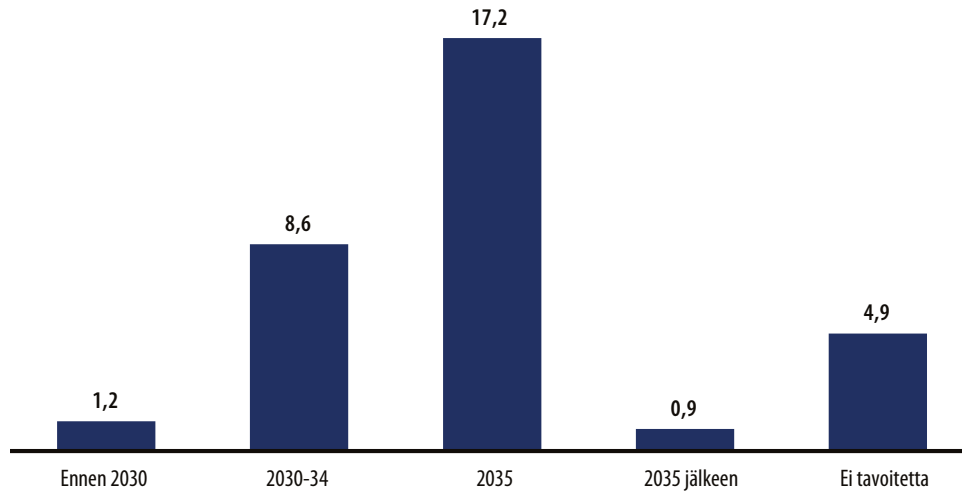
² valtion omistusosuuksien perusteella

Omistajaohjauksessa selvitettiin myös, millaisia hiilineutraaliuteen liittyviä tavoitteita valtio-omisteisilla yhtiöillä on. Yhtiöistä 4 prosentilla tavoitteet oli hyväksytty Science Based Targets (SBT) -ilmastoaloitteeseen, ja 6 prosenttia oli sitoutunut niihin. Valtio-omisteisista yhtiöistä 34 prosentilla ilmastotavoitteita ei ollut linkitetty SBT-kehikkoon, mutta raportoinnissaan moni yhtiö on ilmoittanut suunnittelevansa sitoutumista SBT-tavoitteisiin lähiaikoina. Enemmistö yhtiöistä, 56 prosenttia, ei ollut vielä asettanut hiilineutraaliustavoitetta vuonna 2022. Suurin osa näistä yhtiöistä on suhteellisen pieniä.

Kuvio 11. Valtionyhtiöiden ilmastotavoitteet (N=52)

Yhtiöiden kyky kehittää liiketoimintamallejaan kestäväksi on erittäin tärkeää valtion yhtiöomistusten arvonluonnin ja säilyttämisen kannalta. Omistajaohjauksessa tehtiin skenaarioanalyysi siitä, miten valtion yhtiöomistusten arvo suhteutuu yhtiöiden hiilineutraaliustavoitteisiin, jotta salkkutason ilmatoriskiiä pystytään arvioimaan tästä näkökulmasta. Valtionyhtiöillä, jotka muodostavat 82 prosenttia eli 27,0 miljardia euroa valtion yhtiöomistuksen arvosta, on tavoite olla hiilineutraali viimeistään vuonna 2035, ja tästä yli kolmannes tavoittelee hiilineutraaliutta jo ennen vuotta 2035. Yhtiöt ilman hiilineutraaliustavoitetta muodostavat 15 prosenttia valtion yhtiöomistuksen arvosta. Tarkastelussa ei ollut mukana Solidiumin kautta omistettavia yhtiöitä.

Kuvio 12. Yhtiöiden hiilineutraalisuustavoitevuosi suhteessa yhtiöiden arvoon, mrd. euroa (N=52)

Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen

Omistajapolitiisessa periaatepäätöksessä valtio-omistaja edellyttää, että yhtiöt tunnistavat oman toimintansa vaikutukset ympäristöön ja luonnon monimuotoisuuteen sekä asettavat niihin mitattavat ja verokkiyhtiöihin nähden mitattavat tavoitteet. Biodiversiteetin heikkeneminen on vakava uhka yritystoiminnalle. Jos luontopääoma heikentyy, aiheuttaa se riskejä myös perinteisillä taloudellisilla mittareilla katsottuna. Luontopääoma, kuten maaperä, mineraalit ja vesi, on perusedellytys yhteiskunnan ja talouden toiminnalle. Toisaalta luonnon monimuotoisuuden edistäminen voi tuoda yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Vuonna 2022 kaikkiaan 12 yhtiötä eli 23 prosenttia ilmoitti asettaneensa biodiversiteettitavoitteita. Biodiversiteettitavoitteissa korostuu vaikutusten tunnistaminen ja negatiivisten vaikutusten vähentäminen. Yhtiöillä on lisäksi tavoitteita ennallistamiseen liittyen. Yhtiöt ovat myös tunnistaneet tarpeen nettohävikin (no net loss) vähentämiseen, jolloin yhtiön vaikutukset biodiversiteettiin ovat vain positiivisia. Yhtiöiden asettamat tavoitteet ovat pääasiallisesti laadullisia pitkän aikavälin tavoitteita.

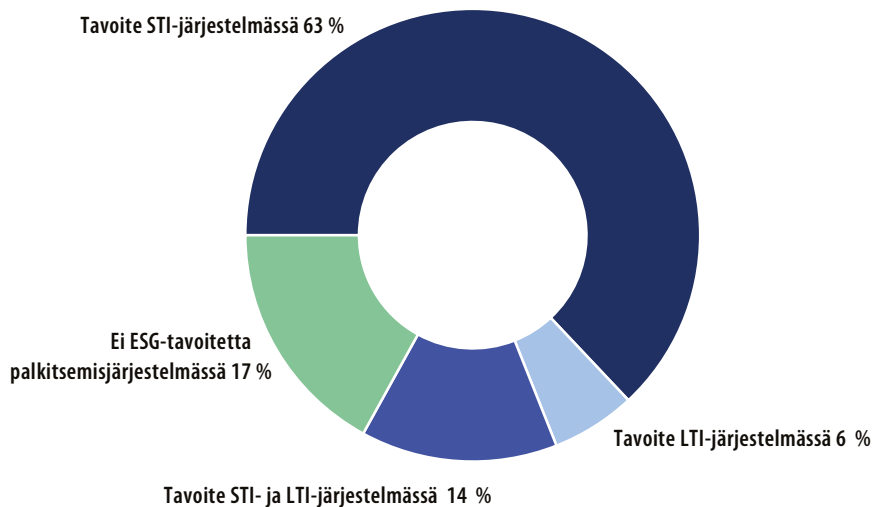
Vastuullisuus osana palkitsemista

Yksi keskeinen työkalu vastuullisuuden jalkauttamisessa valtionyhtiöihin on, että valtio-omistaja odottaa yhtiöiltä yritys vastuun integroimista palkitsemiseen. Vastuullisuuden kytkeminen yhtiön palkitsemiseen on ohjausvaikutukseltaan tehokas keino. Sellaisille valtion kokonaan omistamille yhtiöille, jotka tuottavat kansalaisille tärkeitä peruspalveluja, suositellaan palkitsemismittareihin asiakastyytyväisyyteen, palvelun laatuun ja saatavuuteen liittyviä mittareita. Kevään 2022 yhtiökokouksissa salkkuyhtiöiden tuli raportoida yritys vastuukriteereistä osana palkitsemista.

Vuonna 2022 yhtiöistä 43 yhtiötä eli 83 prosenttia ilmoitti, että niillä on vastuullisuus mukana palkitsemisjärjestelmissä. Yhtiöistä enemmistöllä eli 63 prosentilla vastuullisuustavoite oli osa lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmää (short-term incentive plan STI), 6 prosentilla osana pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää (long-term incentive plan LTI) ja 14 prosentilla mukana sekä lyhyen että pitkän aikavälin kannustimissa. On hyvä huomata, että kaikilla yhtiöillä ei ole pitkän aikavälin palkitsemisohjelmia osana palkitsemiskokonaisuutta. Kahdeksalla yhtiöllä eli 17 prosentilla ei ollut vastuullisuuskannustimia palkitsemisjärjestelmässään tai yhtiöllä ei ole palkitsemisohjelmaa.

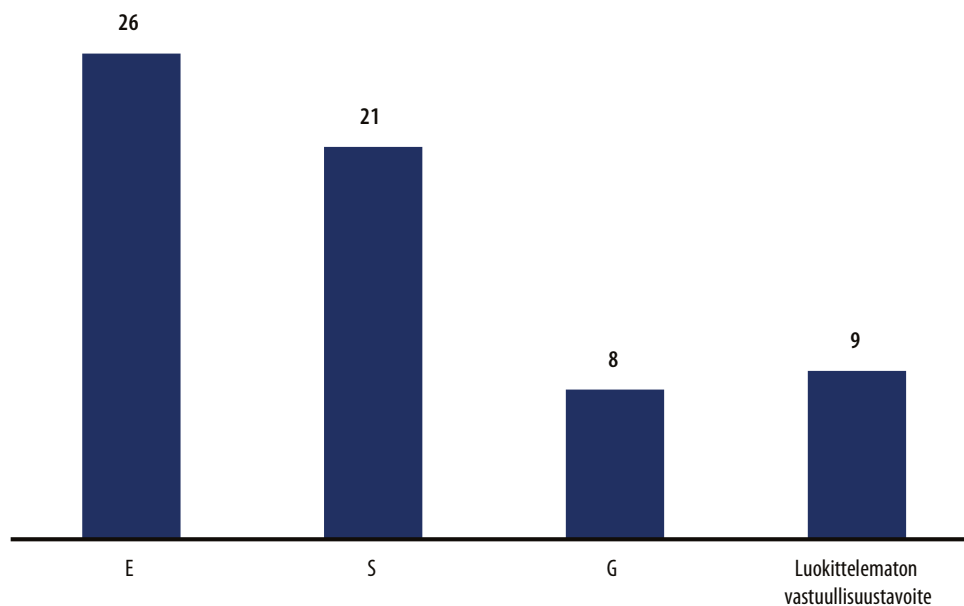
Kun tarkastellaan yritys vastuun osuutta yhtiön palkitsemisjärjestelmässä, yhtiöiden välillä esiintyy suurta vaihtelua. Pienimmillään vastuullisuustavoite muodostaa 5 prosenttia ja enimmillään 100 prosenttia STI-järjestelmästä. Keskimäärin vastuullisuustavoitteen tai tavoitteiden osuus STI-järjestelmässä oli 29 prosenttia. LTI-järjestelmissä vastuullisuustavoitteen painoarvo oli keskimäärin 28 prosenttia.

Kuvio 13. Vastuullisuus osana yhtiöiden palkitsemisjärjestelmiä (N=52)

Valtionyhtiöiden palkitsemisjärjestelmissä on vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita muun muassa työturvallisuuteen sekä henkilöstö- ja asiakastyytyväisyyteen liittyen. Vastuullisuustavoitteet kuitenkin painottuvat ympäristötavoitteisiin kuten päästöjen ja ympäristökuormituksen vähentämiseen. Yhtiöistä 50 prosentilla on ympäristöön liittyvä tavoite ja 40 prosentilla sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyvä tavoite palkitsemisjärjestelmässään. Yleishavaintona voidaan sanoa, että yhtiöiden vastuullisuuslinjaukset ovat yhtä moninaisia kuin yhtiöiden toimialatkin. ESG:n ulottuvuuksista E (environment, ympäristövastuu) ja S (social, sosiaalinen vastuullisuus) ovat laajalti käytössä varsinkin hiilijalanjäljen sekä työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden osalta, mutta hyvään hallintoon liittyvät tavoitteet ovat harvinaisempia; niitä oli 15 prosentilla yhtiöistä. Luokittelun ulkopuolisina vastuullisuustavoitteina yhtiöillä on muun muassa uusien vastuullisuusmittareiden laadinta, vastuullisuusauditoinnin käynnistäminen sekä riskiluokituksen tekeminen.

Kuvio 14. Vastuullisuuden eri osa-alueet valtio-omisteisten yhtiöiden palkitsemisjärjestelmissä eli kuinka monella yhtiöllä on palkitsemisessaan ympäristöön (E), sosiaaliseen vastuuseen (S) tai hyvään hallintotapaan (G) liittyvä tavoite (N=52)

Valtionyhtiöiden kestävän kehityksen tavoitteet

Valtio-omistaja pitää tärkeänä, että valtio-omisteisen yhtiöt edistävät strategioillaan myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals, SDG). Valtion salkkuyhtiöiden yleisimmät YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ovat ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (SDG 8), kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja (SDG 9), vastuullista kuluttamista (SDG 12), ilmastotokeja (SDG 13) sekä yhteistyö ja kumppanuus (SDG 17).

Kuvio 15. Yleisimmät käytössä olevat kestävän kehityksen tavoitteet (SDG:t) valtio-omisteisissa yhtiöissä

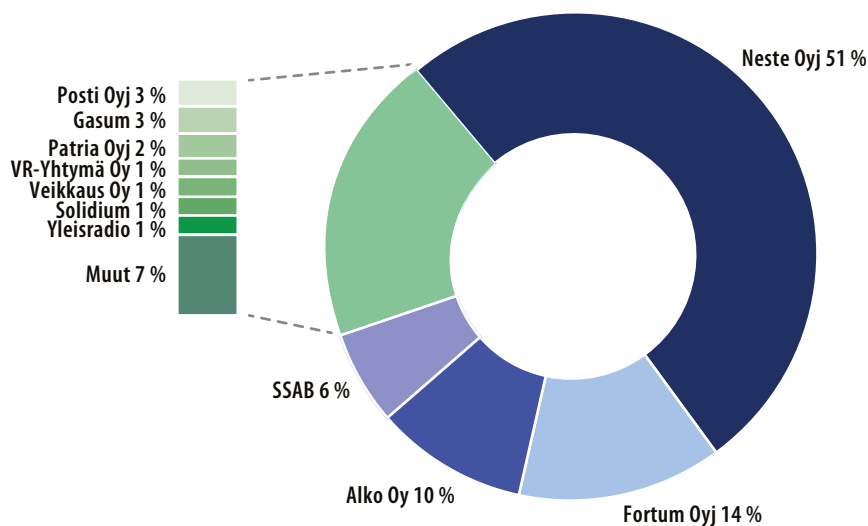
Verojalanjälki

Läpinäkyvä verotietojen raportointi on olennainen osa yritysvastuuta, ja valtio-omistaja edellyttää, että yhtiöt raportoivat verojalanjäljestään maakohtaisesti siten, että niiden toiminnan verovastuullisuutta voidaan arvioida. Periaate on, että verot maksetaan siihen valtioon, jossa liiketoiminnan tulos syntyy.

Valtioneuvoston kanslia antoi kertomusvuonna päivitetyn ohjeen valtio-omisteisille yhtiöille koskien veroraportointia. Ohjeella halutaan parantaa yhtiöiden verotietojen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä on linjattu, että aggressiivinen verosuunnittelu ei ole hyväksyttyä. Verotuksen minimointi esimerkiksi veroparatiiseja käyttäen ei ole hyväksyttävää. Vuonna 2022 kaikkien valtion suoraan omistamien yhtiöiden kokonaisverojalanjälki oli 9,0 (9,8) miljardia euroa. Niistä Suomeen maksettiin yhteensä noin 7,0 (6,2) miljardia euroa.

Kuvio 16. Eri yhtiöiden osuudet maksetuista ja tilitetyistä veroista*

* SSAB ei raportoi verojalanjälkeä. Kuvion luvussa on kyseessä SSAB:n vuoden 2022 yhteisövero.

Tavoitteena tasa-arvoinen sukupuolijakauma hallituksissa

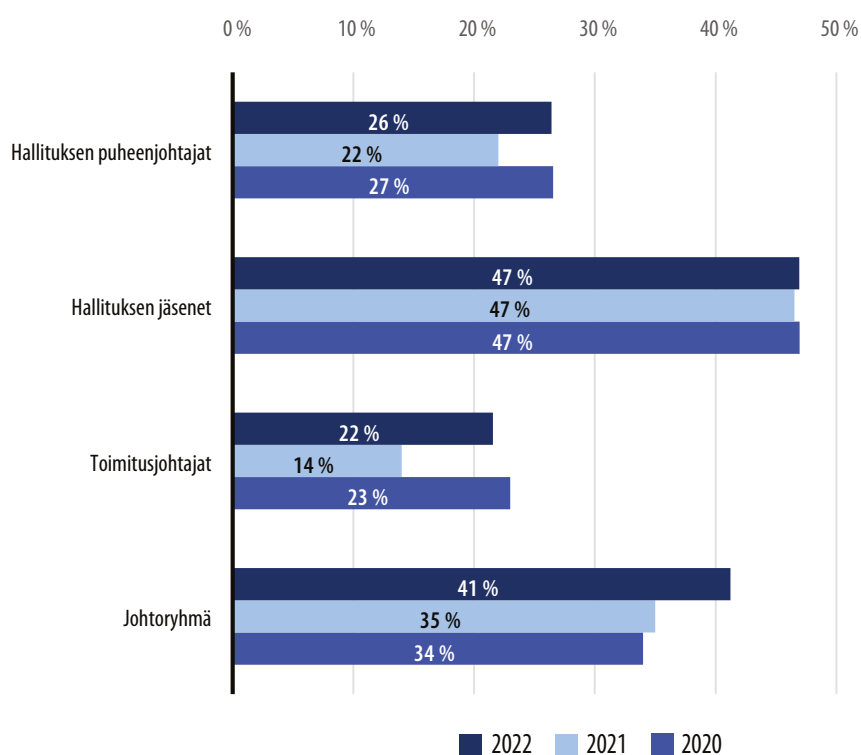
Valittaessa jäseniä yhtiöiden hallitukseen kiinnitetään huomiota hallitusten monimuotoisuuteen, yritysvastuuosaamiseen sekä kansainvälisen liiketoimintaosaamiseen tarpeeseen. Valtioneuvoston asettamien tasa-arvotavoitteiden mukaisesti valtio varmistaa, että hallitusten kokoonpano on myös sukupuolijakaumaltaan riittävän tasapainoinen. Valtio-omistajan tavoitteena on, ettei missään yhtiöissä sen nimeämistä hallitusjäsenistä kummankaan sukupuolen edustus jäisi alle 40 prosenttiin.

Omistajaohjauksessa tarkasteltiin kaikkien valtio-omisteisten yritysten sukupuolijakaumaa hallituksissa, hallitusten puheenjohtajien joukossa, johtoryhmissä sekä toimitusjohtajien joukossa, Solidium-yhtiöt pois lukien. Tarkastelu on ulotettu hallitusten lisäksi yhtiöiden johtoon, jotta saadaan laajempaa kuvaa naisten urakehitysmahdollisuuksista ja pääsystä ylimpään johtoon. On myös hyvä huomata, että hallitukseen valitaan tyypillisesti henkilöitä, joilla on toimitusjohtaja- tai liiketoimintajohtamiskokemusta.

Kaikkien valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusjäsenistä naisten osuus oli 47 (47) prosenttia. Hallitusten puheenjohtajista 26 (22) prosenttia oli naisia. Valtio-omisteisissa yrityksissä johtoryhmissä naisten prosentuaalinen osuus nousi 41 (35) prosenttiin vuonna 2022. Nousua oli myös naistoimitusjohtajien määrässä: toimitusjohtajista 22 (14) prosenttia oli naisia vuoden 2022 päättyessä.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa oleviin yhtiöihin nimitettiin vuonna 2022 yhteensä 207 (202) hallitusjäsentä, joista valtion nimeämiä oli yhteensä 176 (168). Näistä uusia jäseniä oli 34 (33). Vuonna 2022 naisten osuus valtion nimitysvallassa olevista hallitusjäsenistä oli 45 (46) prosenttia. Naisten osuus hallitusten puheenjohtajista laski 23 (27) prosenttiin. Solidium Oy toimii aktiivisesti omien salkkuyhtiöidensä nimitystoimikunnissa eikä ole mukana edellä mainituissa luvuissa.

Kuvio 17. Naisten prosentuaalinen osuus valtio-omisteisten yhtiöiden hallituksissa ja johdossa 2020–2022

* Vertailussa mukana kaikki valtio-omisteiset yhtiöt (N=54 vuonna 2022) pl. Solidium-salkun yhtiöt.

Maineen ja vastuullisuusmielikuvan kehittyminen

Omistajaohjaus seuraa maineensa ja mielikuvansa kehittymistä säännöllisesti T-Median Luottamus & Maine -tutkimuksella. Tutkimus tehdään kohdennetusti yrityspäätäjille, poliittisille päättäjille, virkamiehille ja eri järjestöille. Tuoreimman vuoden 2023 alussa tehdyn kyselyn mukaan omistajaohjauksen maine nousi hieman vuoden takaisesta ja oli 3,54 (3,51). Tutkimuksessa mitattiin myös vastaajien käsitystä omistajaohjauksen vastuullisuudesta, jossa tulokseksi tuli 3,80 (3,64). Vastuullisuuden ohessa omistajaohjauksen mainetta vahvistavia osa-alueita ovat talous ja johto.

8 Salkkuyhtiöiden avainlukuja ja kehitys

Taulukko 1. Valtion suoraan omistamien pörssiyritysten avainlukuja 2022

Pörssiyritys (suora omistus)	Liike- vaihto (M€)	Liike- voitto (M€)	Liike- voitto %	Taseen loppu- summa (M€)	Oma- varaisuus- aste %	Netto- velkaan- tumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %
Finnair	2 356,6	-200,6	-9	4 133,0	11	269	-107	-9
Fortum	8 804,0	1277,0	15	23 642,0	33	50	-24	3
Neste	25 707,0	2410,0	9	14 917,0	56	16	25	25
SSAB	11 578,0	-391,6	-3	9 866,2	61	-21	-15	-5

Taulukko 2. Listaamattomien kaupallisesti toimivien yhtiöiden avainlukuja 2022

Notee- raamattomat kaupallisesti toimivat yhtiöt	Liike- vaihto (M€)	Liike- voitto (M€)	Liike- voitto %	Taseen loppu- summa (M€)	Oma- varaisuus- aste %	Netto- velkaan- tumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %
Arctia	80,2	2,9	4	263,2	54	46	1	1
Boreal Kasvinjalostus	9,6	-0,1	-1	10,7	68	-7	0	-1
Finavia	298,4	-52,3	-18	1 595,2	41	104	-8	-4
Fingrid	1 815,2	290,4	16	3 216,6	22	22	30	16
Gasum	2 722,5	149,9	6	1 947,3	28	57	25	25
Gasgrid Finland	90,2	3,1	3	472,7	58	29	-2	1
Kemijoki	68,7	5,6	8	508,3	11	786	2	1
Leijona Catering	91,0	5,2	6	28,0	65	-52	24	29
Motiva	9,3	0,8	9	6,4	54	-61	20	27
Neova	544,9	29,2	5	810,3	39	100	5	6
Edita Group	87,3	0,4	1	22,0	12	329	-133	15
Patria	627,1	53,8	9	811,6	44	27	18	12
Posti Group	1 651,6	51	3	1 230,3	40	43	7	7
Suomen Lauttaliikenne	61,9	12,8	21	93,4	64	9	18	19
Suomen Rahapaja	20,9	-9,7	-46	31,3	42	89	-52	-32
Suomen Siemen- perunakeskus	3,7	0,2	5	3,3	79	12	8	7
Suomen Viljava	20,6	3,7	18	47,1	39	139	14	10
Tapio	13,9	1	7	15,4	66	-32	8	10
VR-Yhtymä	1 107,0	-58,4	-5	2 365,3	53	27	-4	-2

Taulukko 3. Erityistehtävayhtiöiden avainlukuja 2022

Erityistehtäviä hoitavat yritykset	Liikevaihto (M€)	Liikevoitto (M€)	Liikevoitto %	Taseen loppusumma (M€)	Oma-varaisuusaste %	Nettovelkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %
A-Kruunu	20,3	4,8	24	559,8	16	449	0	1
Alko	1 187,3	49,9	4	272,2	32	-153	39	51
Cinia	81,6	0,1	0	155,9	34	94	-3	0
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus	64,4	1,2	2	46,6	38	-146	10	12
DigiFinland	29,4	0,8	3	17,8	76	-107	6	6
FinnHEMS	34,1	1,5	4	37,1	67	-40	5	5
Finnpilot Pilotage	34,5	-0,9	-3	21,7	57	-19	-6	-7
Finnvera	597,0	63,5	11	12 634,6	7	999	6	1
Governia	21,2	0,8	4	252,7	61	27	4	3
Hansel	14,3	-0,1	-1	24,6	26	-122	-5	3
HAUS Kehittämiskeskus	8,7	1,2	14	5,3	72	-118	34	41
Hevosopisto	8,0	0,5	6	5,0	75	-83	12	14
Ilmatorahasto	0,4	-4,6		3 114,3	92	-12	1	2
Itärata	-	-0,4		1,6	100	-100	-25	-25
Kuntarahaus	758,6	215,0	28	47 736,3	3	1946	10	0
Liikenteen-ohjausyhtiö Fintraffic	228,9	7,6	3	305,3	58	23	4	3
Solidium	-	-4,0		7 807,3	93	-6	4	4
STUK International	0,4	-0,1	-25	1,0	70	-114	-13	-13
Suomi-rata	-	-1,6		2,8	89	-60	-82	-82
Suomen Erillisverkot	108,9	-6,5	-6	272,8	84	-10	-4	-3
Suomen Ilmailuopisto	9,9	0,2	2	20,9	94	-42	1	1
Suomen Malmijalostus	584,4	87,7	15	1 224,0	46	35	22	17
Suomen Teollisuussijoitus (Tesi)	-	-33,3		2 055,4	94	-26	-1	-2
Teknologian tutkimuskeskus VTT	164,4	9,1	6	304,1	63	-70	2	5
Teollisen yhteistyön rahasto (Finnfund)	-	-15,5		773,3	39	136	0	11
Turun Tunnin Juna	-	-0,6		32,7	82	-42	-4	-4
Työkanava Oy	-	-0,3		9,7	100	-100	-3	-3
Veikkaus	1 070,8	671,0	63	978,7	85	-13	81	81
Yleisradio	511,8	-2,6	-1	335,2	40	22	-2	-1

8.1 Listaamattomien yhtiöiden kehitys

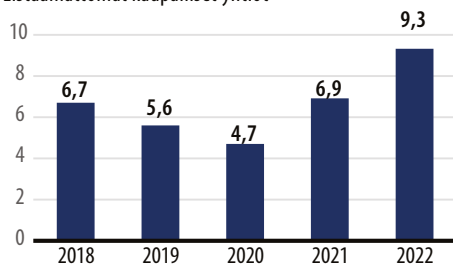
Venäjän hyökkäyssota, siitä johtunut energiakriisi sekä koronan jäljiltä palautuva liikennesektori vaikuttivat valtion listaamattomien yhtiöiden kehitykseen. Listaamattomien kaupallisesti toimivien yhtiöiden liikevaihto oli 9,3 (6,9) ja liikevoitto 0,5 (0,5) miljardia euroa vuonna 2022. Erityistehtäväyhtiöiden liikevaihto oli 5,5 (5,4) ja liikevoitto 1,0 (1,5) miljardia euroa.

Nousseet energian hinnat vaikuttivat listaamattomien kaupallisesti toimivien yhtiöiden liikevaihdon kasvuun. Fingridin liikevaihto vuonna 2022 oli 1,8 (1,1) ja Gasumin 2,7 (1,6) miljardia euroa. Erityistehtäväyhtiöiden liikevoiton laskuun vaikuttivat Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, korkea inflaatio ja korkojen nousu, jotka vaikuttivat erityisesti pääomasijoitusyhtiöiden liikevoittoihin.

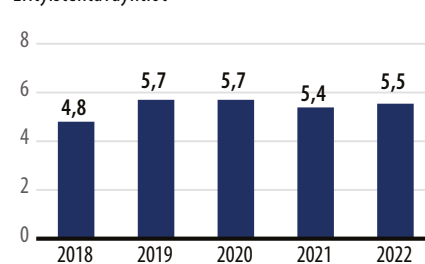
Kuvio 18. Listaamattomien yhtiöiden avainlukuja 2018-2022

Liikevaihto, mrd. €

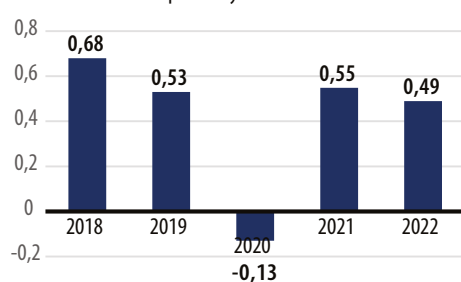
Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

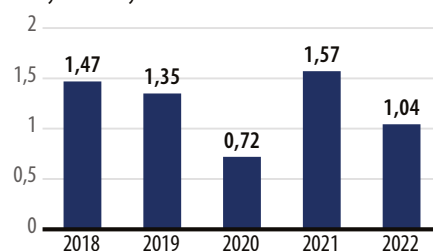
Erityistehtävayhtiöt

Liikevoitto, mrd. €

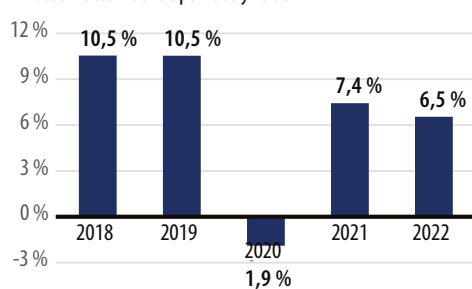
Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

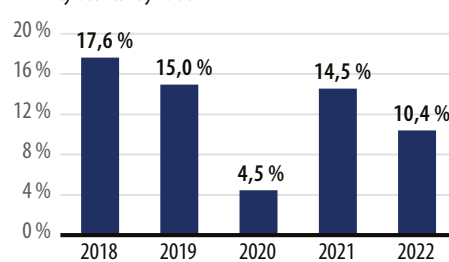
Erityistehtävayhtiöt

Oman pääoman tuotto, %

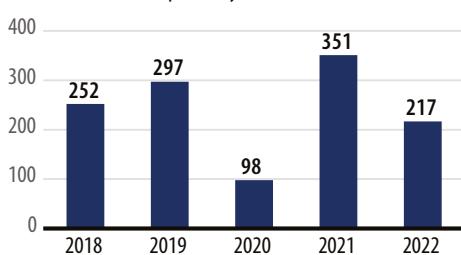
Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

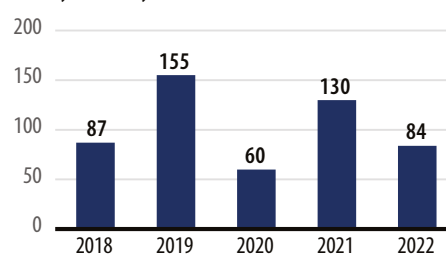
Erityistehtävayhtiöt

Valtion saama voitonjako ja osakemyyntitulot kassaperusteisesti, milj. €

Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

Erityistehtävayhtiöt

Erityistehtävayhtiöt eivät sisällä tässä Solidiumia, sillä sitä käsitellään erikseen. Historialuvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuoteen 2022, esimerkiksi yhtiöiden muuttuneiden raportointikäytäntöjen sekä yhtiöiden luokittelujen takia. Oman pääoman tuoton laskennassa käytetty pro forma -lukuja.

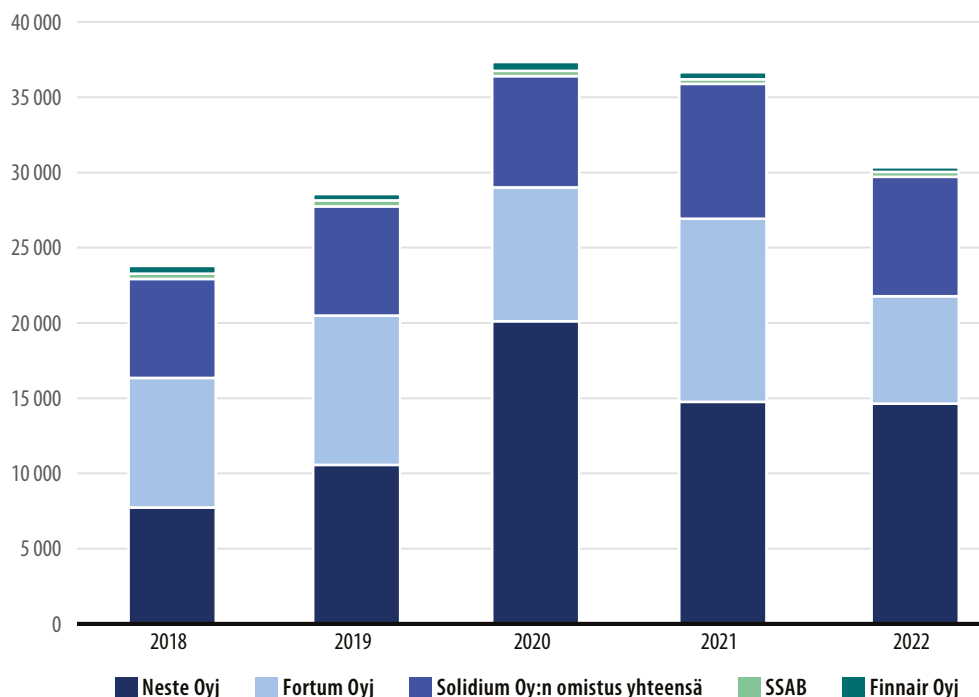
8.2 Pörssisalkun kehitys

8.2.1 Valtion suora pörssiomistus

Valtion suoraan omistaman pörssisalkun markkina-arvo oli vuoden 2022 lopussa 22,4³ (27,7) miljardia euroa. Solidiumin osakeomistukset huomioiden salkun markkina-arvo oli kokonaisuudessaan 30,3 (36,7) miljardia euroa. Valtion suoran omistuksen markkina-arvo painoi pääasiassa Fortumin osakekurssin 42 prosentin lasku. Fortumin omistuksen markkina-arvo laski 7,1 miljardiin euroon edellisen vuoden lopun 12,2 miljardista eurosta. Myös Finnairin markkina-arvo laski 35 prosenttia 305 (468) miljoonaan euroon. Nesteen markkina-arvo pysyi vakaana lähes vertailukauden tasolla.

Valtio omisti vuoden lopussa 51,26 prosenttia Fortumista, 55,9 prosenttia Finnairista, 44,2⁴ prosenttia Nesteestä sekä 6,3 prosenttia SSAB:stä. Osana Fortumin Suomen valtion kanssa sopiman 2,35 miljardin euron siltarahoituksen ehtoja oli suunnattu maksuton osakeanti valtion sijoitusyhtiö Solidiumille. Solidium jakoi marraskuussa 2022 pääoman palautuksena valtiolle merkintäoikeudet 8 970 000 Fortumin uuteen osakkeeseen. Merkinnän johdosta valtion omistusosuus Fortumissa nousi 51,26 (50,8) prosenttiin. Muutoin salkussa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2022.

Kuvio 19. Valtion osakesalkun arvonkehitys, milj. euroa

3 Sisältää Ilmatorahaston omistuksessa olevat Neste Oyj:n osakkeet eli yhteensä 44,2 prosentin omistuksen Nesteestä.

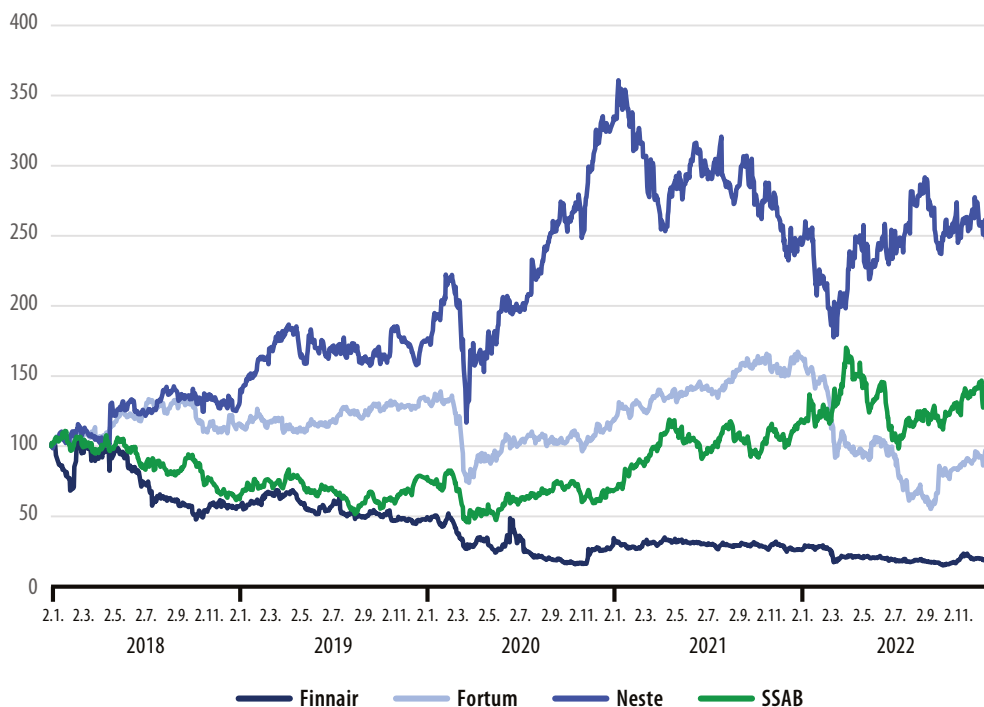
4 Sisältää valtioneuvoston kanslian ja Ilmatorahaston omistukset

Markkinatilanne oli haastava, ja Helsingin pörssin tuottoindeksi laski 12 prosenttia kertomusvuonna. Valtion kaikkien pörssiomistusten tuotto oli -14,5 (2,9) prosenttia. Solidiumin salkun tuotto oli -9 (33,4) prosenttia ja valtion suoraan omistaman salkun tuotto -16,2 (-4,6) prosenttia.

Suoraan omistettujen pörssiyhtiöiden osinkotuotto oli yhtiöiden vuoden 2022 lopun osakekurseilla laskettuna 4,9⁵ (3,4) prosenttia. Helsingin pörssin osinkotuotto vuoden 2022 lopun markkina-arvolla laskettuna oli 4,9 (4,0) prosenttia.

Fortumin -39 prosentin tuotto alitti selkeästi vertailuindeksin -7 prosentin tuoton. Nesteen 1 prosentin tuottokehitys oli niin ikään heikkoa suhteessa vertailuindeksin 30 prosentin tuottoon. Myös Finnairin -35 prosentin tuotto jäi selvästi vertailuindeksin 26 prosentin kehitystä heikommaksi.

Kuvio 20. Valtion suoraan omistamien yhtiöiden osakekurssikehitys 2018-2022

5 Sisältää Nesteen 1,27 euron osakekohtaisen osingon. Hallitus päättää harkintansa mukaan mahdollisesta toisesta lisäosingosta 31.10.2023 mennessä, jolloin osinko olisi 1,52 euroa/osake.

Miksi valtiolla on suoria pörssiomistuksia?

Valtiolla on suorassa omistuksessaan myös pörssinoteerattuja yhtiöitä. Näihin yhtiöihin valtiolla on taloudellisen näkökulman ohessa lisäksi erityinen strateginen intressi, minkä takia yhtiö pidetään valtion suorassa omistuksessa. Suurin osa valtion pörssinoteeratuista yhtiöistä omistetaan välillisesti Solidiumin kautta. Esimerkiksi vuonna 2021 valtio määritteli SSAB:lle strategisen intressin, joka liittyy etenkin yhtiön ja Suomen hiilineutraalisuustavoitteisiin. Näin SSAB:n osakkeet siirrettiin pääoman palautuksena Solidiumilta valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston ohjaukseen.

8.2.2 Solidiumin kautta omistetut yhtiöt

Osakesijoitusten osuus Solidiumin sijoitussalkusta laski hieman noin 95 (97) prosenttiin 31.12.2022. Osakepainolla mitaten painoarvoltaan suurin omistus oli Sampo 20 (16) prosentin osuudella. Solidiumin salkun kalenterivuoden osaketuotto oli haastavassa markkinatilanteessa negatiivinen -9,0 prosenttia, mutta se ylitti kuitenkin vertailuindeksin, jonka arvo laski -12,2 prosenttia. Viiden vuoden aikana Solidiumin osakesalkun keskimääräinen vuotuinen tuotto on ollut 5,1 prosenttia.

Solidiumin rahamarkkinasijoitukset olivat kalenterivuoden päättyessä 26 (306) miljoona euroa. Yhtiö myönsi syyskuussa 2022 siltarahoitusjärjestelyn Fortum Oyj:lle. Järjestelyn johdosta Solidiumin yrityslainasaatat nousivat 350 (0) miljoonaan euroon. Fortumin rahoitukselle valittu menettelytapa oli poikkeuksellinen, kuten myös toimintaympäristö, jossa sähkön hinta ja Fortumin vakuusvaatimukset nousivat hyvin nopeasti ennätystasolle.

Taulukko 4. Solidiumin sijoitussalkku 31.12.2022

	Milj. €	Yhtiöstä (%)	Sijoitus-salkusta (%)	Tuotto, % 1 vuosi		Tuotto, % 5 vuotta		Voitonjako 2020-2021 (Milj. €)
				Yhtiö	Indeksi	Yhtiö	Indeksi	
Sampo Oyj	1 625	6,4	20	22	-20	8	8	136
Nokia Oyj	1 302	5,3	16	-21	-28	4	7	6
Metso Outotec Oyj	1 187	14,9	14	6	-31	8	2	27
Stora Enso Oyj	1 158	10,7	14	-16	-19	3	-1	46
Elisa Oyj	831	10,0	10	-5	-14	13	-3	34
Valmet Oyj	469	10,1	6	-31	-31	13	2	20
TietoEvy Oyj	341	10,9	4	2	-33	5	5	17
Outokumpu Oyj	335	15,5	4	-11	-29	-7	-10	11
Konecranes Oyj	230	10,1	3	-14	-19	-2	10	10
Kemira Oyj	226	10,2	3	12	-20	10	3	9
Nokian Renkaat Oyj	134	10,1	2	-70	-14	-20	1	15
Anora Oyj	96	19,4	1	-28	0			6
Rahamarkkinasijoitukset	26		0	-0,3				
Yrityslainasaatat	350		4					
Yhteensä	8 310		100	-7,0				339

Solidium jatkoi pitkäjänteistä vastuullisuustyötään myös kuluneen vuoden aikana. Se otti käyttöön uuden ESG-analysimallin salkkuyhtiöidensä yritys vastuusasioiden arviointiin. Uusi malli keskittyy Solidiumin omistajaroolin kannalta keskeisiin ESG-näkökohtiin ja pääomamarkkinanäkökulmiin. Katsauskauden aikana Solidium tutki, miten ESG-rahavirta on hakeutunut sen omistamiin yhtiöihin ja miten yhtiöiden CO₂-päästöt ovat kehittyneet viime tarkastelusta.

Kalenterivuoden aikana Solidium teki osakehankintoja yhteensä noin 108 miljoonalla eurolla. Hankinnoilla nostettiin omistusosuudet Konecranesissa, Nokian Renkaissa ja Valmetissa 10,1 prosenttiin. Kalenterivuoden aikana Solidium ei tehnyt osakemyyntejä.

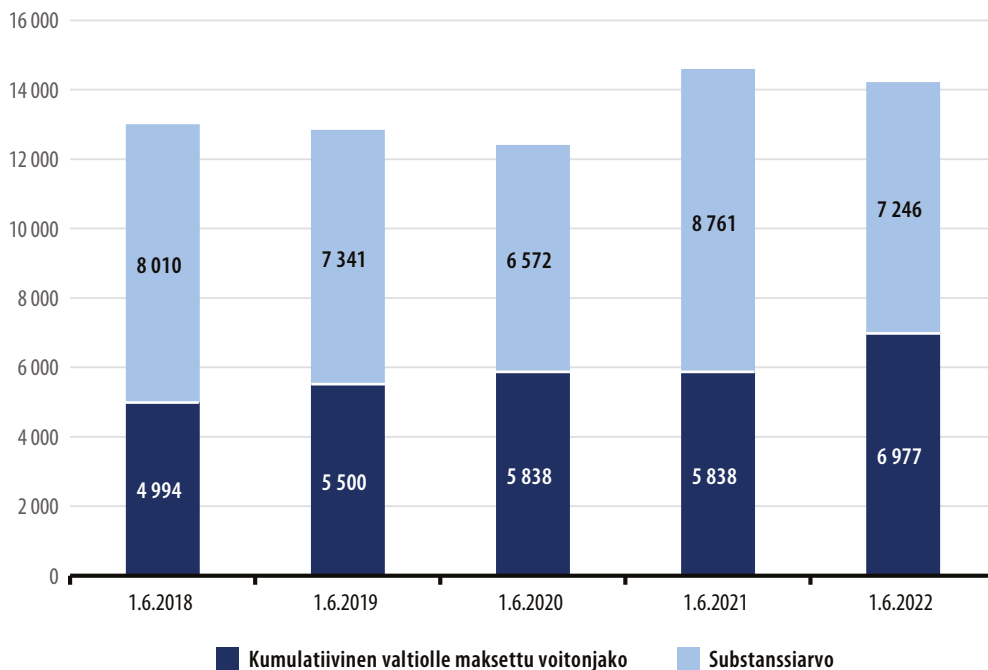
Solidiumin salkun osinkotuotto 30.6.2022 päättyneen tilikauden salkkuyhtiöiden markkina-arvolla mitattuna oli 4,6 (2,4) prosenttia. Helsingin pörssin vertailukelpoinen osinkotuotto on ollut noin 3,7 prosenttia vuosina 2001–2021.

Solidium jakoi vuonna 2022 valtiolle osinkoa yhteensä 307 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Solidium jakoi pääoman palautuksena Suomen valtiolle merkintäoikeudet 8 970 000 Fortumin uuteen osakkeeseen, arvoltaan yhteensä noin 133 miljoonaa euroa. Solidium sai merkintäoikeudet osana siltarahoitusjärjestelyn ehtoja.

Solidium on saanut salkkuyhtiöistään voitonjakoa yhteensä noin 4,5 miljardia euroa vuodesta 2008. Solidium on maksanut valtiolle voitonjakoa yhteensä lähes 7,0 miljardia euroa. Erotus on rahoitettu salkkuyhtiöiden osakkeiden myynneillä. Voitonjaon lisäksi Solidium on jakanut 559 miljoonalla eurolla osakkeita valtiolle pääoman palautuksina: Fortumin merkintäoikeudet 133 miljoonaa euroa, SSAB 298 miljoonaa euroa, Sampo 32 miljoonaa euroa, Nokia 33 miljoonaa euroa, Kemira 46 miljoonaa euroa ja Outokumpu 17 miljoonaa euroa. Yhteensä valtio on saanut Solidiumin maksamana voitonjakona ja osakkeiden pääoman palautuksina noin 7,5 miljardia euroa.

Solidiumin toiminnasta voi lukea lisää [yhtiön vuosikertomuksesta](#).

Kuvio 21. Solidiumin substanssiarvon kehitys ja valtiolle maksettu voitonjako, milj. euroa

9 Valtion suora pörssiomistus

Finnair Oyj

Finnair on Euroopan, Pohjois-Amerikan ja Aasian välillä liikennöivä verkostolentoyhtiö.

Valtion omistusosuus: 55,9 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on Suomen riittävien kansainvälisten lentoliikennedyhteyksien edistäminen ja ylläpito

Hallitus 31.12.2022

Jouko Karvinen (pj), Tiina Alahuhta-Kasko, Montie Brewer, Jukka Erlund, Hannele Jakosuo-Jansson, Henrik Kjellberg, Simon Large, Maija Strandberg.

Toimitusjohtaja: Topi Manner

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Finnair julkaisi syyskuussa päivitetyn ja maantieteellisesti entistä tasapainoisemman strategiansa, jonka tavoitteena on saavuttaa pandemiaa edeltävä 5 prosentin liikevoittotaso vuoden 2024 puolivälistä lähtien.
- Finnair saavutti ensimmäistä kertaa vuoden 2019 jälkeen positiivisen liiketuloksen kahdella viimeisellä vuosineljänneksellä.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	2356,6	838,4
Liikevoitto	M€	-200,6	-454,4
Liikevoittoprosentti	%	-8,5	-54,2
Omavaraisuusaste	%	11,2	12,7
Nettovelkaantumisaste	%	269,0	324,4
Taseen loppusumma	M€	4133,0	4047,1
Oman pääoman tuotto	%	-107,4	-67,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-8,8	-14,6
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	199,6	434,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		5230	5365
Verojalanjälki Suomessa	M€	59,7	39,3
MtCO ₂ e (Scope 1)		2,5	1,1
MtCO ₂ e (Scope 2)		0,0	0,0
MtCO ₂ e (Scope 3)		0,8	0,3

Pandemia väistyi asteittain taustalle vuoden toisella puoliskolla, mutta jo alkuvuodesta yhtiölle

tuli merkittävänä uutena haasteena Venäjän ilmatilan sulkua. Finnairille tämä merkitsi toiminnan aktiivista sopeuttamista ja uuden strategian määrittelyä. Maantieteellisesti entistä tasapainoisempi strategia julkaistiin syyskuussa. Yhtiö julkaisi myös sopimuksen pitkäaikaisesta strategisesta yhteistyöstä Qatar Airwaysin kanssa. Sopimuksen mukaan merkittävä osa kapasiteetista on varattu Qatar Airwaysille tietyillä reiteillä, jotka lennetään Finnairin koneilla ja Finnairin operoimina. Yhtiö solmi lisäksi ulosvuokraussopimukset kolmen eurooppalaisen lentoyhtiön kanssa. Sopimukset mahdollistivat vajaakäytössä olevien lentokoneiden hyödyntämisen ja toivat työtä noin 500 finnairilaiselle.

VASTUULLISUUS Yhtiö panosti erityisesti uusiutuvien polttoaineiden käytön lisäämiseen osallistumalla Oneworld-allianssin uusiutuvan polttoaineen tuleviin yhteisostoihin. Yhtiö tuki työpaikkansa menettäneiden uudelleentyöllistymistä kattavalla ohjelmalla. Ukrainalaisia yhtiö tuki antamalla Ukrainasta lähteville 95 prosentin alennuksen lennoilla Helsinkiin.

Osana strategian uudistusta yhtiö sopi myös pitkäaikaisista säästöistä useiden henkilöstöryhmien kanssa ja aloitti sopimusten uudelleen neuvottelut toimittajiensa kanssa. Lippujakelun modernisointi tuotti erinomaista tulosta, kun suoran jakelun osuus onnistuttiin nostamaan 2019 vuoden 40 prosentista 64 prosenttiin. Yhtiö otti vuoden aikana käyttöön koko valtion myöntämän 400 miljoonan euron lainan, joka vuoden aikana konvertoitiin hybridilainasta pääomalainaksi. Yhtiön pitkän tähtäimen kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi se julkaisi vuoden aikana 200 miljoonan euron investoinnin kaukolentojen matkustuskokemukseen.

Fortum Oyj

Fortum on energiayhtiö, jonka ydinliiketoimintoja ovat hiilidioksidipäästötön sähköntuotanto, sähkön myynti, kaukolämpö sekä älykkäät ratkaisut resurssitehokkuuden parantamiseksi

Valtion omistusosuus: 51,26 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on sähköntuotannon turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

Hallitus 31.12.2022

Veli-Matti Reinikkala (pj), Ralf Christian, Luisa Delgado, Essimari Kairisto, Anja McAlister, Teppo Paavola, Philipp Rösler, Annette Stube, Kimmo Viertola

Toimitusjohtaja: Markus Rauramo

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Fortum divestoi Uniper-omistuksensa ja keskittyy jatkossa puhtaasti energian tuotantoon Pohjoismaissa.
- Fortum päätti poistua Venäjältä ensisijaisesti myymällä liiketoimintaa. Myyntiprosessi on kesken. Venäjään liittyvät arvonalennukset olivat yhteensä noin 1,7 miljardia euroa.

Tunnuslukuja		2022*	2021
Liikevaihto	M€	8804	112 400 (6 422*)
Liikevoitto	M€	1277	-588 (4 325*)
Liikevoittoprosentti	%	14,5	neg
Omavaraisuusaste	%	32,7	9,1
Nettovelkaantumisaste	%	50,0	70,5
Taseen loppusumma	M€	23 642	149 661
Oman pääoman tuotto	%	-24,4	5,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,3	-0,3
Osinkosuhte	%	neg	137
Valtion saamat osingot	M€	419	514
Investoinnit	M€	569	1472
Henkilöstö yhteensä 31.12.		7712	19 140
Verojalanjälki Suomessa	M€	586	364
MtCO ₂ e (Scope 1)		17	69
MtCO ₂ e (Scope 2)		0,03	0,8
MtCO ₂ e (Scope 3)		13,2	120

*) Uniper raportoitu lopetettuna toimintona.

Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama energiakriisi sekä Uniperin ongelmat tekivät Fortumin vuodesta vaikean ja vaikuttivat merkittävästi liiketoimintaympäristöön. Vuotta leimasikin ratkaisun etsiminen vaikeuksiin joutuneen Uniperin pelastamiseksi. Joulukuussa Fortum sai päätökseen Uniperin divestoinnin Saksan valtiolle, ja Uniper maksoi takaisin 4 miljardin euron osakelainan. Valtio-omistajan kannalta Uniperiin liittyvillä ratkaisulla pyrittiin turvaamaan valtion strateginen intressi sekä Fortumin pidemmän aikavälin toiminta- ja investointikyky. Fortumin kokonaistappio Uniper-investoinnista oli ennen veroja hieman alle 6 miljardia euroa. Energiakriisi näkyi myös pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Sähkön johdannaishinnat nousivat poikkeuksellisen korkealle tasolle, mikä johti kasvaneisiin vakuusvaatimuksiin. Fortumille järjestettiin Solidium Oy:n kautta 2,35 miljardin euron siltarahoitus likviditeettitilanteen hallitsemiseksi ja mahdollisesti edelleen nouseviin hintoihin varautumiseksi.

Fortumin jatkuvien liiketoimintojen tuloskehitys oli hyvää. Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 1,8 (1,4) miljardiin euroon pääasiassa Generati-on-segmentin hyvän suorituskyvyn ja nousseen saavutetun sähkönhinnan myötä.

VASTUULLISUUS Fortumin tavoitteena on olla johtava kestävä kehityksen yhtiö. Uuden strategian yhteydessä Fortum julkaisi uudet ympäristötavoitteensa. Fortum on muun muassa aikaistanut hiilineutraalustavoitettaan vuoteen 2030 ja sitoutuu myös asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet. Tämä sitoumus edellyttää ensin irtautumista Venäjän liiketoiminnoista.

Fortumin uuden strategian painopisteitä ovat luotettavan puhtaan energian tuottaminen Pohjoismaissa ja teollisuuden dekarbonisaation edistäminen.

Neste Oyj

Nesteen tavoitteena on tulla globaaliksi johtajaksi uusiutuviin ja kiertotalousratkaisuihin. Yhtiö auttaa asiakkaitaan tieliikenteessä ja kaupungeissa, lento-liikenteessä sekä polymeeri- ja kemikaalitoimialoilla tekemään omasta liiketoiminnastaan vastuullisempaa.

Valtion omistusosuus: 44,2 (VNK 35,9 %, Ilmastorahasto Oy 8,3 %)

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on valtakunnallisen polttoainehuollon turvaaminen huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen.

Hallitus 31.12.2022

Matti Kähkönen (pj), Marco Wiren (vpj), John Abbott, Nick Elmslie, Martina Flöel, Just Jansz, Jari Rosendal, Eeva Sipilä, Johanna Söderström

Toimitusjohtaja: Matti Lehmus

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Rotterdamin uusiutuvien tuotteiden laajentaminen ja yhteisyrityksen perustaminen Yhdysvalloissa Marathon Petroleumin kanssa.
- Strateginen selvitys Porvoon jalostamon siirtymästä uusiutuvien ja kiertotaloustuotteiden tuotantoon pois raakaöljyjäljöstuksesta.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	25707	15148
Liikevoitto	M€	2410	2023
Liikevoittoprosentti	%	9,4	13,4
Omavaraisuusaste	%	55,8	56,3
Nettovelkaantumisaste	%	16,1	1,0
Taseen loppusumma	M€	14917	12417
Oman pääoman tuotto	%	24,7	27,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	24,5	25,3
Osinkosuhte	%	62	36
Valtion saamat osingot	M€	517	279
Investoinnit	M€	1757	1298
Henkilöstö yhteensä 31.12.		5244	4872
Verojalanjälki Suomessa	M€	3908	3291
MtCO ₂ e (Scope 1)		2,1	1,8
MtCO ₂ e (Scope 2)		0,4	0,5
MtCO ₂ e (Scope 3)		42,0	35,0

Geopoliittinen tilanne vaikutti merkittävästi energiamarkkinoihin vuonna 2022. Nesteen käyttökate poikkeuksellisessa markkinatilanteessa oli

kaikkien aikojen paras. Yhtiön kaikkien liiketoimintayksiköiden tulos oli hyvä. Uusiutuvien tuotteiden tulos jatkui vahvana. Vertailukelpoinen käyttökate oli edellisvuotta korkeampi. Öljytuotteissa poikkeuksellisen korkea jalostusmarginaali paransi tulosta merkittävästi. Myös Marketing & Services -segmentin tulos oli erittäin hyvä.

Neste jatkoi strategiansa toteuttamista uusiutuviin ja kiertotalousratkaisuihin. Yhtiön Singaporen laitoksen laajennuksen on määrä käynnistyä vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen lopussa, jonka jälkeen jalostamossa on mahdollisuus jopa miljoonan tonnin uusiutuvan lentopolttoaineen tuotantoon.

VASTUULLISUUS Nesteen tavoite on vähentää asiakkaiden päästöjä uusiutuvien ja kiertotalousratkaisujen avulla vuosittain vähintään 20 miljoonaa CO₂e tonnia vuoteen 2030 mennessä ja saavuttaa hiili-neutraali tuotanto vuoteen 2035 mennessä. Yhtiö pyrkii vaikuttamaan luonnon monimuotoisuuteen uusilla toimilla vuodesta 2025 eteenpäin.

Rotterdamin jalostamon laajennusinvestointi kasvattaa uusiutuvien tuotteiden kokonaiskapasiteettia 1,3 miljoonalla tonnilla vuoden 2026 alkupuoliskoon mennessä ja nostaa uusiutuvien tuotteiden vuosikapasiteetin Rotterdamissa 2,7 miljoonaan tonniin, josta uusiutuvan lentopolttoaineen tuotantokyky on 1,2 miljoonaa tonnia.

Yhdysvalloissa sijaitsevan yhteisyrityksen odotetaan kasvattavan Nesteen vuotuista uusiutuvien tuotteiden kapasiteettia hieman yli miljoonalla tonnilla vuoden 2023 loppuun mennessä. Uusiutuvan lentopolttoaineen tuotannon kokonaiskapasiteetin ennustetaan kasvavan 2,2 miljoonaan tonniin vuoden 2026 loppuun mennessä.

SSAB AB

SSAB valmistaa erikoisteräksiä. Se on hiilivapaan teräksen valmistuksen kehittämisessä johtava yritys maailmassa. Yhtiön osake on noteerattu Tukholman ja Helsingin pörseissä.

Valtion omistusosuus: 6,3 % (8,0 % äänistä)

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on vaikuttaa yhtiön vähähiilistämisstrategian nopeaan toteuttamiseen sekä laajemmin alan osaamisperustan kehittymiseen Suomessa

Hallitus 31.12.2022

Lennart Evrell (pj), Bernard Fontana, Mikael Mäkinen, Bo Annvik, Petra Einarsson, Marie Grönborg, Majja Strandberg, Martin Lindqvist

Toimitusjohtaja: Martin Lindqvist

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiö jatkoi suunnitellusti fossiilivapaan teräksen kehitysprojektia yhteisyritys Hybritissä.
- Vuoden 2022 oikaistu tulos oli ennätystasolla ja kassavirran kehitys erittäin vahvaa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	11578	9301,4
Liikevoitto	M€	-391,6	1827,2
Liikevoittoprosentti	%	-3,4	19,6
Omavaraisuusaste	%	61,2	65,6
Nettovelkaantumistaso	%	-21,2	-1,7
Taseen loppusumma	M€	9866,2	10865,8
Oman pääoman tuotto	%	-14,9	22,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-5,1	26,7
Osinkosuhte	%	39	37
Valtion saamat osingot	M€	50,5	33,0
Investoinnit	M€	491	340,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		14492	14235
Verojalanjälki Suomessa	M€	-	-
MtCO ₂ e (Scope 1)		9,6	10,6
MtCO ₂ e (Scope 2)		1,0	1,0
MtCO ₂ e (Scope 3)*		-	5,8

*Yhtiö raportoi Scope 3-päästöt kahden vuoden välein.

SSAB:n vuoden 2022 liikevaihto oli 11,6 miljardia euroa, ja se nousi 34 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Yhtiön oikaistu liiketulos oli 2,6 miljardia euroa, mikä on sen historian paras.

Oikaisematon liikevoitto oli tappiollinen -392 miljoonaa euroa. SSAB alaskirjasi taseen liikearvon lähes kokonaisuudessaan, yhteensä noin 3 miljardia euroa, mikä heikensi raportoitua liikevoittoa. Alaskirjauksella ei ole kassavaikutusta mutta se vähentää omaa pääomaa. SSAB oli vuoden lopussa nettovelaton.

Segmenteistä SSAB Europe sopeutti loppuvuonna tuotantoaan heikon Euroopan teräsmarkkinan kysynnän vuoksi. SSAB Americasin liiketoiminta ja kannattavuus jatkuivat vahvoina ja se teki segmenteistä parhaan operatiivisen liikevoiton, 1103 miljoonaa euroa.

Fossiilivapaan teräksen kehityshanke eteni suunnitellusti. Yhtiö toimitti vuoden aikana 500 tonnia hiilivapaata terästä pilottiasiakkaille.

VASTUULLISUUS SSAB on maailman johtavia toimijoita fossiilivapaan teräksen kehityksessä. Sen tavoitteena on muuttaa tuotantonsa hiilineutraaliksi vuoteen 2030 mennessä vetypelkistykseen perustuvalla tuotantoprosessilla. Fossiilivapaan teräksen kehitystä tehdään yhteisyritys Hybritissä, jolla on pilottituotantolaitos Luulajassa Ruotsissa. Fossiilivapaa siirtymä edellyttää riittävän infrastruktuurin olemassa oloa, mukaan lukien merkittävää määrää fossiilitonta sähköä.

SSAB:n raportointivaluutta on Ruotsin kruunu. Viereisen taulukon luvut on käännetty euroiksi valuuttakurssilla per 31.12.2022 (tilikausi 2022) ja 31.12.2021 (2021). SSAB ei raportoi verojalanjälkeä. Valtion saama osinko vuonna 2022 on yhtiön hallituksen osinkoehdotukseen perustuva kirjoitushetken arvio ennen veroja, ja euromääräinen summa varmentuu osingonmaksupäivänä.

10 Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

Arctia Oy

Arctia turvaa Suomen meriliikenteen kulun jäätalven olosuhteissa, varmistaa vesiliikenneyhteydet, tarjoaa ratkaisut haastavissa olosuhteissa globaalisti. Liike-toiminnot ovat: jäänmurto, väylänhoito ja merenmittaus.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on talvimerenkulun varmistaminen ja merenmittauspalveluiden tuottaminen kaikissa oloissa.

Hallitus 31.12.2022

Mats Rosin (pj), Matti-Mikael Koskinen (vpj), Pirjo Kiiski, Sinikka Mustakari, Kari Savolainen, Regina Sippel

Toimitusjohtaja: Maunu Visuri

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiön strategian uudelleentarkastelu kannattavuuden parantamiseksi sekä arviointi suhteessa toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin.
- Yhden murtajan rikkoutuminen jäänmurtokaudella.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	80,2	71,2
Liikevoitto	M€	2,9	0,2
Liikevoittoprosentti	%	3,6	0,3
Omavaraisuusaste	%	54,3	53,5
Nettovelkaantumisaste	%	45,5	53,1
Taseen loppusumma	M€	263,2	265,1
Oman pääoman tuotto	%	0,8	-0,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,2	0,1
Osinkosuhte	%	30,0	0
Valtion saamat osingot	M€	0,359	0
Investoinnit	M€	8,6	4,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		426	439
Verojalanjälki Suomessa	M€	10,2	9,7
tCO ₂ e (Scope 1)		55 022	42 381
tCO ₂ e (Scope 2)		807	752
tCO ₂ e (Scope 3)		33	-

Arctian liikevaihto kasvoi ja kannattavuus parani vuoteen 2021 verrattuna. Kannattavuutta heikensi yhden jäänmurtajan rikkoutumisesta

aiheutunut lisääntynyt huoltotarve. Arctian tilikauden tulos kääntyi positiiviseksi vuoteen 2021 verrattuna. Yhtiön kassavirta oli hyvä ja tase säilyi vahvana. Hyvä kassavirta luo edellytykset kaluston ylläpito- ja uusinvestoinneille.

Arctian suurin liiketoiminta-alue on jäänmurto, jonka osuus yhtiön liikevaihdosta on lähes kaksi kolmasosaa. Väylänhoidon osuus on noin neljänneksen liikevaihdosta. Merenmittauksen osuus on pienin.

VASTUULLISUUS Arctian koordinoimaa Älykäs meri -digitalisaatiohanketta jatkettiin. Arctia jatkoi ympäristöohjelmaa sekä CO₂-tiekarttaa ja tarkensi näistä johdettuja tavoitteita. Arctia tavoittelee 20 prosentin vähennystä päästöihin vuonna 2030 verrattuna vuoteen 2020. Yhtiö jatkoi kyberturvallisuuden kehittämishankkeita.

Alkuvuonna 2022 koronaepidemia aiheutti merkittävän määrän sairauspoissaoloja ja yhtiö oli useaan otteeseen jäänmurron osalta hyvin lähellä tasoa, jolla alusten määrää olisi jouduttu rajoittamaan. Yhtiö kykeni kuitenkin hoitamaan avustustehtävät sovitusti.

Väylänhoidon ja merenmittauksen vaativat asiakasprojektit lisäävät Arctian liiketoiminnan monimuotoisuutta. Yhtiö panostaa palvelukonseptien kehittämiseen ja myyntiin.

Palvelusopimusmallin ulottaminen myös jäänmurron puolelle loisi positiivisen kannustimen toiminnan kehittämiseksi ja vastuullisuuden paremmalla huomioimisella erityisesti ympäristön kannalta.

Boreal Kasvinjalostus Oy

Yhtiö jalostaa sekä markkinoi satoisia ja laadukkaita peltokasvilajikkeita pohjoisissa oloissa toimiville ammattiviljelijöille.

Valtion omistusosuus: 65,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on varmistaa markkinoiden toimivuuden edellyttämä pohjoisille ilmastoalueille soveltuvien kasvintuotantolajikkeiden jalostaminen ja jalostusaineiston omistuksen säilyttäminen.

Hallitus 31.12.2022

Riitta Mynttinen (pj), Markku Iivonen, Antti Ollila, Minna Oravuo, Mia Rainio, Birgitta Vainio-Mattila

Toimitusjohtaja: Markku Äijälä

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Kesän 2021 heikot sadot ja sodan aiheuttama kustannusten nousu söivät tulosta.
- Kasvinjalostuksen pitkäaikaisia kehityshankkeita jatkettiin kuitenkin suunnitelmallisesti.
- Lajikevienti kasvoi ennakoitua enemmän erityisesti Ruotsissa ja Baltiassa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	9,6	8,6
Liikevoitto	M€	-0,1	0,2
Liikevoittoprosentti	%	-1,0	2,3
Omavaraisuusaste	%	73,9	72,0
Nettovelkaantumisaste	%	-7,3	-14,7
Taseen loppusumma	M€	10,7	11,3
Oman pääoman tuotto	%	-1,1	2,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,1	2,7
Osinkosuuhde	%	0,0	81,3
Valtion saamat osingot	M€	0,1	0,1
Investoinnit	M€	0,7	0,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		67	74
Verojalan jälki Suomessa	M€	2,8	3,0
tCO ₂ e (Scope 1)*		-	9,5
tCO ₂ e (Scope 2)*		-	571
tCO ₂ e (Scope 3)*		-	1 596

* Seuraava raportointi 2024

Boreal Kasvinjalostuksen perustehtävä on mahdollistaa suomalaisen ruoantuotannon kilpailukyvyä parantaminen jalostamalla

elintarviketuotannolle tärkeistä kasvilajeista kasvuolosuhteisiimme sopivia lajikkeita. Yhtiön huoltovarmuusrooli korostuu erityisesti muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa, joihin kasvilajikkeiden täytyy pystyä sopeutumaan.

Kokonaisviljelyala Suomessa säilyi edellisen vuoden tasolla. Boreal Kasvinjalostuksen liikevaihto nousi noin 12 prosenttia siementen hintojen nousun ja vientimarkkinoilta saatujen rojaltiltuottojen ansiosta. Yhtiön rojaltiltuotot Suomessa laskivat noin 5 prosenttia. Borealin markkinaosuus pysyi kuitenkin lähes edellisen vuoden tasolla. Kasvukauden 2022 satotasot olivat normaalit, mutta viljelyn kannattavuus ei nousut merkittävästi tuotantopanosten voimakkaan hintojen nousun vuoksi.

VASTUULLISUUS Yhtiön toiminnan ydin on Suomeen soveltuvien kasvilajikkeiden jalostus. Yhtiön tärkein vastuullisuusteko on onnistua ydintehtävässään, jossa se onkin menestynyt erinomaisesti. Kasvinjalostus on pitkäjänteistä toimintaa, sillä jalostusprosessi vie 8-15 vuotta. Muuttuviin olosuhteisiin on siis vastattava ja panostettava ennakoivasti. Kasvinjalostuksen hiilikädenjälki eli uusien lajikkeiden tuoma CO₂-päästöjen vähentäminen tuotantoketjussa on mahdollista muun muassa lajikkeiden viljelyominaisuuksien, viljelyvarmuuden ja satovasteen parantumisen myötä.

Borealilla on käynnissä jalostusohjelmia 12 eri kasvilajista. Jalostustavoitteet määritellään asiakaslähtöisesti huomioiden muun muassa ilmastomuutoksen sekä viljelijöiden ja sadon käyttäjien tarpeet. Vuoden 2022 aikana kasvilajikeluetteloon hyväksyttiin Borealilta uudet huipputasoiset ohra- ja kauralajikkeet, vahvavartiset hernelajikkeet ja runsaasti lisäarvoa tuovat kevätrypsilajikkeet.

Edita Group Oyj

Edita Group konsernissa on kaksi liiketoiminta-aluetta. Prima on erikoistunut asiakasviestinnän palveluihin. Publishing tuottaa opettajien ja juristien työn tueksi oppimateriaaleja, verkkopalveluita, kirjoja ja koulutuksia.

Valtion omistusosuus: 100,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Finanssi-intressi

Hallitus 31.12.2022

Jukka Ruuska (pj), Mervi Airaksinen, Jani Engberg, Anu Kankkunen, Anne Korhikoski, Niko Korte, Sinikka Mustakari

Toimitusjohtaja: Kristiina Kujala

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiö myi Nordic Morning -liiketoiminnan ja muutti nimensä Nordic Morningista takaisin Edita Groupiksi.

Tunnuslukuja*		2022	2020
Liikevaihto	M€	87,3	44,2
Liikevoitto	M€	0,4	-1,5
Liikevoittoprosentti	%	0,5	-3,4
Omavaraisuusaste	%	12,0	30,8
Nettovelkaantumisaste	%	328,7	84,3
Taseen loppusumma	M€	22,0	47,4
Oman pääoman tuotto	%	-133,3	-20,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	14,6	-88
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	1,5	2,7
Henkilöstö yhteensä		185	193
Verojalanjälki Suomessa	M€	11,0	5,6
tCO ₂ e (Scope 1)		11,5	12,4
tCO ₂ e (Scope 2)		140,6	226,7
tCO ₂ e (Scope 3)		974,4	523,6

*Luvut (pl. scope 1-3 luvut) ovat yhtiön jatkuvien toimintojen lukuja. Yhtiön 2022 tilikausi kesti 18 kuukautta eli 1.1.2021-30.6.2022.

Konsernin toiminnassa tapahtui merkittäviä muutoksia kuluneella raportointikaudella. Nordic Morning -liiketoiminta-alue myytiin tammikuussa 2022. Yrityskaupan jälkeen keväällä 2022 konsernin uudeksi nimeksi tuli jälleen Edita Group. Kaupan jälkeen yhtiön fokus on ollut kahden Suomessa toimivan liiketoiminta-alueen, Edita Prima ja Edita Publishingin kehittämisessä.

Haastavasta makrotaloudellisesta ympäristöstä huolimatta yhtiön jatkuvat liiketoiminnot kehittivät raportointikaudella taloudellisesti katsottuna kohtuullisesti. Prima saavutti kaksinumeroisen kasvun jo toista vuotta peräkkäin, mikä näkyi myös parantuneena myyntikatteena ja liikevoittona. Kasvua siivittivät etenkin uudet transaktiotulostamiseen liittyvät sopimukset. Lisäksi Edita Prima onnistui solmimaan uusia digitaalisten palvelujen asiakkassopimuksia, jotka liittyvät asiakasviestinnän hallintaan, vaalipalveluihin sekä digitaaliseen aineistohallintaan.

VASTUULLISUUS Yhtiön merkittävimmät ympäristövaikutusten lähteet ovat materiaalit, energia, jäte ja päästöt. Kalenterivuonna 2021 yhtiö tuotti jätettä ja käytti liuottimia noin 10-15 prosenttia verrattuna 2010-luvun alun tilanteeseen. Yhtiö käyttää tänä päivänä vain uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä.

Publishingissä yläkoulun ja lukion oppimateriaalien myynti veti hyvin etenkin kalenterivuonna 2021. Yhtiö teki myös strategisen investointipäätöksen lähteä mukaan alakoulujen oppimateriaalimarkkinaan. Lakipalveluiden osalta keskeisintä oli raportointikauden jo päätyttyä selvinnyt Finlex-verkkopalvelun tarjouskilpailun voitto.

Finavia Oy

Yhtiö ylläpitää ja kehittää Helsinki-Vantaan lentoasemaa sekä koko maan kattavaa lentoasemaverkostoa.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on kotimaisten ja kansainvälisten lentoyhteyksien tarjonnan varmistaminen Suomen lentoasemaverkostoa kehittämällä ja ylläpitämällä.

Hallitus 31.12.2022

Kati Levoranta (pj), Johanna Kara, Esko Pyykkönen, Erkki Valkila, Kaisa Vuorio, Pekka Vähähyyppä, Stefan Wentjärvi

Toimitusjohtaja: Kimmo Mäki

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Lentoliikenteen palautuminen koronapandemiasta alkoi keuhalla, mutta Venäjän ylilentokiello hidastaa sitä.
- Kehitysohjelma eteni suunnitelmien mukaan ja valmistuu aikataulussa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	298,4	145,4
Liikevoitto	M€	-52,3	-130,7
Liikevoittoprosentti	%	-17,5	-89,9
Omavaraisuusaste	%	41,4	44,9
Nettovelkaantumistaso	%	103,8	87,2
Taseen loppusumma	M€	1595,2	1591,8
Oman pääoman tuotto	%	-8,5	-23,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-3,6	-9,4
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	105,7	164,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2539	2250
Verojalanjälki Suomessa	M€	55,4	41,5
tCO ₂ e (Scope 1)		5 420	4 030
tCO ₂ e (Scope 2)		3 444	7 820
tCO ₂ e (Scope 3)		1 985 741	-

Lentoliikenteen palautuminen käynnistyi vuonna 2022, kun koronapandemian pahin vaihe oli ohitettu. Matkustamisessa näkyi patoutunutta kysyntää, ja toimialan elpyminen alkoi, kun lentoyhteyksiä avattiin nopealla tahdilla. Uusi kriisi kuitenkin alkoi, kun Venäjä hyökkäsi

Ukrainaan helmikuussa 2022. Ylilentokieltojen seurauksena lentoliikenteen palautuminen koronakriisiä edeltävälle tasolle kestää vuosia.

VASTUULLISUUS Finavia laati uuden vastuullisuusohjelman "Kohti vastuullista lentomatkausta", joka edistää yritystoiminnan sosiaalista, taloudellista ja ympäristö vastuuta. Sen kolme kivijalkaa ovat hyvinvoivat ihmiset, kestävä lentoliikenne sekä hyvä hallinto ja talous.

Yhtiön miljardin euron kehitysohjelma saatiin pääosin päätökseen tilikauden aikana. Investointiohjelmasta oli alun perin päätetty aikana, jolloin matkustajaliikenteen kehittämisen ennustettiin olevan nopeaa. Pandemian alettua hanke oli jo pitkällä, ja yhtiö toteutti suuren investointihankkeensa onnistuneesti suunnitelman mukaisessa aikataulussa ja budjetissa. Investointien valmistuminen rasittaa yhtiön poistoja mutta mahdollistaa tuottojen kasvattamisen matkustajaa kohden laajentuneen kaupallisen palvelutarjonnan avulla. Finavia-konsernin maaliskuussa 2020 käynnistetty operatiivisten kulujen säästöohjelma jatkui vuonna 2022. Säästöohjelman tavoitteena on sopeuttaa operatiivisia kuluja ja vähentää investointeja yhteensä 300 miljoonalla eurolla vuoden 2023 loppuun mennessä. Operatiivisista kuluista säästettiin jo vuoden 2022 loppuun mennessä 186 miljoonaa euroa samalla, kun investoinneista säästettiin 85 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 liikevaihdon arvioidaan olevan vuotta 2022 korkeampi, mikä perustuu nykyiseen näkemykseen lentoliikenteen kehityksestä. Hintojen yleisellä voimakkaalla nousulla on vaikutusta kuluttajien ja yritysten talouteen sekä lentotoimialan kustannuksiin. Tämä voi hidastaa lentoliikenteen kehitystä.

Fingrid Oyj

Yhtiön keskeisimmät strategiset tavoitteet ovat yhteiskunnalle varman sähkön ja toimivien sähkömarkkinoiden turvaaminen sekä asiakastarpeisiin ja ympäristötavoitteisiin vastaavien palveluiden tarjoaminen kustannustehokkaasti.

Valtion omistusosuus: 53,1 % (VM 28,2 %, Huoltovarmuuskeskus 24,9 %)

Omistajaohjaus: Valtiovarainministeriö

Omistuksen intressi

Strategisena intressinä on sähkön siirron ja sähköjärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

Hallitus 31.12.2022

Hannu Linna (pj), Päivi Nerg (vpj), Jukka Reijonen, Sanna Syri

Toimitusjohtaja: Jukka Ruusunen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Liikevaihto kasvoi ennätyskorkeaksi korkean säätösähkön hinnan seurauksena.
- Toimintavuosi oli poikkeuksellinen. Taloudellinen tulos ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia säilyi edellisen vuoden tasolla. Investoinnit olivat yhtiön historian suurimmat.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	1815,2	1090,9
Liikevoitto	M€	290,4	210,8
Liikevoittoprosentti	%	16,0	19,3
Omavaraisuusaste	%	22,4	25,3
Nettovelkaantumisaste	%	21,7	145,1
Taseen loppusumma	M€	3216,6	2559,5
Oman pääoman tuotto	%	30,1	23,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	16,3	11,7
Osinkosuhde	%	64,6	88,6
Valtion saamat osingot	M€	64,6	49,1
Investoinnit	M€	242,5	208,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		480	440
Verojalanjälki Suomessa	M€	45,3	49,6
tCO ₂ e (Scope 1)		7 000	6 000
tCO ₂ e (Scope 2)		99 000	136 000
tCO ₂ e (Scope 3)		145 000	24 000

Yhtiö julkaisi elokuussa arvion sähkön riittävyydestä. Suurten epävarmuuksien seurauksena suomalaisten oli varauduttava

mahdollisen sähköpulan aiheuttamiin sähkökatkoihin ja valmistauduttava sähköä säästäviin toimenpiteisiin. Sähköpulatilanteilta vältyttiin.

Vuonna 2022 Suomen sähkönkulutus oli 81,7 (87,1) terawattituntia, josta kantaverkon kautta siirrettiin 78,4 (77,0) prosenttia. Kantaverkon siirtovarmuus oli huippuluokkaa 99,99993 (99,99992). Sähkön tuonti Venäjältä loppui. Suomen sähköjärjestelmä toimi ongelmitta tuonnin keskeytyksestä huolimatta.

Korkean sähkön hinnan myötä yhtiön markkinaehtoiset kulut kasvoivat, ja pullonkaulatuottoja kertyi Fingridille ennätyselliset 943 miljoona euroa. Pullonkaulatuottoja kohdistettiin investointien rahoitukseen 120 miljoonaa ja suoraan asiakkaiden hyväksi sekä kantaverkkomaksujen perimättäjäättämisellä 248 miljoonaa euroa.

VASTUULLISUUS Fingridin liiketoiminnalla on merkittävä myönteinen ilmastovaikutus, sillä Fingridin myönteinen hiilikädenjälki on suurempi kuin aiheutettu kielteinen hiilijalanjälki. Vuonna 2022 tuulivoimaa liitettiin kantaverkkoon 1 940 MW (743), jolla välteään tulevina vuosina epäsuorasti noin 357 000 tCO₂-ekvivalentin päästöt.

Yhtiö toteutti investointiohjelmaa onnistuneesti. Ennätysmäärä eli 16 kappaletta uusia sähköasemia ja 500 kilometriä voimajohtoa, valmistui 2022. Yhtiö julkaisi 3 miljardin euron investointiohjelman, jonka toteutusta varmistettiin useilla investointipäätöksillä vuoden aikana. Fingridin asiakastyytyväisyys parani edelleen: Net Promoter Score oli 50 (41). Henkilöstötyytyväisyys oli erinomainen: kolmas sija Great Place to Work -tutkimuksessa ja henkilöstön NPS 72 (67). Yhtiön taloudellinen asema säilyi vahvana ja yhtiön luottoluokitus nousi tasolle A+ (Fitch).

Gasgrid Finland Oy

Yhtiö toimii kaasujen siirtoverkonhaltijana tarjoten turvallista, luotettavaa ja kustannustehokasta kaasujen siirtoa.

Liiketoimintaan kuuluu myös turvallisuuden ja huoltovarmuuden varmistava Inkoon LNG-terminaali.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtiovarainministeriö

Omistuksen intressi

Strategisena intressinä on kaasun siirron ja kaasujärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kai-kissa olosuhteissa sekä vedyn ja sen kaasumaisten joh-dannaisten siirron ja siirtoinfrastruktuurin kehittäminen ja niiden toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen.

Hallitus 31.12.2022

Kai-Petteri Purhonen (pj), Jero Ahola, Saija Kivinen Päivi Nerg ja Asta Sihvonen-Punkka.

Toimitusjohtaja: Olli Sipilä

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Inkoon kelluvan LNG-terminaalin hankinta ja käyttöönotto Suomen turvallisuuden ja huoltovarmuuden takaamiseksi.
- Valtion mandaatti kehittää Suomeen ja lähialueille vedyn siirtoinfrastruktuuri ja markkina vetytalouden investointiympäristön parantamiseksi.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	90,2	130,6
Liikevoitto	M€	3,1	67,0
Liikevoittoprosentti	%	3,4	51,3
Omavaraisuusaste	%	58,4	62,8
Nettovelkaantumisaste	%	29,5	26,3
Taseen loppusumma	M€	472,7	390,1
Oman pääoman tuotto	%	-2,1	17,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,9	18,8
Osinkosuhde	%	0	73,2
Valtion saamat osingot	M€	0	40,0*
Investoinnit	M€	66,4	6,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		56	51
Verojalanjälki Suomessa	M€	43,6	129,1
tCO ₂ e (Scope 1)		8 700	13 300
tCO ₂ e (Scope 2)		1 100	3 300
tCO ₂ e (Scope 3)		638 000	1018 000

* 10,6 milj. € suoraan valtiolle, 29,4 milj. € Suomen Kaasuverkko Oy:n kautta

Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen energiakriisin ja Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Energiakriisi vaikutti merkittävästi liiketoimintaan myös siirtovolyymien laskun kautta. Euroopassa kaasujen käyttö laski eniten Suomessa, 53 prosenttia. Tämä heikensi taloudellista tulosta. Kaasuntuonti Venäjältä keskeytyi 21.5.2022. Pääsiirtosuunnan muutos ja sen jälkeinen toiminta sujui onnistuneesti. Gasgrid siirsi energiaa 11,9 terawattituntia vuonna 2022 lähes 100 prosentin toimitusvarmuudella.

Vuoden aikana ei sattunut tapaturmia henkilöstön ja toimittajien keskuudessa huolimatta poikkeusaikatauluista. LNG-terminaalihankkeen toteutus ennätysajassa osoitti yhtiön ja yhteiskunnan vahvuudet. Energiakriisi jatkuu myös vuonna 2023 luoden epävarmuutta yhtiön toimintaympäristöön ja liiketoimintaan.

VASTUULLISUUS Vastuullisuus on integroitu yhtiön strategiaan. Vastuullisuuden johtamiseen liittyvän olennaisuusanalyysin sidosryhmäkyselyssä 94 prosenttia vastaajista piti Gasgridiä vastuullisena yrityksenä. Yhtiön toimintajärjestelmä sertifioitiin, ja ulkoisessa auditoinnissa löytyi poikkeuksellisesti 0 poikkeamaa.

Vuoden 2022 lopulla perustettiin Gasgrid Vetyverkot Oy. Yhtiö käynnisti kolme merkittävää hanketta: Nordic Hydrogen Route-, Nordic-Baltic Hydrogen Corridor- ja Baltic Sea Hydrogen Collector -hankkeen. Tavoitteena on kehittää Suomen kattavaa infrastruktuuria sekä varmistaa Suomen vedyntuotantoon ja jatkojalostukseen investoivien tahojen pääsy mm. keskeisiin merituulivoima- ja varastointiresursseihin. Tavoitteena on myös nopeuttaa Itämeren alueen toimintaympäristön kehitystä suomalaisten toimijoiden hyödyksi.

Gasum Oy

Gasum on pohjoismainen energiayhtiö, joka tuottaa biokaasua, jakelee LNG:tä sekä tuo Suomeen maakaasua.

Valtion omistusosuus: 100 % (VNK 26,5 %, Gasonia Oy 73,5 %)

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on metaanipohjaisten teollisuuden raaka-aineiden ja energiantuotannon polttoaineiden huollon turvaaminen huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen.

Hallitus 31.12.2022

Elina Engman (pj), Stein Dale, Minna Pajumaa, Päivi Pesola, Erkka Repo ja Ari Vanhanen

Toimitusjohtaja: Mika Wiljanen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Toimintaympäristö oli erittäin epävakaa ja energiamarkkinatilanne haastava, Gazprom Export katkaisi venäläisen putkimaakaasun toimitukset Suomeen toukokuussa.
- Gasum käynnisti laajan tulosparannusohjelman kannattavuutensa parantamiseksi ja päivitti strategiansa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	2722	1571
Liikevoitto	M€	150	-239
Liikevoittoprosentti	%	5,5	neg.
Omavaraisuusaste	%	28,3	18,0
Nettovelkaantumisaste	%	57	109
Taseen loppusumma	M€	1947	2421
Oman pääoman tuotto	%	25,2	-56
Sijoitetun pääoman tuotto	%	24,7	-18
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	17	46
Henkilöstö yhteensä 31.12.		321	356
Verojalanjälki Suomessa	M€	241	159
tCO ₂ e (Scope 1)		24 000	44 000
tCO ₂ e (Scope 2)		4 000	9 000
tCO ₂ e (Scope 3)		3800 000	5900 000

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aiheutti Gasumin toimintaympäristöön merkittävää epävarmuutta. Energiamarkkinoilla vuotta leimasi kaasun hinnan voimakas nousu ja kokea volatiliiteetti. Tilanne johti Gasumin myyntivolyymien

selkeään laskuun. Kokonaisuudessaan volyymit laskivat 37 prosenttia 15,6 (24,8) terawattituntiin. Gasum kieltäytyi Gazprom Exportin vaatimuksesta maksaa putkikaasusta ruplissa ja vei asian välimiesoikeuteen ratkaistavaksi. Välimiesoikeuden ratkaisun mukaan velvollisuutta maksaa ruplissa ei ole, ja yhtiöiden on jatkettava neuvotteluita. Gazprom Exportin katkaistua putkimaakaasun toimitukset Suomeen Gasum pystyi kuitenkin varmistamaan toimitukset asiakkaille eikä toimituskatkoja syntynyt.

Haastavassa toimintaympäristössä yhtiö onnistui kuitenkin saavuttamaan suunnitellun kannattavuustason. Tätä tuki toimenpiteet kulujen pienentämiseksi ja katteiden parantamiseksi sekä hyvä myyntikatteen kehitys. Yhtiö ryhtyi myös toimenpiteisiin suojaustason laskemiseksi hallitakseen volatiliiteetin vaikutuksia sekä tulokseen että kassavirtaan. Yhtiön oikaistu liiketulos nousi 37 (-74) miljoonaan euroon.

VASTUULLISUUS Gasum auttoi asiakkaitaan saavuttamaan päästövähennystavoitteitaan, ja biokaasun kysynnän hyvä kehitys jatkuikin koko vuoden. Gasumin biokaasutoimituksilla saavutettu päästövähennys oli 444 000 tonnia hiilidioksidia. Gasum toi vuonna 2022 markkinoille 1,7 terawattituntia biokaasua eli 40 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021.

Gasum päivitti strategiaansa tavoitteenaan kasvattaa selkeästi uusiutuvan energian osuutta tuloksesta ja tuoda markkinalle vuoteen 2027 mennessä 7 terawattituntia biokaasua. Tavoitteen saavuttamiseksi Gasum suunnittelee viiden suuren biokaasulaitoksen rakentamista Ruotsiin.

Kemijoki Oy

Kemijoki Oy on suomalainen energiayhtiö, joka tuottaa noin kolmanneksen suomalaisesta vesivoimasta. Yhtiön tuottama sähkö myydään omistajille omakustannehintaan eli Mankalaperiaatteen mukaisesti.

Valtion omistusosuus: 50,1 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Finanssi-intressi

Hallitus 31.12.2022

Simon-Erik Ollus (pj), Tapio Jalonen, Tapio Korpeinen, Mikael Lemström, Anne Simolinna, Katariina Sillander, Olli Sirkka

Toimitusjohtaja: Tuomas Timonen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Vuotta 2022 leimasi energiakriisi koko Euroopassa sekä varautuminen sähköpulaan. Yhtiön joustavan vesivoimatuotannon merkitys nousi historiallisen suureksi.
- Pohjois-Suomen AVI myönsi jatkoajan Sierilän voimalaitoksen rakentamistöiden aloittamiselle 22.5.2024 asti.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	68,7	49,6
Liikevoitto	M€	5,6	5,3
Liikevoittoprosentti	%	8,2	10,7
Omavaraisuusaste	%	10,6	10,4
Nettovelkaantumisaste	%	786,2	820,2
Taseen loppusumma	M€	508,3	494,1
Oman pääoman tuotto	%	1,6	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,2	1,1
Osinkosuuhde	%	101,6	103,8
Valtion saamat osingot	M€	0,4	0,4
Investoinnit	M€	21,6	19,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		43	39
Verojalanjälki Suomessa	M€	27,2	26,1
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Vuonna 2022 yhtiön vesivoimalaitoksilla tuotettiin sähköä 4 750 gigawattituntia, joka vastasi 36 prosenttia kotimaisesta vesivoimalla tuotetusta sähköstä. Tuotanto oli pitkän aikavälin vertailussa hieman keskimääräistä suurempi. Vesivarastot vähenivät vuoden aikana 132 gigawattitunnilla. Vuoden päättyessä vesivarastojen täyttöaste oli 67 prosenttia, mikä on noin 10 prosenttia alle vuosien 1996-2022 keskimääräisen täyttöasteen.

Yhtiön taloudellinen päätavoite on kustannustehokkuus. Kulurakenteen ja toiminnallisten kustannusten kehitys oli suunnitellun mukainen. Kiinteistövero, 19,0 (18,4) miljoonaa euroa oli yhtiön suurin yksittäinen kuluerä. Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi pääosin vuokrista ja omaisuuden myyntivoitoista yhteensä 2,9 miljoonaa euroa.

VASTUULLISUUS Yhtiö julkaisi luonnon monimuotoisuusohjelman, jätti Taivalkosken kalauoman lupahakemuksen ja jatkoi Pankakosken vaelluspoikasten kiinniottolaitteen kehittämistä ja seurantatutkimusta.

Kemijoki Oy:ssä jatketaan pitkäjänteistä työtä sähköntuotannon suorituskyvyn ylläpitämisen ja kehittämisen, luonnon monimuotoisuuden ja niiden yhteensovittamisen eteen. Voimalaitosten peruskorjauksia, korvaus- ja ympäristöinvestointeja jatketaan suunnitelman mukaisesti. Yhtiön vapaaehtoista vaelluskalatyötä jatketaan toimenpidesuunnitelman mukaisesti ja yhtiön luonnon monimuotoisuusohjelman ohjaamana.

Leijona Catering Oy

Yhtiö on ruokapalveluyritys, joka on Suomen Puolustusvoimien strateginen kumppani. Sen 60 ravintolasta 30 on varuskuntaravintoloita. Lisäksi yhtiö palvelee Rikosseuraamuslaitosta ja poliisihallituksen yksiköitä sekä valtion turvallisuuskriittisiä kohteita.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strategisena intressinä turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla tarvittavat ravitsemuspalvelut kaikissa oloissa.

Hallitus 31.12.2022

Anne Ilola (pj), Anu Ora, Sanna Poutiainen, Jari Punkari, Timo Rotonen ja Anton Westermarck.

Toimitusjohtaja: Ritva Paavonsalo

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiö vietti 10-juhlavuotta ja sen aikana muun muassa lanseerasi johtamis-, turvallisuus- ja työntäjalupaukset.
- Yhtiö sai Great place to work -sertifikaatin jo neljättä vuotta peräkkäin.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	91	79
Liikevoitto	M€	5,2	4,1
Liikevoittoprosentti	%	5,7	5,2
Omavaraisuusaste	%	65,4	68,5
Nettovelkaantumisaste	%	-52,5	-62,2
Taseen loppusumma	M€	28	25,1
Oman pääoman tuotto	%	23,7	18,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	29,3	22,8
Osinkosuhte	%	94	92
Valtion saamat osingot	M€	4	3
Investoinnit	M€	5,3	0,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		516	524
Verojalanjälki Suomessa	M€	11,6	11,1
tCO ₂ e (Scope 1)		179	224
tCO ₂ e (Scope 2)		1 021	1 305
tCO ₂ e (Scope 3)		28 906	28 320

Vuotta 2022 leimasi yli kaksi vuotta jatkuneen koronapandemian jälkeen voimakas turvallisuusympäristön muutos sekä huomattava raaka-aineiden ja energian kustannusten nousu. Liikevaihtoa kasvattivat Rikosseuraamuslaitokselle tuotettavan kanttiinipalvelun kokonaisuus ja Puolustusvoimien kasvaneet ateriavolyymit.

Henkilöstö- ja opiskelijaruokailu sekä tilauspalvelut elpyivät vuonna 2022 lähes pandemia-aikaa edeltäneelle tasolle. Uudeksi normaaliksi muodostunut lisääntynyt etätyön tekeminen kuitenkin vähensi henkilöstöruokailun volyymia.

Turvallisuusympäristön muututtua poikkeuksellisesti Leijona Cateringin rooli turvallisuuskriittisenä toimijana korostui. Yhtiö nosti entisestään varautumista ja valmiutta sekä muutti toimintatapoja ja ruokailujärjestelyjä joustavasti tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

VASTUULLISUUS Vuonna 2022 ateriakohtainen hiilijalanjälki pieneni useiden vähäpäästöisempien raaka-aineiden myötä. Pudotukseen vaikutti myös poikkeuksellinen taistelumuonamyynnin kasvu sekä sen osalta tarkentunut laskenta. Leijonan raportoidut kokonaisilmastopäästöt olivat 30 106 CO₂e-tonnia.

Katsauskaudella Leijona Catering täytti 10 vuotta, mikä näkyi yhtiön toiminnassa läpi vuoden. Asiakastyytyväisyys on noussut joka vuosi yhtiön olemassaolon aikana ja on erittäin hyvällä tasolla. Yhtiö valmistaa keskimäärin 70 000 ateriaa joka päivä ympäri Suomea. Ateriat koostuvat aamiaisista, lounaista, päivällisistä ja iltapaloista. Ne tarjoillaan ravintoloissa, maastossa ja yksityistilaisuuksissa.

Motiva Oy

Motiva on valtion kestävän kehityksen asiantuntijayritys. Yhtiö tarjoaa sidosryhmilleen tietoa, ratkaisuja ja palveluja, joiden tavoitteena on kestävän kehityksen edistäminen.

Valtion omistusosuus: 100,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

strateginen intressi on varmistaa puolueettomat asiantuntija- ja projektipalvelut energiatehokkuuden, uusiutuvan energian ja resurssitehokkuuden edistämiseksi.

Hallitus 31.12.2022

Anja Kahri (pj), Petteri Kuuva, Katariina Sillander, Veera Sylvius, Timo Tähtinen, Eeva Vakkilainen

Toimitusjohtaja: Vesa Silfver

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Motiva tukee energiatehokkuussopimuksien toimeenpanossa; sopimukset kattavat yli 60 prosenttia Suomen energiankäytöstä.
- Yhtiö koordinoi "Astetta alemmas"-kampanjan ja kannusti energiansäästöön.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	9,3	7,8
Liikevoitto	M€	0,8	0,7
Liikevoittoprosentti	%	8,6	9,5
Omavaraisuusaste	%	54,4	58,3
Nettovelkaantumisaste	%	-61,3	-67,9
Taseen loppusumma	M€	6,4	5,1
Oman pääoman tuotto	%	20,3	21,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	27,1	25,9
Osinkosuhde	%	66,7	60,8
Valtion saamat osingot	M€	0,4	0,4
Investoinnit	M€	0,1	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		74	68
Verojalanjälki Suomessa	M€	2,9	2,6
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Motivan palvelut ovat laajentuneet energia- ja materiaalitehokkuuden sekä uusiutuvan energian neuvonnasta kestävän kehityksen edistämiseen. Energia- ja materiaalitehokkuus sekä kiertotalous ovat keskeisiä keinoja hillitä ilmastonmuutosta yrityksissä, kunnissa ja kotitalouksissa.

Motiva on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 15 §:n tarkoittama sidosyksikkö, jolta valtionhallinto voi ostaa palveluja ilman kilpailutusta.

Yhtiön viime vuoden hyvän kasvun taustalla vaikutti vaikuttavuuden johtamisen ja hankinnan, kiertotalouden sekä energiatehokkuuspalvelujen kysyntä (mm. Astetta alemmas -kampanja).

VASTUULLISUUS Vaikka Motivan ja Ympäristömerkinnän oman toiminnan vaikutukset ympäristölle ovat vähäisiä, on niiden kädenjäljellä merkittävä vaikutus yhteiskunnan tasolla. Vuonna 2022 Motiva päivitti strategiansa, jonka keskiössä on kestävä energijärjestelmä ja kiertotalous.

Motivan taloudellinen tulos tilikaudella oli jatkumoa yhtiön vakaalle kannattavuudelle. Liikevoitto kasvoi, mutta suhteellinen kannattavuus heikkeni hieman. Omavaraisuusastetta painoi liiketoiminnan kasvanut volyyymi, mikä näkyi taseen myyntisaatavien nousun lisäksi ostovelkojen kasvuna alihankinnan lisääntymisen vuoksi.

Motiva Services Oy:n taloudellinen tulos jäi hieman edellisvuodesta.

Tytäryhtiö Ympäristömerkintä Suomi Oy:n tilikausi oli erinomainen, ja sen liikevaihto sekä tulos kasvoivat edellisvuoden hyvältä tasolta.

Neova Oy

Neova Oy on kansainvälisillä markkinoilla toimiva monialayritys. Liiketoiminta-alueisiin kuuluvat kasvualustaliiketoiminta, paikalliset polttoaineratkaisut sekä uusia liiketoimintoja kehittävä New Business.

Valtion omistusosuus: 50,1 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on varmistaa kotimaisten polttoaineiden saatavuus energiatuotantoon huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen

Hallitus 31.12.2022

Panu Routila (pj), Markus Tykkyläinen (vpj), Stefan Damlin, Tuomas Hyyryläinen, Jari-Pekka Punkari, Kirsi Puntila, Eeva-Liisa Virkkunen.

Toimitusjohtaja: Vesa Tempakka

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Neova osti itselleen Kekkilä-BVB:n 30 prosentin vähemmistöosuuden. Samalla siitä tuli Neova Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö.
- Kuluttajakysynnän väheneminen pandemiaa edeltävälle tasolle laski kasvualustaliiketoiminnan ja samalla konsernin kannattavuutta.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	544,9	514,6
Liikevoitto	M€	29,2	511,2
Liikevoittoprosentti	%	5,4	99,3
Omavaraisuusaste	%	38,7	55,2
Nettovelkaantumisaste	%	45,0	3,4
Taseen loppusumma	M€	810,3	780,9
Oman pääoman tuotto	%	5,4	181,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,9	91,6
Osinkosuhde	%	48	62
Valtion saamat osingot	M€	4,5	30,6
Investoinnit	M€	167,7	84,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		958	922
Verojalanjälki Suomessa	M€	7,6	8,7
tCO ₂ e (Scope 1)		617 000	699 000
tCO ₂ e (Scope 2)		19 000	15 000
tCO ₂ e (Scope 3)		4123 000	3568 000

Neovan liikevaihto vuonna 2022 oli 544,9 (514,6) miljoonaa euroa. Kasvualustamarkkinoilla

toimiva Kekkilä-BVB muodostaa suurimman osan konsernin liikevaihdosta. Energia-, lannoite-, korko- ja logistiikkakustannusten nousu sekä erityisesti kuluttajapuolen kysynnän palautuminen koronapandemiaa edeltävälle tasolle heikensivät selvästi Kekkilä-BVB:n tuotteiden kysyntää ja kokonaiskannattavuutta. Pienentyneet volyymit johtivat yksikkökustannusten nousuun ja alenevaan kannattavuuteen.

VASTUULLISUUS Neovan tavoitteena on vihreän kasvun luominen. Ympäristö vastuullisuuden painopisteet ovat kasvihuonekaasupäästöt, luonnon monimuotoisuus, kiertotalous ja vesi. Yhtiö noudattaa kaikissa tuotantomaissa RPP-standardin vaatimuksia (Responsibly Produced Peat) ja huolehtii luonnon monimuotoisuudesta siirtämällä tuotannosta vapautuneita turvetuotantoalueita seuraavaan maankäyttöön sekä toteuttamalla ennallistamistoimenpiteitä kosteikkojen ja metsittämisen kautta valituilla kohteilla. Yhtiön tärkeänä tavoitteena on vaihtoehtoisten, kestävien raaka-ainesten kehittäminen kasvuturpeen rinnalle.

Venäjän hyökkäyssodan seurauksena Neova jatkoi vastoin aiempaa päätöstään energiaturpeen nostamista kesällä 2022. Sääolosuhteista johtuen tuotanto jäi noin miljoonaan kuutioon, mutta vanhojen varastojen avulla yhtiö kykeni vastaamaan suuriasiakaskysyntään ja lisäksi toimittamaan energiaturvetta huoltovarmuusvarastoihin. Polttoaineiden energiahuoltovarmuuden kautta lisääntynyt kysyntä paransi polttoaineliiketoiminnan kannattavuutta merkittävästi. Tilikauden aikana Neova valmistautui aktiivihiihde- ja liiketoiminnan käynnistämiseen. Yhtiö valmistautui lisäksi käynnistämään Vapo Terran, johon siirretään energiaturveliiiketoiminta ja kiinteistökehitystoiminta mm. aurinko- ja tuulivoimahankkeisiin.

Patria Oyj

Patria on puolustus-, turvallisuus- ja ilmailualan elinkaari palvelujen ja teknologiaratkaisujen tuottaja. Yhtiön tuotteita ovat mm. tiedustelu- ja valvontajärjestelmät, panssaroidut pyöräajoneuvot ja kranaatinheitinjärjestelmät.

Valtion omistusosuus: 50,1 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla sekä ylläpitämällä välttämättömiä puolustustarvikkeita ja palveluja kaikissa oloissa.

Hallitus 31.12.2022

Panu Routila (pj), Mette Toft Bjørgen, Jukka Juusti, Eirik Lie, Päivi Marttila, Jarle Næss, Iver Christian Olerud, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja: Esa Rautalinko

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Patrian kasvua tukeva uudistettu konsernirakenne oli vuoden alusta onnistuneesti käytössä.
- Patrian menestys 6x6- ja 8x8-ajoneuvohankkeissa jatkui, mikä tukee muun liiketoiminnan kehittämistä ja konsernin kansainvälistymistä.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	627,1	547,7
Liikevoitto	M€	53,8	61,2
Liikevoittoprosentti	%	8,6	11,2
Omavaraisuusaste	%	44,1	41,3
Nettovelkaantumisaste	%	27,3	50,2
Taseen loppusumma	M€	811,6	765,0
Oman pääoman tuotto	%	17,8	22,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	12,2	13,7
Osinkosuhde	%	57,3	46,7
Valtion saamat osingot	M€	13,3	12,6
Investoinnit	M€	17,2	11,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		3311	3097
Verojalanjälki Suomessa	M€	87,0	93,0
tCO ₂ e (Scope 1)		7 882	2 627
tCO ₂ e (Scope 2)		19 011	20 169
tCO ₂ e (Scope 3)		62 261	45 238

Patrian liikevaihto ja kannattavuus olivat suunnitellulla tasolla ja tilauskannan kehitys oli hyvä. Patrian menestys 6x6- ja 8x8-ajoneuvohankkeissa jatkui uusien tilauksin. Heinäkuussa EU päätti rahoittaa osana Euroopan puolustusteollisuuden kehitysohjelman lähes 100 miljoonalla eurolla Patrian johtamaa, tulevaisuuden maataistelukykyjen kehittämiseen liittyvää puolustusteollisuuden konsortiota. Patria osti maaliskuussa Alankomaiden johtavan ilmailukomponenttien ja -osien erikoisosaajan NEDAERO-yhtiön.

F-35:n teollisen yhteistyön projekteista keskeisimmät Patrialle ovat laajamittainen F-35-eturunkojen valmistaminen Suomessa myös muille käyttäjille ja rakennekomponenttien tuotanto. Teollisen yhteistyön arvioitu suora kotimainen työllisyysvaikutus on 4 500 henkilötyövuotta ja välillinen 1 500 henkilötyövuotta.

VASTUULLISUUS Patria sitoutui tieteeseen perustuviin päästötavoitteisiin (SBTi) ja määrittä itselleen Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisen päästövähennysohjelman.

Geopoliittisen tilanteen, yleisen taloudellisen epävarmuuden, inflaation sekä kustannusten kasvun vaikutuksia Patrian liiketoimintaan on vaikea arvioida luotettavasti, mutta samanaikaisesti Patrian toimituskyvyn arvioidaan säilyvän hyvänä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä Patriaan ja puolustustoimialaan yleensä kohdistuu lisääntyntä kysyntää puolustusmenojen kasvaessa valtaosassa Euroopan maista. Patria vahvistaakin edelleen toiminnallista tehokkuuttaan ja hakee kannattavaa kasvua uuden strategiansa mukaisesti.

Posti Oyj

Posti on yksi Suomen, Ruotsin ja Baltian johtavista jakelu- ja logistiikkayhtiöistä. Yhtiöllä on laaja valikoima postin, logistiikan, rahdin ja verkkokaupan palveluja. Postin palveluverkosto on Suomen kattavin.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on postipalveluiden tuottaminen kaikkialla Suomessa.

Hallitus 31.12.2022

Sanna Suvanto-Harsaae (pj), Per Sjödel (vpj), Raija-Leena Hankonen-Nybom, Harri Hietala, Kari-Pekka Laaksonen, Jukka Leinonen, Frank Marthaler, Minna Pajumaa, Hanna Vuorela

Toimitusjohtaja: Turkka Kuusisto

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Postin kannattavuus parani pääasiassa Verkkokauppa ja jakelupalveluiden sekä Varastointi ja logistiikkapalveluiden kasvaneen liikevaihdon ansiosta.
- Posti jatkoi strategiansa toteuttamista hankkimalla Mediatalo Keskisuomalainen Oyj:n varhaisjakelutoiminnot ja logistiikkayritys Veddestagruppen AB:n Ruotsissa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	1652	1 595
Liikevoitto	M€	51	55
Liikevoittoprosentti	%	3,1	3,4
Omavaraisuusaste	%	39,6	39,5
Nettovelkaantumisaste	%	43,2	29,8
Taseen loppusumma	M€	1230,3	1242,5
Oman pääoman tuotto	%	6,6	-3,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,9	7,1
Osinkosuhde	%	100	neg.
Valtion saamat osingot	M€	31,7	32,0
Investoinnit	M€	108,0	82,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		14999	15 414
Verojalanjälki Suomessa	M€	258	256
tCO ₂ e (Scope 1)		37 000	40 053
tCO ₂ e (Scope 2)		5 499	7 008
tCO ₂ e (Scope 3)		226 041	191 213

Postin vuoden 2022 toimintaympäristöön vaikuttivat geopoliittisen tilanteen tuoma epävarmuus sekä nouseva inflaatio. Korkeat energian

hinnat ja nouseva inflaatio nostivat kustannuksia vuonna 2022 ja heikensivät kuluttajien ostovoimaa ja luottamusta talouteen.

Postin liikevaihto kasvoi vuoden 2022 aikana mikä johtui pääosin yritysostoista sekä hinnan- korotuksista ja suuremmista varastovolyymeista Varastointi- ja logistiikkapalveluissa. Postin huipusesongin eli vuoden viimeisen neljänneksen tulos parani merkittävästi, mikä vahvisti koko vuoden tulosta.

VASTUULLISUUS Posti julkisti uuden puhtaan kuljetuskaluston tiekartan, jossa kuljetuskalusto korvataan asteittain vuoteen 2030 mennessä. Postin tavoite on kuljettaa fossiilivapaasti vuoteen 2030 mennessä. Posti oli maailman ensimmäinen logistiikkayhtiö, jonka tieteeseen perustuvan päästöjen nettonollatavoitteen Science Based Targets Initiative (SBTi) hyväksyi.

Verkkokauppa- ja jakelupalveluiden liikevaihto kasvoi. Posti tehosti toimintaansa optimoimalla reittisuunnittelua ja resursointia, mikä paransi kannattavuutta. Myös Varastointi- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto ja kannattavuus kasvoivat pääosin Veddestagruppen-yritysoston myötä. Postipalveluiden liikevaihto parani hieman, mutta korkeat energian hinnat ja haasteet tuotannossa alkuvuonna heikensivät segmentin kannattavuutta. Osoitteellisten kirjeiden määrä laski edelleen.

Eduskunta hyväksyi tammikuussa 2023 postilain uudistuksen, jossa yleispalvelun viisipäiväinen jakeluelvoite kevenee kolmipäiväiseksi koko maassa. Postilain muutoksella ja uudella sanoma-lehtien jakelutuella sopeutetaan alan sääntelyä voimakkaasti väheneviin postimääriin ja samalla tuetaan paperilehtien jakelua haja-asutusalueilla.

Suomen Lauttaliikenne Oy

Suomen Lauttaliikenne operoi losseja sekä lautta- ja yhteysaluksia 42 reitillä kautta Suomen. Yhtiön suurin asiakas on Varsinais-Suomen ELY-keskus, joka vastaa reittien kilpailutuksesta.

Valtion omistusosuus: 100,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi lossi- ja lauttapalvelujen varmistaminen osana Suomen liikennejärjestelmää.

Hallitus 31.12.2022

Juha Heikinheimo (pj), Matias Knip, Håkan Modig, Kati Niemelä, Kaarina Soikkanen

Toimitusjohtaja: Mats Rosin

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiö voitti kilpailutuksen Kotka–Pyhtää-reitillä ja Korpooissa ja Nauvossa.
- Kahden uuden maasähköllä ladattavan akkuhybridialuksen uudisrakennusprojektit valmistuivat.
- ELY-keskus kilpailutti Järvi-Suomen maantielauttaliikennepalvelun vuosille 2025–2045 mutta keskeytti hankinnan vuoden 2023 alussa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	61,9	58,7
Liikevoitto	M€	12,8	10,8
Liikevoittoprosentti	%	20,7	18,4
Omavaraisuusaste	%	64,3	70,8
Nettovelkaantumisaste	%	13,2	3,3
Taseen loppusumma	M€	93,4	77,0
Oman pääoman tuotto	%	11,2	16,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,9	18,2
Osinkosuhde	%	49,1	50,1
Valtion saamat osingot	M€	5,0	4,3
Investoinnit	M€	15,6	16,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		347	348
Verojalanjälki Suomessa	M€	22,4	22,5
tCO ₂ e (Scope 1)		20 262	20 193
tCO ₂ e (Scope 2)		24 017	3 742
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Suomen Lauttaliikenne -konsernin muodostavat emoyhtiö Suomen Lauttaliikenne Oy ja tytäryhtiö Suomen Saaristovarustamo Oy. Suomen Saaristovarustamo Oy omistaa puolet ahvenanmaalaisen osakkuusyhtiö Ansgar Ab:n osakekannasta. Suomen Lauttaliikenne käyttää toiminnassaan aputoiminimeä Finferries.

Konsernin liiketoiminta jatkui edellisten vuosien tapaan vakaana ja kannattavana. Asiakastytyväisyys nousi ennätystasolle: asiakkaiden antama keskimääräinen arvosana yhtiölle oli 9,0 asteikolla 1–10. Yhtiöllä on meneillään merkittäviä investointeja, jotka liittyvät kaluston sähköistämiseen ja uudistamiseen. Suomen Lauttaliikenne panostaa uudisrakennuksissa ja alusten uusimisessa vahvasti ympäristön huomioon ottaviin ratkaisuihin. Uusinta ympäristöystävällistä tekniikkaa hyödynnetään sekä uusissa aluksissa että vanhempien alusten modernisointiprojekteissa.

VASTUULLISUUS Yhtiö on sitoutunut vähentämään ympäristökuormitusta monin eri keinoin. Henkilöstön osaamisen merkitys on tärkeä. Alusten tekniset ratkaisut ja uudisrakennukset vähentävät myös päästöjä. Uusin akkuhybridilautta Altera otetaan vuoden 2023 alussa käyttöön pienentämään entisestään yhtiön CO₂-päästöjä. Uusi akkuhybridilossi alkaa liikennöidä Nauvo–Korpoo-reitillä vuoden 2023 alussa.

Yhtiö kehitti kuljettajille reaaliaikaisen energiaseurannan ja ajotapapalautteen mahdollistavan työkalun, jonka käyttöönotto aloitettiin vuoden 2022 lopussa. Useampaan yhtiön olemassa olevaan alukseen asennettiin uudet pääkoneet ja ureaa hyödyntävät katalysaattorit. Tämä yhdistelmä täyttää Tier III -päästövaatimukset.

Suomen Rahapaja Oy

Suomen Rahapaja on globaali käyttörahakolikoiden ja kolikkoaihioiden luotettava toimittaja.

Valtion omistusosuus: 100,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Finanssi-intressi

Hallitus 31.12.2022

Kaisa Vikkula (pj), Ville Jaakonsalo, Kai Konola, Päivi Nerg, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja: Jonne Hankimaa

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Koronapandemian vaikutus kysyntään näkyi edelleen kansainvälisten projektien lykkäyksinä, ja se supisti voimakkaasti markkinan kokoa.
- Yhtiö kehitti keräilijöitä varten digitaalisen alustan, jonka kaupallinen toiminta aloitettiin tilikauden aikana.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	20,9	76,6
Liikevoitto	M€	-9,7	8,5
Liikevoittoprosentti	%	-46,4	11,1
Omavaraisuusaste	%	42,1	62,3
Nettovelkaantumisaste	%	89,3	60,0
Taseen loppusumma	M€	31,3	40,0
Oman pääoman tuotto	%	-52,0	31,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-32,0	20,6
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,6	1,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		114	140
Verojalanjälki Suomessa	M€	0,7	0,4
tCO ₂ e (Scope 1)		203	-
tCO ₂ e (Scope 2)		318	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Yhtiön liikevaihto laski merkittävästi heikon tilauskertymän vuoksi. Liikevaihto oli 20,9 (76,6) miljoonaa euroa. Liikevaihdon laskusta 6,4 miljoonaa euroa selittyä espanjalaisen osakkuusyhtiö Compafilia Europea de Cospeles S.A. (CECO SA) muuttuneesta tilinpäätöskäsittelystä ja loput volyymin pienentymisestä. Heikompi kannattavuus johtui hintakilpailusta, sähkön korkeasta hinnasta sekä Saksan ja Suomen tehtaiden alhaisesta käyttöasteesta. Liikevoitto oli 9,7 miljoonaa euroa tappiollinen, kun edellisen vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 8,5 miljoonaa euroa.

Yhtiö on investoinut rahankeräilijöitä palvelemaan digitaaliseen alustaan, jonka lanseeraus markkinoille tehtiin tilikauden aikana. Yhtiö odottaa palvelun kiinnostavan kansainvälisiä rahankeräilijöitä ja saavuttavan sillä tunnettuutta ja kannattavaa liiketoimintaa.

VASTUULLISUUS Yhtiön toiminnan edellytys kansainvälisessä kolikkomarkkinassa toimiessaan on eettisten ohjeiden noudattaminen. Yhtiö kouluttaa ja luokittelee yhtiön kumppaniyritykset säännöllisesti. Kaikki kriittiset kumppaniyritykset pyritään kouluttamaan toimimaan yhtiön eettisen toimintaohjeen mukaisesti.

Yhtiö omistaa Suomessa ja Saksassa sijaitsevien tehtaiden lisäksi puolet espanjalaisesta kolikkoaihiovalmistaja CECO SA:sta yhdessä Espanjan rahapajan kanssa. Tämän osakkuusyhtiön yhdistely konsernitulokseen on tässä tilinpäätöksessä muutettu tehtäväksi pääomaosuusmenetelmällä entisen rivi riviltä -noudatetun menetelmän asemasta.

Suomen Siemenperunakeskus Oy

Suomen Siemenperunakeskus on kotimaista siemenperunaa tuottava yritys, jonka toimialana on perunalajikkeiden puhdistus ja ylläpito, perus- ja sertifioidun siemenen tuotanto, pakkaus ja markkinointi sekä perunalajikkeiden edustus ja jalostus.

Valtion omistusosuus: 22,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on kasvinterveyden edistäminen ja huoltovarmuuden ylläpito tuottamalla tervettä ja Suomen olosuhteisiin soveltuvaa siemenperuna-aineistoa.

Hallitus 31.12.2022

Kauko Matinlauri (pj), Jani Fyrstén, Kirsi Heinonen, Markus Jussila, Kalle Kainu, Antti Lavonen

Toimitusjohtaja: Paula Ilola

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiö osallistui perunan kasvitauteja, viljelyteknologiaa ja laatua koskeviin valtakunnallisiin ja alueellisiin tutkimuksiin.
- Yhtiö sai vastataksaan NordGenin perunoiden varapankin, mikä sisältää noin 100 lajiketta.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	3,7	3,6
Liikevoitto	M€	0,2	0,2
Liikevoittoprosentti	%	5,4	5,6
Omavaraisuusaste	%	78,8	72,7
Nettovelkaantumisaste	%	11,5	20,8
Taseen loppusumma	M€	3,3	3,3
Oman pääoman tuotto	%	8,0	8,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,9	6,9
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,1	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		15	14
Verojalanjälki Suomessa	M€	-	-
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Suomen Siemenperunakeskuksen tärkein tuotantoalue kattaa Tyrnävän ja Limingan kunnat. Kyseinen tuotantoalue sijaitsee Euroopan

unionin tunnustamalla korkealaatuisen siemenperunatuotannon High Grade -laatuviyöhykkeellä. Yhtiöllä on tämän lisäksi tuotantoa tarkkaan valituilla sopimustiloilla ympäri Suomen. Kauden aikana perunalajikkeita oli tuotannossa kotimaan markkinoille yhteensä 28 (29) kappaletta, jotka kaikki olivat yhtiön omassa ylläpidossa ja kasvihuonetuotannossa. Lisäksi vientimarkkinoille oli kasvihuonetuotannossa 16 (12) lajiketta. Lajikkeiden viljelyalat sopimustuotannossa laskivat hieman edellisvuodesta.

Suomen Siemenperunakeskuksen tilikauden 1.8.2021–31.7.2022 liikevaihto ja liikevoitto olivat 3,7 ja 0,2 miljoonaa euroa, eli ne pysyivät käytännössä samalla tasolla kuin edellisellä tilikaudella. Tilikausi oli Suomen Siemenperunakeskukselle haastava, sillä yhtiön kustannukset nousivat useissa eri raaka-aine komponenteissa Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan seurauksena. Sekä liikevaihdon että tulostason suhteellisen hyvää tasoa selittää etenkin muun kuin siemenperunan kysyntä sekä yhtiön tekemät toimet kulujen hallinnassa.

VASTUULLISUUS Yhtiö on edelläkävijä perunan kaikkien osien hyödyntämisessä, minkä ansiosta se pystyy välttämään kaatopaikkajätteen synnyn. Yhtiössä tehtiin vuoden aikana säteilyenergian ja maalämmön hyötykäytöstä selvitystyö ja osallistuttiin valtakunnalliseen kipsihankkeeseen, jolla pyritään ehkäisemään typen ja fosforin huuhtoumia vesistöihin.

Yhtiö teki tilikauden aikana pakkaamoiden ja perunateollisuuden kanssa tiivistä yhteistyötä kehittääkseen yhdessä uusia tuotteita ja lajikkeita kuluttajille.

Suomen Viljava Oy

Suomen Viljava on Suomen suurin viljan ja agribulk-raaka-aineiden käsittelyyn ja varastointiin erikoistunut yritys. Se tarjoaa varastointi- ja käsittelypalveluja sekä kotimaassa että vienti-, tuonti- ja transitokaupassa toimiville yrityksille.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on kilpailuneutraalilla tavalla varmistaa viljan varastointi- ja käsittelymarkkinoiden toimivuus sekä ruokaketjun huoltovarmuuteen ja EU:n interventio toimintaan liittyvien tehtävien häiriöttömyys.

Hallitus 31.12.2022

Leena Laitinen (pj), Esko Pyykkönen (vpj), Anne Ilola, Kirsi Heinonen, Tomi Järvenpää

Toimitusjohtaja: Pasi Lähdetie

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Kauramylyinvestointia toteutettiin tytäryhtiö Oat Mill Finlandissa
- Venäjän transitoliiketoiminta lopetettiin Venäjän hyökkäyssodan alettua helmikuussa 2022.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	20,6	19,5
Liikevoitto	M€	3,7	4,2
Liikevoittoprosentti	%	18,0	21,5
Omavaraisuusaste	%	38,6	60,1
Nettovelkaantumisaste	%	139	55,2
Taseen loppusumma	M€	47,1	32,3
Oman pääoman tuotto	%	14,4	16,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,3	14,6
Osinkosuhde	%	152	123
Valtion saamat osingot	M€	4,0	4,0
Investoinnit	M€	15,9	5,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		66	62
Verojalanjälki Suomessa	M€	3,1	5,4
tCO ₂ e (Scope 1)		0	0
tCO ₂ e (Scope 2)		191	222
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Suomen Viljava on valtion täysin omistama, kaupallisesti toimiva strategisen intressin yhtiö.

Yhtiön perusliiketoiminta koostuu viljan varastointi- ja käsittelypalveluista sekä tuonnin ja viennin tarpeisiin että kotimaan markkinoille. Yhtiön liiketoiminnan tavoitteena on liikevaihdon kannattava kasvu.

Kotimaisen viljan varastot olivat vuoden 2022 vaihteessa huomattavan pienet johtuen edellisvuoden heikosta sadosta, ja viljan tuonti oli alkuvuonna ennätyskorkeaa. Venäjän transitoviljan tuonti loppui yhtiön hallituksen päätöksellä helmikuussa 2022, ja tällä oli merkittävä vaikutus liikevaihtoon ja tulokseen. Viljavan liikevaihto kuitenkin kasvoi edellisvuoteen verrattuna, mutta kannattavuutta painoivat kohonneet kustannukset ja erityisesti sähkön hinta.

VASTUULLISUUS Viljava päivitti vastuullisuusstrategiansa vuoden 2022 aikana. Strategian valmistelussa nousivat esiin erityisesti yhtiön liiketoimintaan keskeisesti liittyvät ruokaturva ja ruokaturvallisuus. Ruokaturva on olennainen tekijä osana huoltovarmuuskokonaisuutta. Ruokaturvallisuus on viljan ja muiden tuotteiden laadunvalvontaa. Yhtiö asetti vastuullisuusstrategiaansa kolme pidemmän tähtäimen tavoitetta: huoltovarmuusinfrastruktuurin kestävä ja pitkäjänteinen kehittäminen, viljan logistisen ketjun hiilidioksidipäästöjen vähentäminen sekä liiketoiminnan kannattava kasvu.

Tilikauden aikana tytäryhtiö Oat Mill Finland investoi kauramylyliiketoiminnan käynnistämiseen. Kauramyly aloittaa toimintansa vuoden 2023 aikana ja valmistaa kauraytimiä ja hiutaleita vientimarkkinoille sekä kaurankuoripellettejä rehu- ja bioenergia-asiakkaille.

Tapio Oy

Tapio tarjoaa ratkaisuja metsien ja luonnon kestävään käyttöön. Tapion liiketoiminta-alueita ovat Asiantuntijapalvelut, Tieto ja ratkaisut sekä Kasvuliiketoiminta.

Valtion omistusosuus: 100,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on varmistaa metsätalouden käyttöön suomalaisiin olosuhteisiin sopivaa ja hyvälaatuista metsäpuiden siemenaineistoa, niin että pitkän ajan huoltovarmuus huomioidaan.

Hallitus 31.12.2022

Karri Koskela (pj), Matias Knip, Harri Lauslahti, Pia Pasi, Leena Westerholm

Toimitusjohtaja: Anne Iloa

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Liiketoiminta-alueiden tulos oli hyvä lukuun ottamatta Kartat ja kirjat -yksikköä.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	13,9	13,5
Liikevoitto	M€	1,0	1,3
Liikevoittoprosentti	%	7,4	9,6
Omavaraisuusaste	%	61,0	64,5
Nettovelkaantumisaste	%	-32,3	-44,0
Taseen loppusumma	M€	15,4	15,8
Oman pääoman tuotto	%	8,2	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,6	13,8
Osinkosuhte	%	108	66
Valtion saamat osingot	M€	0,7	0,7
Investoinnit	M€	0,7	0,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		89	91
Verojalanjälki Suomessa	M€	2,8	2,7
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Asiantuntijapalveluita konsernissa tuotetaan Tapio Oy:ssä ja Tapio Palvelut Oy:ssä, joka on Tapion tytäryhtiö. Tapio Oy toimii valtion sidosyksikkönä, jolta valtionhallinto voi ostaa palveluja ilman kilpailutusta. Konsernin

asiantuntijapalveluiden keskeisimpiä asiakkuuksia ovat ministeriöt ja muut valtionhallinnon toimijat sekä metsäyhtiöt ja muut metsäbiotalouden toimijat.

Tieto ja ratkaisut -liiketoiminta-alue Tapio Palvelut Oy:ssä koostuu Metsälehdestä, Kartat ja kirjat -yksiköstä ja digitaalisesta metsäsuunnittelujärjestelmästä. Asiakkaita ovat ennen muuta metsänomistajat, luonnossa liikkujat ja metsäpalveluyritykset sekä muut metsäalan toimijat.

Kasvuliiketoiminnan osalta Tapio Palvelut Oy omistaa siemenviljelmä 14 paikkakunnalla. Siemenliiketoiminnan asiakkaita ovat taimitarhat sekä metsäalan palveluntarjoajat ja metsänomistajat, jotka käyttävät siemeniä metsäkylvöön. Tapio Palvelut Oy:n markkinaosuus metsäpuiden siemenkaupasta Suomessa on vajaat 50 prosenttia.

VASTUULLISUUS Puun kasvuolosuhteet tulevat muuttumaan ilmaston muutoksen seurauksena nykyisten istutusten elinaikana merkittävästi. Tapiolla on siemen-tuottajana tärkeä rooli varautua muutoksiin ajoissa, jotta suomalaisen taimituotannon ja metsänuudistamisen tarpeisiin on saatavilla oikeanlaista siemenainestoa.

Tapion liiketoiminta kehittyi myönteisesti vuonna 2022 lukuun ottamatta Kartat ja kirjat -yksikköä, jossa tuotteiden kysyntä heikkeni yleisen kulutuskysynnän epävarmuuden myötä. Vuosi 2022 oli Tapion uudistetun konsernistrategian toinen vuosi. Vuonna 2022 mm. tehostettiin B2B-myyntitoimintaa ja kehitettiin projektinhallintaa ja digitaalisia palveluita. Lisäksi Kasvuliiketoiminnan siementuotannolle myönnettiin ISO 9001 -standardin mukainen laatusertifikaatti.

VR Group Oyj

VR on matkustamisen, logistiikan ja kunnossapidon palveluyritys. Yhtiön merkittävimmät liiketoiminta-alueet ovat kaukoliikenne, kaupunkiliikenne ja logistiikka.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Strateginen intressi on riittävän rautatieliikenteen jatkuvuuden varmistaminen.

Hallitus 31.12.2022

Kjell Forsén (pj), Nermin Hairedin, Markus Holm, Pekka Hurtola, Jaakko Kiander, Turkka Kuusisto, Virve Laitinen ja Sari Pohjonen

Toimitusjohtaja: Elisa Markula

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- VR irtautui idän liikenteestä kokonaan Venäjän hyökkäyssodan seurauksena, mikä johti selkeään kuljetusvolyymien laskuun ja noin 50 miljoonan euron alaskirjauksiin ja kerta-luonteisiin kuluihin.
- VR toteutti kasvustrategiaansa laajentamalla yrityskaupalla Ruotsin markkinoille. VR Sverige liikennöi Tukholman kaupunkiliikenteessä sekä Etelä-Ruotsin ja Itä-Götanmaan alueliikenteessä

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	1 107	838
Liikevoitto	M€	-58,4	-22,7
Liikevoittoprosentti	%	neg	neg
Omavaraisuusaste	%	53,1	66,4
Nettovelkaantumisaste	%	27,4	18,7
Taseen loppusumma	M€	2 365	1 938
Oman pääoman tuotto	%	-3,8	-1,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,7	-0,5
Osinkosuhte	%	-	neg
Valtion saamat osingot	M€	0	40
Investoinnit	M€	237	156
Henkilöstö yhteensä 31.12.		6 846	5 630
Verojalanjälki Suomessa	M€	91	94
tCO ₂ e (Scope 1)		69 018	76 364
tCO ₂ e (Scope 2)		9 217	9 770
tCO ₂ e (Scope 3)		198 811	182 683

Matkustajaliikenteen, erityisesti kaukoliikenteen, matkamäärät kasvoivat selvästi vuoden toisesta kvartaalista lähtien koronapandemian

laannuttua. Kaukoliikenteen matkamäärät ovat nousseet hyvälle pandemialle edeltäneelle tasolle. Matkustajaliikenteen liikevaihto kasvoi 65 prosenttia ja oli 710,9 (431,5) miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihtoa nosti lisäksi Ruotsin yrityskauppa. Logistiikan rautatiekuljetusvolyymit sen sijaan laskivat -21 prosenttia idänliikenteen alasajon sekä alkuvuoden teollisuuden työmarkkinataisteluiden takia.

Vertailukelpoinen liikevoitto parani 6,0 (-14,1) miljoonaan euroon. Kannattavuutta nosti matkustajaliikenteen parantunut täyttöaste, mutta sitä painoi nousseet tuotantokustannukset, erityisesti korkea energian hinta, sekä idänliikenteen alasajon laskemat logistiikan volyymit. Raportoitua tulosta painoi lisäksi lähinnä idänliikenteen alasajoon liittyvät alaskirjaukset ja kertaerät.

VASTUULLISUUS VR päivitti olennaisuusanalyysinsä, jonka perusteella ympäristövaikutuissa korostuu oman toiminnan hiilijalanjälki, sekä mukana on uutena kokonaisuutena luonnon monimuotoisuus. Ympäristövastuu näkyy myös VR:n rahoituksessa. Yhtiö laski liikkeelle ensimmäisen vihreän joukkovelkakirjalainan, jota käytetään puhtaan liikenteen ja uusiutuvan energian investointeihin.

Yhtiön uusi strategia painottuu kolmeen tavoitteeseen: Tyytyväiset asiakkaat tuovat kasvua, motivoituneet ihmiset luovat menestystä ja tehokkuus varmistaa kannattavan tulevaisuuden. Kilpailukyvyyn ja miljardin euron kalustoinvestointien rahoittamisen varmistamiseksi strategia tavoittelee vuoden 2027 loppuun mennessä 250 miljoonan euron edestä tulosparannustoimenpiteitä. Uusi matkustajaliiketoiminnan kasvuarvo on kaupunkiliikenne, jossa yhtiö keskittyy sekä Suomen että Ruotsin markkinoille.

11 Erityistehtävayhtiöt

A-Kruunu Oy

A-Kruunu Oy on yleishyödyllinen vuokratolorakennuttaja, jonka rakennuttamistoiminta käynnistyi vuonna 2014. Yhtiöllä on 2 609 asuntoa Helsingin seudulla, Turussa, Tampereella, Kuopiossa, Jyväskylässä ja Porvoossa.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Ympäristöministeriö

Omistuksen intressi

Yhtiön erityistehtävä on rakennuttaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kasvuseuduilla omaan omistukseensa.

Hallitus 31.12.2022

Matti Vatiola (pj), Teppo Salmikivi, Mia Rainio, Jannica Aalto, Jaana Parviainen ja Malviina Peltonen.

Toimitusjohtaja: Jari Mäkimattila

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Toimintavuoden aikana aloitettiin 235 asunnon rakentamisen ja valmistui 579 asuntoa.
- Yhtiötä pääomittiin 26 miljoonalla eurolla.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	20,3	15,7
Liikevoitto	M€	4,8	6,8
Liikevoittoprosentti	%	23,6	43,3
Omavaraisuusaste	%	15,9	11,7
Nettovelkaantumistaso	%	449,4	650,5
Taseen loppusumma	M€	559,8	469,4
Oman pääoman tuotto	%	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,9	1,7
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	72,5	117,4
Henkilöstö yhteensä 31.12.		33	30
Verojalanjälki Suomessa	M€	13,2	12,4
tCO ₂ e (Scope 1)		13	9,5
tCO ₂ e (Scope 2)		264	1 581
tCO ₂ e (Scope 3)		13 914	-

Asuntorakentamisen toimintaympäristö heikkeni merkittävästi. Venäjän hyökkäyssota pahensi globaaleja toimitusvaikeuksia ja kiihdytti rakennuskustannusten nousuvauhdin

lähelle 10 prosenttiyksikköä. Syksyllä alkanut korkotason nousu heikensi myös asuntorakentamisen näkymiä rahoituskustannusten noustessa merkittävästi. Valtion tukeman asuntotuotannon aloitusmäärät laskivat noin kolmanneksella. A-Kruunun tavoitteena on nostaa vuosittainen aloitusmäärä 800 asuntoon, mistä jäätin selvästi vuonna 2022. Toimintavuoden lopussa rakenteilla oli 429 asuntoa.

A-Kruunun omistamista asunnoista lähes 90 prosenttia on Helsingin seudulla. Asuntojen vuokrataso on kohtuuhintainen verrattuna kohdealueiden markkinavuokratason. Korkea inflaatio ja korkotason nousu nostavat nyt vuokria ja heikentävät kohtuuhintaisuuden toteutumista. Asuntojen taloudellinen käyttöaste oli 99,6 prosenttia ja valmistuneiden kohteiden asuntojen kysyntä suurta. Asukastyytyväisyys nousi hieman ja oli 3,82/5.

VASTUULLISUUS Toiminnan tarkoituksena on lisätä kohtuuhintaista asuntotarjontaa ja toimia hyvien asukasvalintaperiaatteiden mukaisesti osoittaen asunnot kohtuuhintaista vuokra-asuntoa eniten tarvitseville. Tavoitteena on olla lähes hiilineutraali oman toiminnan hiilipäästöjen osalta vuonna 2024 ja vähentää arvoketjun päästöjä tavoitteellisesti. Puurakentaminen on ollut toistaiseksi keskeinen keino arvoketjun päästöjen vähentämisessä.

A-Kruunulla on jatkuvasti käynnissä useita asuntorakentamisen kehittämishankkeita. Innovaatiotoiminnassa etusijalla ovat yritykselle asetettujen tavoitteiden, kuten kiertotalouden, vähähiilisuuden ja puurakentamisen edistäminen.

Alko Oy

Alkon tehtävä on huolehtia sille alkoholilaisissa yksinoikeudeksi säädetyn alkoholijuomien vähittäismyynnin harjoittamisesta. Alkolla oli vuoden 2022 lopussa 373 (368) myymälää, verkkokauppa ja mobiilisovellus. Myymäläverkostoa täydensi 134 (143) noutopistettä

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Omistuksen intressi

Alkoholilain (1102/2017) 23 §:ssä säädetty erityistehtävä: alkoholihaittojen vähentäminen

Hallitus 31.12.2022

Laura Raitio (pj), Kirsi Varhila, Kirsi Paakkari, Pekka Perttula, Ulrika Romantschuk, Markku Tervahauta

Toimitusjohtaja: Leena Laitinen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Alko täytti 90 vuotta 5.4. Alkon perustehtävä – vastuullinen alkoholimyyni – on pysynyt samana perustamisesta asti.
- Asiakkaat arvostivat Alkon asiakaspalvelun 14. vuotta peräkkäin kaupan alan parhaaksi.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	1 187,3	1 290,3
Liikevoitto	M€	49,9	67,6
Liikevoittoprosentti	%	4,2	5,2
Omavaraisuusaste	%	32,3	37,4
Nettovelkaantumisaste	%	-152,6	-141,5
Taseen loppusumma	M€	272,2	291,9
Oman pääoman tuotto	%	39,0	49,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	50,7	61,9
Osinkosuhde	%	104,2	108,3
Valtion saamat osingot	M€	40,0	60,0
Investoinnit	M€	7,4	5,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2105	1957
Verojalanjälki Suomessa	M€	909,4	994,6
tCO ₂ e (Scope 1)		70	0
tCO ₂ e (Scope 2)		1 065	1 057
tCO ₂ e (Scope 3)		143 740	142 077

Alkossa asioi yhteensä 52,1 (55,4) miljoonaa asiakasta. Verkkokaupassa oli vuoden päätteeksi 243 000 rekisteröitynyttä asiakasta ja mobiilisovelluksella 232 000 käyttäjää. Verkkokaupan

tilausmäärät laskivat 23 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen koronarajoitusten poistumisen seurauksena.

Nuoren asiakkaan ikä tarkastettiin 4,9 miljoonaa kertaa, alkoholin välittämiseen päilytarkastuksia tehtiin 257 000 ja päihtymysepäilytarkastuksia 437 000 kertaa. Ikärajavälön onnistumista mittaavan mystery shopping -ostokokeiden tulos oli erinomaisella tasolla (97 prosenttia). Alko sai Taloustutkimuksen Kansallinen asiakaspalvelupalautte -tutkimuksessa kaupan alan parhaat tulokset keskiarvolla 8,51 neljännettätoista vuotta peräkkäin. Lisäksi Alko oli asiakaskokemukseltaan Suomen toiseksi paras yritys Asiakkuusindeksi 2022 -tutkimuksessa. Suomalaisista 61 prosenttia pitää nykyisiä alkoholipoliittisia rajoituksia sopivina tai haluaisi kiristää niitä (Kantar TNS Oy, THL 2023).

VASTUULLISUUS. Koko yhtiön toiminnan kattavat vastuullisuustoimenpiteet jakautuvat kolmeen osa-alueeseen: yhteisö – hyvinvoinnin puolesta, ympäristö – kestävä kuluttaminen ja yhdessä – toimi ja vaikuta.

Vastuullisuuden pääteemana oli yksinäisyyden ennaltaehkäiseminen. Alkon tuella käynnistettiin Perjantaipuhelin-palvelu, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä ja vähentää yksinäisyyttä. Alko oli mukana Work to Belong -ohjelmassa, joka edistää yhteenkuuluvuutta sekä ennaltaehkäisee yksinäisyyttä työyhteisössä. Vihreä valinta -tuotteita myytiin 42 miljoonaa litraa eli 52 prosenttia myydyistä litroista ja eettisesti sertifioitua 1,5 miljoonaa litraa.

Ammattitaitoiset ja sitoutuneet alkolaiset ovat avainasemassa erinomaisen asiakaskokemuksen ja alkoholinmyynnin vastuullisuuden takaajina.

Cinia Oy

Cinia on tietoverkkojen, kyberturvallisuuden ja digitaalisten ratkaisujen asiantuntijayritys, joka tarjoaa tietoliikenteen yhteyspalveluita, digitaalisiin ratkaisuihin liittyviä jatkuvia valvonta- ja alustapalveluja sekä ohjelmistokehityksen ja kyberturvallisuuden ratkaisu- ja konsultointipalveluita.

Valtion omistusosuus: 77,5 %

Omistajaohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä Suomen digiyhteyksien ja kyberturvallisuuden vahvistaminen kansainvälisiä tietoliikenneyhteyksiä monipuolistamalla ja kehittämällä yhteiskunnalle kriittisiä järjestelmiä.

Hallitus 31.12.2022

Esko Aho (pj), Olli-Pekka Kallasvuo (vpj), Annika Ekman, Anni Vepsäläinen ja Vesa Aho

Toimitusjohtaja: Ari-Jussi Knaapila

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Vuoden lopulla Cinia päätti luopua Adola Oy:n vähemmistöosuudesta ja sopi koko osuutensa myynnistä Adolan pääomistajalle DIF Capital Partnersille.
- Cinia jatkoi Luoteisväylän kautta suunnitellun Europan, Aasian ja Pohjois-Amerikan yhdistävän Far North Fiber (FNF) merikaapelihankkeen edistämistä.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	81,6	75,6
Liikevoitto	M€	0,1	7,6
Liikevoittoprosentti	%	0,1	10,1
Omavaraisuusaste	%	34,3	40,5
Nettovelkaantumisaste	%	93,8	60,4
Taseen loppusumma	M€	155,9	147,7
Oman pääoman tuotto	%	-2,5	11,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0	8,3
Osinkosuhde	%	0	12,0
Valtion saamat osingot	M€	0	0,4
Investoinnit	M€	13,5	19,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		410	405
Verojalanjälki Suomessa	M€	23,5	21,9
tCO ₂ e (Scope 1)		24	-
tCO ₂ e (Scope 2)		130	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Kansainvälisten yhteyspalveluiden liiketoiminta oli edelleen kasvuvauhdissa vuoden 2022 alkaessa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan seurausineen kuitenkin vaikutti kansainväliseen liiketoimintaan nopeasti vähentäen jo olemassa ollutta yhteyspalveluiden kysyntää. Yritysverkko- ja korratkaisuiden kysyntä jatkui vakaana ja painotui erityisesti laajempiin yritysverkko- ja korratkaisuihin. Ohjelmistoratkaisuiden liikevaihto kasvoi odotusten mukaisesti kannattavuuden säilyessä tavoitetasolla. Vuoden 2022 aikana Cinian kyberturvallisuusratkaisujen liiketoiminta kasvatti merkittävästi liikevaihtoaan ja vakautti asemaansa tärkeänä kyberturvatoimijana Suomessa.

Vuoden lopulla Cinia päätti luopua Adola Oy:n vähemmistöosuudesta ja sopi koko osuutensa myynnistä Adolan pääomistajalle DIF Capital Partnersille.

Cinia yhdessä Cinia Alliance -kumppaniensa kanssa jatkoi Luoteisväylän kautta suunnitellun Europan, Aasian ja Pohjois-Amerikan yhdistävän Far North Fiber (FNF) merikaapelihankkeen edistämistä. Lokakuussa Cinia, japanilainen Arteria Networks Corporation ja amerikkalainen Far North Digital LLC julkistavat yhdessä perustaneensa FNF-hanketta edistävän kehitysyhtiön FNF Inc., kotipaikkana Yhdysvaltain Alaska.

VASTUULLISUUS Cinian yhteiskuntavastuuohjelman teemat ovat hyvinvoiva henkilöstö, hyvinvoiva ympäristö ja hyvinvoiva yhteiskunnan infrastruktuuri. Cinia haluaa tuoda yhteiskuntavastuun osaksi päivittäistä liiketoimintaa: johtamista, kehittämistä ja asiakasratkaisuja. Cinian tavoitteena on, että vuonna 2024 CO₂e-päästöt työntekijää kohden ovat enintään 70 prosenttia vuoden 2021 päästöistä.

CSC Tieteen tietotekniikan keskus Oy

CSC kehittää ja tuottaa ICT-asiantuntijapalveluja tutkimukselle, koulutukselle, kulttuurille, julkishallinnolle ja yrityksille niin, että ne voivat menestyä ja tuottaa etua koko yhteiskunnalle.

Valtion omistusosuus: 70 %

Omistajaohjaus: Opetus- ja kulttuuriministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä ylläpitää ja kehittää keskitettyä tietotekniikkainfra-struktuuria ja sen kautta kansallisia tietotekniikkapalveluita

Hallitus 31.12.2022

Jukka Mönkkönen (pj), Riitta Autere, Laura Eiro, Tua Huomo, Hannu Kempainen, Petri Myllymäki ja Matti Sarén.

Toimitusjohtaja: Kimmo Koski

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- EuroHPC-hankkeen LUMI-supertietokone avattiin tutkimuksen ja tuotekehityksen saataville joulukuussa.
- Arkaluontoisten aineistojen käsittelypalvelut julkaistiin asiakkaiden käyttöön.
- Korkeakoulujen Digivisio-hanke valitsi CSC:n palveluintegraattoripalvelun toteuttajaksi.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	64,4	56,4
Liikevoitto	M€	1,2	1,3
Liikevoittoprosentti	%	1,9	2,3
Omavaraisuusaste	%	38,1	41,0
Nettovelkaantumisaste	%	-146,2	-201,1
Taseen loppusumma	M€	46,6	48,0
Oman pääoman tuotto	%	10,1	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	12,1	15,7
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	1,9	7,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		531	501
Verojalanjälki Suomessa	M€	23,2	20,2
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

EuroHPC-hankkeen LUMI-supertietokone vihittiin käyttöön kesäkuussa ja laitteisto avattiin pilottivaiheen jälkeen yleisesti tutkimuksen ja

tuotekehityksen saataville joulukuussa. LUMI saavutti sijan 3. maailman tehokkaimpien superkoneiden Top500-listalla ja on tällä hetkellä Euroopan tehokkain supertietokone.

Yhteistyössä OKM:n kanssa neuvoteltiin uusi rahoitusmalli datanhallinnan ja laskennan kansallisen infrastruktuurin (DL2026) ja Funet-verkon päivittämiseksi pitkäjänteisellä rahoituksella.

Arkaluontoisten aineistojen käsittelypalvelut julkaistiin asiakkaiden käyttöön. SD Desktop -palvelu auditointiin onnistuneesti Findatan vaateiden mukaisesti.

VASTUULLISUUS CSC:n datakeskukset Kajaanissa ovat energiatehokkuudessaan maailman kärkiluokkaa. Vuonna 2022 uudistettu hankintastrategiamme tukee ekologisen sekä sosiaalisen kestävyuden kehityksen tavoitteitamme. Henkilöstötyytyväisyys on pysynyt korkeana CSC:n nopeasta kasvusta huolimatta.

Korkeakoulujen Digivisio-hanke valitsi CSC:n palveluintegraattoripalvelun toteuttajaksi. Yhtiö käynnisti kehitystoiminnan vahvassa yhteistyössä korkeakoulujen kanssa. Digivision hanke-toimisto onnistui hyvin hankkeen tukemisessa. Monivuotinen yhteistyöhanke Kansallisarkiston, VM:n ja OKM:n kanssa sähköisten viranomaispalvelujen arkistoinnista ja pitkäaikaissäilytyksestä (SAPA-palvelu) valmistui onnistuneesti.

Yhtiölle myönnettiin viranomaishyväksyntä toimintojen turvallisuudesta. Yhtiön liiketoiminta kehittyi ennusteiden mukaisena ja tilikauden taloudelliset tavoitteet saavutettiin.

DigiFinland Oy

DigiFinland on voittoa tavoittelematon erityistehtäväyhtiö ja omistajiensa sidosyksikkö. Yhtiö kehittää, tuottaa ja ylläpitää julkisen hallinnon digitalisaatiota edistäviä ja tukevia asiakaslähtöisiä ratkaisuja ja asiantuntijapalveluita.

Valtion omistusosuus: 100 % (31.12.2022 asti)

Omistajaohjaus: Valtiovarainministeriö

Omistuksen intressi

Erytistehtävänä on kehittää ja tuottaa sote-, pelastus- ja muiden toimialojen kansallisia digitaalisia palveluja sekä tukea ICT:n yhteentoimivuutta ja tiedolla johtamista

Hallitus 31.12.2022

Timo Lepistö (pj), Markus Sovala (vpj), Minna-Marja Jokinen, Taru Kuosmanen, Teemu Luukko, Kari Suominen, Liisa-Maria Voipio-Pulkki

Toimitusjohtaja: Mirva Antila

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Valtio hyväksyi DigiFinlandin omistusjärjestelyn. Kaikki hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä päättivät tulla valtion lisäksi yhtiön omistajiksi 1.1.2023 lukien.
- Liiketoimintamallia kehitettiin siirtäen painopistettä hankeyhtiöstä digitaalisia palveluita ja lisäarvoa tuottavaksi, digitaalisuutta edistäviä kokonaisuuksia tarjoavaksi yhtiöksi.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	29,4	17,3
Liikevoitto	M€	0,8	-1,3
Liikevoittoprosentti	%	2,7	-7,5
Omavaraisuusaste	%	76,4	80,5
Nettovelkaantumisaste	%	-106,6	-97,7
Taseen loppusumma	M€	17,8	15,9
Oman pääoman tuotto	%	6,1	-3,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,1	-3,1
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		99	74
Verojalanjälki Suomessa	M€	5,7	3,8
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		2 090	-

DigiFinland vahvisti toimintaansa kohti omistajaohjauksen määrittelemää strategiaa ja liiketoimintasuunnitelman mukaista tavoitetilaa.

Yhtiön kehitti palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa asiakkaat ja palveluiden käyttäjät mukaan lukien.

DigiFinland tuotti Omaolo- ja Päivystysapupalveluja valtakunnallisesti. DigiFinlandin Omaolo-palvelulle myönnettiin EU-asetuksen (MDR) vaatimusten mukainen CE-sertifikaatti. Terveystieteiden ammattilaisille suunnattuja Hoidonperusteet.fi- ja Kiireellisen hoidon perusteet-palveluita kehitettiin edelleen. Asiakassegmentoinnin työkalu Omasuuntima-palvelu julkaistiin tuotantokäyttöön. Yhtiö kehitti edelleen vanhojen sote-tietojärjestelmien tietoturvallista arkistointia sekä Sähköistä perhekeskusta.

Yhtiö tuki hyvinvointialueita Omaolo-palvelun käyttöönotoissa, niiden laajennuksissa sekä sote-tietojen analytiikan ja integraatioiden kehityksessä. Yhtiö osallistui myös kansallisen tietojohdamisen kehitystyöhön, AuroraAI-tekoälyohjelmaan ja hyvinvointialueiden tietojohdamisen kehitystyöhön (Virta-hanke). DigiFinlandin Tietojohdaja-palvelu julkaistiin.

Ryhti Muutostuki -projekti toimi osana ympäristöministeriön Ryhti-hanketta. DigiFinland käynnisti hankkeen, jonka tavoitteena on nopeuttaa julkishallinnon pilvisiirtymää vähentämällä ja poistamalla pilvipalveluiden tietosuojaan liittyviä riskejä sekä luomalla julkishallinnon vaatimuksiin yhteensovitetut sopimusehdot. Yhtiössä käynnistyi osana Suomen Kestävän kasvun ohjelmaa (RRP) kolme uutta kehityshanketta.

VASTUULLISUUS Yhtiö saavutti vuoden 2022 vastuullisuustavoitteensa. Yhtiön hiilijalanjälki laskettiin ensimmäistä kertaa. Valtaosa hiilijalanjäljestä muodostui yhteistyökumppaneiden kanssa tehdystä yhteistyöstä. Yhtiö julkaisi ensimmäisen vastuullisuusraporttinsa.

FinnHEMS Oy

FinnHEMS tuottaa ensihoidon ilmailupalvelua yliopistosairaalaan ylläpitäville hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Palveluun kuuluu ilmailupalvelun lisäksi tukikohtien ja niiden lääkäriautoiminnan ylläpito.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Sosiaali- ja terveysministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on valtakunnallisen lääkärihelikopteritoiminnan järjestäminen.

Hallitus 31.12.2022

Harri Sailas (pj), Janne Simula, Riku Aho, Ulla Hagman ja Mikko Pietilä

Toimitusjohtaja: Jari Huhtinen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Lentotoiminta siirtyi kokonaisuudessaan FinnHEMS Lento- palvelut Oy:n tuotannoksi pohjoisten tukikohtien lentotoiminnan liikkeenluovutuksen jälkeen 02/2022.
- Toiminta laajeni Seinäjoelle 10/2022 käynnistettyyn seitsemänten tukikohtaan. Tätä varten FinnHEMS hankki omaan omistukseensa yhden käytetyn EC135-helikopterin.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	34,1	29,1
Liikevoitto	M€	1,5	0,3
Liikevoittoprosentti	%	4,4	1,1
Omavaraisuusaste	%	67,4	78,8
Nettovelkaantumisaste	%	-39,6	-61,2
Taseen loppusumma	M€	37,1	30,3
Oman pääoman tuotto	%	4,5	0,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,9	1,2
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	8,5	2,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		102	53
Verojalanjälki Suomessa	M€	6,5	4,8
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

FinnHEMSillä on Suomessa tärkeä rooli korkeariskisten ensihoitopotilaiden hoitoketjussa. Vuoden 2022 aikana FinnHEMSin yksiköille

välitettiin hätäkeskuksien kautta 11 604 (12 019) ensihoitotehtävää ja yksiköt kohtasivat 3 614 (3 580) potilasta. Hälytysmäärät ovat vakiintumassa alhaisemmalle tasolle Hätäkeskuslaitoksen riskinarviointimenetelmään tehtyjen muutosten myötä. Samoin Hätäkeskuslaitoksen hälyttämien mutta peruuntuneiden tehtävien määrä on vähentynyt. Lisäksi kohdattujen potilaiden määrä suhteessa hälytyksiin on noussut. Vuoden 2022 aikana hätäkeskuksissa siirryttiin niin sanottuun vastehälytysmalliin lääkärihelikopteritoiminnassa. Siinä ohjataan hälytykset hätätilapotilaan nopeiten tavoitettavalle lääkärihelikopteriyksikölle hyvinvointialueiden hallinnollisista rajoista riippumatta.

FinnHEMS kärsi vuoden 2022 aikana lentäjäre- sursien vajeesta ja operatiivisen henkilöstön ylläpitokoulutuksen haasteista, mitkä laskivat lentotoiminnan päivystysvalmiuden 95,4 prosenttiin. FinnHEMS solmi Tehy ry:n kanssa lentoavustajien (HEMS Crew Member) työehtosopimuksen huhtikuussa 2022. Työehtosopimusneuvottelut lentäjien kanssa jatkuvat vuoden 2023 aikana.

VASTUULLISUUS FinnHEMS aloitti määrätietoisen vastuullisuustyön, jonka osana se määrittä yhtiön vastuullisuustavoitteet vuodelle 2023. FinnHEMS muun muassa ottaa käyttöön biokerosiinia helikoptereissa, biodieselä lääkäriautoissa ja siirtyy uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön käyttöön.

FinnHEMS valmistautuu toiminnan laajentamiseen kahdeksanteen tukikohtaan Kouvolaan. Vuoden 2023 aikana FinnHEMS valmistelee helikopterilaivaston uusimiseen tähtäävän hankintaprojektin käynnistämistä ja laatii yhdessä hyvinvointialueiden ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa tätä tukevan toimintastrategian.

Finnpilot Pilotage Oy

Finnpilot Pilotage tuottaa luotsauspalveluja kaikilla luotsattaviksi määrättyillä väylillä Suomen aluevesillä sekä Saimaalla. Sillä on lakisääteinen yksinoikeus luotsaustoiminnan harjoittamiseen.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erityistehtävä on huolehtia luotsauspalveluiden tarjonnasta sekä muista luotsauslaissa säädetyistä luotsaukseen liittyvistä tehtävistä ja velvollisuuksista luotsauslaissa määritellyillä vesialueilla.

Hallitus 31.12.2022

Kimmo Mäki (pj), Markus Katara, Tuula-Riitta Markkanen, Petri Peltonen, Hilppa Rautpalo,

Toimitusjohtaja: Kari Kosonen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Venäjän hyökkäyssodan seurauksena Saimaan liikenne loppui käytännössä kokonaan alkuvuodesta 2022.
- Kesän 2022 risteilyliikenne oli kahteen koronakesään verrattuna jälleen vilkkaampaa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	34,5	35,2
Liikevoitto	M€	-0,9	-1,2
Liikevoittoprosentti	%	-2,6	-3,4
Omavaraisuusaste	%	57,1	57,4
Nettovelkaantumisaste	%	-18,5	-25,5
Taseen loppusumma	M€	21,7	23,20
Oman pääoman tuotto	%	-5,7	-5,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-7,0	-8,4
Osinkosuhde	%	neg.	neg.
Valtion saamat osingot	M€	0,43	0,5
Investoinnit	M€	1,6	2,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		320	332
Verojalanjälki Suomessa	M€	12,1	12,8
tCO ₂ e (Scope 1)		3 564	3 937
tCO ₂ e (Scope 2)		42	601
tCO ₂ e (Scope 3)		1 462	1 731

Luotsauksen toimintaympäristö muuttui vuonna 2022 olennaisesti. Epävarmuuksia aiheuttivat erityisesti koronapandemian pitkittyminen sekä Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttama muutos.

Luotsausten kappalemäärä laski 5,1 prosenttia ja luotsattujen merimailien määrä laski 14,4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Saimaan liikenne loppui käytännössä kokonaan alkuvuodesta 2022. Palvelutasotavoitteessa määriteltyjen odotusaikojen puitteissa yhtiö suoritti 99,9 prosenttia (2021: 99,8 prosenttia) kaikista luotsauksista.

Tilikauden liikevaihto oli 34,5 miljoonaa euroa, missä laskua edellisvuoteen verrattuna oli 2,1 prosenttia. Luotsausmaksuja korotettiin vuoden 2022 alusta alkaen keskimäärin 2,5 prosenttia. Luotsauksen määrän lasku, sähkön ja polttoainneiden raju hinnannousu johtivat tappiolliseen tulokseen yhtiön tekemistä kustannussäästötoimenpiteistä huolimatta.

VASTUULLISUUS Keväällä 2022 Finnpi-
lotti laski ensimmäistä kertaa toiminnan kokonaisuudessaan päästöt ja valmisteli tämän pohjalta konkreettiset toimenpiteet sisältävän päästövähennysohjelman. Tämän ohjelman avulla Finnpi-
lotti tavoittelee 50 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä.

Finnpilot jatkoi yhdessä muiden toimijoiden kanssa etäluotsauksen kehittämistä osana kehitysprojektia.

Maan hallitus antoi eduskunnalle esityksen luotsauslain kokonaisuudistuksesta marraskuussa 2022. Esityksen tavoitteena on varmistaa merenkulun turvallisuutta Suomen vesialueilla. Finnpi-
lotti kannalta uusi luotsauslaki tukee erinomaisesti luotsausosaamisen kehittämistä ja mittamista sekä tuo uusia tehtäviä ja velvollisuuksia erityisesti tutkintojen vastaanottamisen sekä koulutuspalveluiden osalta. Eduskunta hyväksyi uuden luotsauslain helmikuussa 2023.

Finnvera Oyj

Finnvera on Suomen valtion omistama erityisrahoitusyhtiö ja virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA). Finnvera vahvistaa suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tarjoamalla lainoja, takauksia ja vientitakuuta.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Työ- ja elinkeinoministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävä: valtion omistama erityisrahoittaja ja Suomen virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency.

Hallitus 31.12.2022

Petri Ekman (pj), Antti Neimala (vpj), Terhi Järvikare (II vara-pj.), Hannu Jaatinen, Ritva Laukkanen, Elina Piispanen, Petri Viertiö, Anne Nurminen

Toimitusjohtaja: Pauli Heikkilä

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Suomalaiset yritykset toimivat vuonna 2022 hyvin aktiivisesti, ja Finnveran rahoitus pysyi korkealla tasolla.
- Finnvera kehitti strategiansa mukaisesti rahoitustuotteita ilmastonmuutosta torjuvien ratkaisujen sekä digitalisaation ja viennin hankkeisiin.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	597,0	394,8
Liikevoitto	M€	63,5	164,0
Liikevoittoprosentti	%	10,6	41,5
Omavaraisuusaste	%	7,2	7,5
Nettovelkaantumisaste	%	999,1	1 200,0
Taseen loppusumma	M€	12 634,6	12 219,8
Oman pääoman tuotto	%	6,3	19,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,6	1,5
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		330	339
Verojalanjälki Suomessa	M€	16,0	19,0
tCO ₂ e (Scope 1)		80	-
tCO ₂ e (Scope 2)		359	-
tCO ₂ e (Scope 3)		198	-

Finnvera Oyj:llä oli vuoden 2022 lopussa noin 24 400 asiakasta ja sen kotimaan rahoituksen lainojen ja takausten vastuukanta oli 2,7 (3,0)

miljardia euroa. Vuonna 2022 Finnvera rahoitti kotimaan rahoituksessa 1 931 aloittavaa yritystä ja 1 272 kasvuyritystä sekä myötävaikuttii noin 6 000 uuden työpaikan syntymiseen. Vientitakuiden ja erityistakausten vastuukanta sisältäen pk- ja midcap-vientitakaukset oli vuoden 2022 lopussa 23,9 (22,6) miljardia euroa. Suurimmat vastuut olivat alus- ja telakka-, tele- ja metsäteollisuussektorilla.

Finnveran toiminnalle on asetettu itsekannattavuustavoite. Konsernin tulos vuonna 2022 oli 55 (153) miljoonaa euroa. Finnvera on tuloverovapaa. Vuodelle 2022 asetetuista kahdestatoista elinkeino- ja omistajapolitiisesta tavoitteesta kymmenen toteutui ja kaksi toteutui osittain.

VASTUULLISUUS Vastuullisuus ja ilmastonmuutoksen torjunta ovat Finnveran strategian keskiössä ja yhä tiiviimpi osa konsernin rahoitusprosesseja. Finnveran perustehtävä perustuu vastuullisuuteen: ympäristö vastuuseen, sosiaaliseen vastuuseen, hyvään hallintotapaan, taloudelliseen vastuuseen sekä riskienhallintaan.

Finnvera kehittää oman toimintansa vaikutusten seuranta ja vastuullisuusraportointiaan, rahoitettavien hankkeiden ESG-riskien arviointia sekä rahoitustuotteita ilmastonmuutosta torjuviin hankkeisiin. Finnvera on aloittanut rahoitettujen hankkeiden ja oman toiminnan CO₂-päästöjen laskennan Greenhouse Gas Protocol Scope 1–3 mukaisesti. Finnvera seuraa laivoihin liittyvän vastuukannan päästöjä Poseidon Principles -aloitteen mukaisesti. Energiantuotantoon liittyvistä rahoitusvastuista Finnvera raportoi jakautumisen uusiutuviin ja fossiilisiin polttoaineisiin.

Governia Oy

Governia on erityistehtäväyhtiö, jonka tasetta käytetään pörssin ulkopuolisiin valtio-omisteisten yhtiöiden kehittämiseen ja omistuksellisiin järjestelyihin. Yhtiön tehtävänä on myös kehittää sen omistuksessa olevia yhtiöitä.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erytistehtävänä on toimiminen valtion sijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä, jota voidaan käyttää omistuksellisiin erityisjärjestelyihin.

Hallitus 31.12.2022

Ilpo Nuutinen (pj), Niclas Köhler, Riitta Laitasalo, Pauliina Pekonen

Toimitusjohtaja: Kai Heinonen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Valtio hankki Governia Oy:n Gasum Oy:lle 31.12.2021 myöntämän 200 miljoonan euron suuruisen pääomallainan korkosaatavineen.
- Venäjän hyökkäyssota vaikutti Governian salkkuyhtiön Pietarin Suomi-Talon toimintaedellytyksiin.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	21,2	21,1
Liikevoitto	M€	0,8	4,7
Liikevoittoprosentti	%	3,8	22,3
Omavaraisuusaste	%	61,0	34,1
Nettovelkaantumisaste	%	26,9	158,5
Taseen loppusumma	M€	252,7	456,0
Oman pääoman tuotto	%	4,3	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,2	2,2
Osinkosuhde	%	121	0
Valtion saamat osingot	M€	8,0	0
Investoinnit	M€	2,1	210,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		21	24
Verojalanjälki Suomessa	M€	8,0	6,1
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Governia toimii valtion täysin omistamana erityistehtäväyhtiönä, jota voidaan käyttää omistuksellisiin erityisjärjestelyihin, eikä se itse harjoita liiketoimintaa. Tilikauden lopussa Governia omisti Kruunuasunnot Oy:n, Pietarin Suomi-Talo Oy:n, GoK Oy:n ja RantaSarfvik Oy:n.

Governian joustava toimintamalli mahdollistaa nopean reagoinnin ja rahoitusratkaisut valtion toimeksiantoihin. Governia toimii valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa ja toimeksiannosta.

Tilikauden aikana valtio hankki Gasum Oy:öön liittyvän pääomallainasaatavan Governialta, ja yhtiö maksoi järjestelyyn liittyvän rahoituksen pois. Vuoden 2021 lopussa tapahtuneen maakaasun hinnan poikkeuksellisen voimakkaan kohoamisen seurauksena valtio pääomitti Governian avulla Gasumia varmistaakseen yhtiön taloudellisia toimintaedellytyksiä energiakriisissä.

VASTUULLISUUS Governia toteuttaa valtion omistuksiin liittyviä toimeksiantoja, jotka tähtäävät taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen vaikutuksen saavuttamiseen. Yhtiö edistää ja valvoo hallinnoimiensa omistusten hyvää hallintotapaa, eettistä ja kestävä kehitystä sekä vastuullista työnantajatoimintaa.

Konserniyhtiö Kruunuasunnot Oy vuokraa omistuksessaan olevia vapaarahoitteisia asuntoja sekä tarjoaa kiinteistönhallintapalveluita. Kruunuasunnot on Governian omistuksista liikevaihdolla mitattuna (19,5 miljoonaa euroa) selvästi suurin.

Hansel Oy

Hansel on voittoa tavoittelematon julkishallinnon yhteishankintayksikkö, jonka omistavat Suomen valtio (65 %) ja Suomen Kuntaliitto ry (35 %).

Valtion omistusosuus: 65 %

Omistajaohjaus: Valtiovarainministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävä: yhteishankintayksikkö, jonka erityistehtävänä on lisätä tuottavuutta julkiseen hallintoon ja toimia vaikuttavien ja vastuullisten julkisten hankintojen edelläkävijänä.

Hallitus 31.12.2022

Anna-Maija Karjalainen (pj), Hanna Tainio (vpj), Antti Koivula, Antti Laakso ja Johanna Luukkonen

Toimitusjohtaja: Anssi Pihkala

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Hanselin yhteishankintasopimusten käyttö saavutti 1,3 (1,1) miljardia euroa. Asiantuntijapalveluiden liikevaihto oli 2,8 miljoonaa euroa.
- Uusi kasvustrategia hyväksyttiin lokakuussa.
- Asiakastytyväisyys (asteikko 1-5) nousi erinomaiselle tasolle ja oli 4,15 (4,06). Toimittajatytyväisyys oli korkea 4,01 (3,90).

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	14,3	12,3
Liikevoitto	M€	-0,1	-1,5
Liikevoittoprosentti	%	-0,7	-12,2
Omavaraisuusaste	%	26,4	25,5
Nettovelkaantumisaste	%	-121,5	-183,8
Taseen loppusumma	M€	24,6	26,7
Oman pääoman tuotto	%	-4,5	-17,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,0	-17,4
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		119	116
Verojalanjälki Suomessa	M€	5,6	4,7
tCO ₂ e (Scope 1)		0	530
tCO ₂ e (Scope 2)		0	65
tCO ₂ e (Scope 3)		480	466

Vuonna 2022 Hanselin hallitus ja johto valmistelivat uuden strategian hyvin epävakassa geopoliittisessa tilanteessa. Hanselin kasvustrategian

lähtökohtana on asiakkaan saama lisäarvo. Visiona on olla asiakkaan ensisijainen hankintakumppani ja tehtävänä on lisätä tuottavuutta Suomen julkishallintoon vaikuttavilla hankinnoilla. Hansel haluaa toimia eettisesti ja tehokkaasti, tarjoten samalla erinomaisen palvelukokemuksen asiakkailleen. Vastuullisuustyötä Hanselissa tehdään jatkuvasti parantaen. Yhtiön työntekijät ovat julkisten hankintojen parhaita osaajia, jotka arvostavat työtänsä ja toisiaan. Hanselin työkaluuri kannustaa jatkuvaan oppimiseen, yhteisöllisyyteen ja hyvään yhteishenkeen.

Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa vaikutti toimintaan nopeasti kohonneiden energiahintojen myötä, vaikka sähkön hinta onkin pääosin suojattu johdannaisilla. EU lisäsi Venäjän vastaisia pakotteita, ja Hanselissa luotiin prosessit pakoteseuranta varten. Pandemian ja geopoliittisen tilanteen muuttumisen vuoksi hankintojen varautumisasioihin sekä toiminnan jatkuvuuteen liittyvien näkökohtien painoarvo on kasvanut.

VASTUULLISUUS Ensimmäinen kolmannen tahon tekemä vastuullisuusauditointi käynnistettiin koskien Siivouspalvelut 2021-2025 -dynaamisen hankintajärjestelmän kaikkia sopimustoimittajia. Sisäistä vastuullisuusanalyysiprosessia kehitettiin ja vastuullisuustunnusten raportointia parannettiin. Oman toiminnan hiilijalanjälki pieneni 10 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Hanselin suurimmat yhteishankintakokonaisuudet olivat Microsoft-käyttöoikeuksien jakelupalvelut, 159 miljoonaa euroa, IT-konsultointi, 106 miljoonaa euroa ja sähkö, 102 miljoonaa euroa. Hansel rahoittaa toimintansa sopimustoimittajilta perittävällä yhteishankintojen palvelumaksulla, joka oli 0,83 (0,88) prosenttia ja asiantuntijapalveluista perittävillä korvauksilla.

HAUS kehittämiskeskus Oy

HAUSin koulutuksen ja kehittämisen vaikuttavuus liikevaihdolla mitattuna oli 8,7 miljoonaa euroa. Koulutuspalveluita toimitettiin 5,7 miljoonalla eurolla ja kehittämisspalveluita 3,0 miljoonalla eurolla.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtiovarainministeriö

Omistuksen intressi

Eriyhtehtävänä on koulutus- ja kehittämisspalveluiden tarjoaminen hallinnon johtamisen ja osaamisen uudistamiseen

Hallitus 31.12.2022

Timo Laitinen (pj), Ilona Lundström (vpj), Mika Ruokonen, Susanna Niinistö-Sivuranta, Laura Ylä-Sulkava

Toimitusjohtaja: Kyösti Väkeväinen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Palveluiden kirkastaminen asiakkaalle koulutus- ja kehittämisspalveluihin
- Uuden Kyberturvaaja-koulutuksen julkistus
- Virastoille strategia- ja prosessikehityshankkeita

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	8,7	8,4
Liikevoitto	M€	1,2	1,1
Liikevoittoprosentti	%	13,8	13,1
Omavaraisuusaste	%	71,7	69,4
Nettovelkaantumisaste	%	-118,2	-176,0
Taseen loppusumma	M€	5,3	6,2
Oman pääoman tuotto	%	34,5	43,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	40,7	50,0
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		39	37
Verojalanjälki Suomessa	M€	1,9	1,9
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		162	-

HAUSin koulutuspalvelut koostuvat digitaalisista koulutuksista, avoimista sekä tilauskoulutuksista ja tutkintokoulutuksista. Vuoden aikana julkaisiin Kyberturvaaja-koulutusohjelma ja lapsen oikeuksista tehtiin suuri koulutuskokonaisuus eOppivaan. Lisäksi tehtiin lainsäädäntöprosessien kokonaiskehittämisen valmennusohjelma ja jatkuvan oppimisen palvelukonsepti.

Yhtiö tukee virastoja muutoksessa ja uudistumisessa kehittämisspalveluilla. Vuoden aikana osallistuttiin merkittäviin kehityshankkeisiin kuten AuroraAI, yhteiset toimitilat, palvelumuotoilu ja hyvinvointialueiden johtaminen. Kansainvälisiä verotukseen ja antikorrupioon liittyviä hankkeita toteutettiin mm. Tansaniassa ja Sambiassa.

HAUSin palveluita käytti noin 200 organisaatiota, ja osallistujia koulutuksissa ja kehittämisshankkeissa oli noin 8 000. eOppiva -oppimisympäristössä tehtiin 88 000 suoritusta. Yhteenlaskettuja kehittämisspäiviä ulkomailla oli 1 200. Asiakastytyväisyys oli 57 NPS-mittarilla. Laadukkaiden palveluiden takaamiseksi yhteistyötä tehtiin Suomessa ja kansainvälisesti 12 yliopiston ja korkeakoulun kanssa.

VASTUULLISUUS HAUSin toiminnalla on suora vaikutus kolmeen YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen: 1) hyvä koulutus, 2) rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto 3) yhteistyö ja kumppanuus.

Yhtiössä otettiin käyttöön uusi ICT-järjestelmä, joka parantaa asiakaslähtöisyyttä, riskienhallintaa ja ennakoitavuutta. Toimintaa kehitettiin myös kumppanikilpailutushankkeella. Vireillä on myös hanke EU-pilariarvioinnin toteuttamiseksi HAUSin osalta.

Hevosopisto Oy

Hevosopisto ylläpitää hevosalan ammatillista oppilaitosta sekä järjestää ja kehittää alan koulutusta. Hevosopistolla toimii valtakunnallinen hevosurheilun valmennuskeskus.

Valtion omistusosuus: 25 %

Omistajaohjaus: Opetus- ja kulttuuriministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ja hevosurheilun valtakunnallisen valmennuskeskuksen ylläpito.

Hallitus 31.12.2022

Laura Airaksinen (pj), Jari Kesäniemi, Jukka Koivisto, Matti Alanko, Anne Laitinen, Juha Lyyski, Jukka Matilainen, Tanja Stormbom

Toimitusjohtaja: Heli Kivimäki-Manner

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Hevosopiston strategia päivitettiin.
- Kansainvälinen viikko järjestettiin ensimmäistä kertaa. Kansainvälisen tason huippuvalmentajia kouluttamaan Hevosopistolle. Tapahtuma oli osa Suomen Ratsastajainliiton ja opetus- ja kulttuuriministeriön tukemaa osaamisen kehittämisen hanketta.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	8,0	8,0
Liikevoitto	M€	0,5	-0,1
Liikevoittoprosentti	%	6,3	-1,3
Omavaraisuusaste	%	75,0	71,7
Nettovelkaantumisaste	%	-83,3	-72,7
Taseen loppusumma	M€	5,0	4,8
Oman pääoman tuotto	%	11,6	-2,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	14,5	-2,8
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,2	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		70	75
Verojalanjälki Suomessa	M€	0,6	0,7
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Vuosi 2022 on ollut talouden tasapainottamisen aikaa. Hevosopiston strategia päivitettiin 2022, ja sen tuominen osaksi arkea on olennaisessa osassa vuonna 2023.

Opetustoimintaa vahvistettiin vakinaistamalla ja rekrytoimalla lisää opetushenkilöstöä. Opetuksen suorituskertymä oli 344 opiskelijavuotta ja 134 tutkintoa. Opiskelijoiden ohjausta on parannettu ja työ jatkuu myös tulevana vuonna. Pedagogisia malleja on kehitetty ja uudistettu.

VASTUULLISUUS on yksi päivitetyn strategian mukaisista Hevosopiston arvoista. Laatukäsikirja tullaan tekemään vuonna 2023. Tavoitteena on myös laskea hevosurheilualueilla pidettävän tapahtuman hiilijalanjälki. Kestävät kavionjäljet -hanke jatkui vuonna 2022. Hanke on osa ammatillisen koulutuksen kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän kehittämissuunnitelmaa. Vastuullisuus tuodaan näkyviksi arjen teoiksi.

Hevosopisto on hevosalan suurin kouluttaja ja sen alla toimiva valtakunnallinen valmennuskeskus merkittävä tapahtumajärjestäjä. Valmennuskeskus tarjoaa erinomaiset edellytykset hevosurheilulle. Valmennuskeskus tarjoaa opiskelijoille ainutlaatuisen oppimisympäristön, jolloin toiminnot täydentävät toisiaan. Monipuolinen urheilutoiminta laajentaa ammatillisen koulutuksen sisältöä, palvelen ja yhdistäen hevostaloutta, alan ammattilaisia ja harrastajia.

Ilmastorahasto Oy

Ilmastorahasto on valtion omistama erityistehtäväyhtiö, jonka toiminta keskittyy ilmastomuutoksen torjumiseen, teollisuuden vähähiilisuuden vauhdittamiseen ja digitalisaation edistämiseen.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Työ- ja elinkeinoministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on torjua ilmastomuutosta, vauhdittaa teollisuuden vähähiilisyyttä ja edistää digitalisaatiota

Hallitus 31.12.2022

Perttu Puro (pj), Mirva Antila, Kari Hämekoski, Mammu Kaario, Juho Korpi, Petri Peltonen, Erja Turunen

Toimitusjohtaja: Paula Laine

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Vuonna 2022 Ilmastorahaston hallitus teki 11 rahoituspäätöstä yhteisarvoltaan 79,9 miljoonaa euroa.
- Vuoden aikana kerrytettiin ja analysoitiin mahdollisia tulevia rahoituskohteita, joita oli vuoden 2022 lopussa 324 kappaletta.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0,4	0,0
Liikevoitto	M€	-4,6	-3,3
Liikevoittoprosentti	%	0,0	0,0
Omavaraisuusaste	%	92,0	91,2
Nettovelkaantumisaste	%	-12,2	-4,6
Taseen loppusumma	M€	3114,3	2897,5
Oman pääoman tuotto	%	1,4	1,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,7	1,6
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	8,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		24	11
Verojalanjälki Suomessa	M€	11,2	10,8
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		9 975	-

Vuonna 2022 Ilmastorahaston toiminta keskittyi rahoituspäätösten valmisteluun ja toimeenpanoon, henkilöstön rekrytointeihin ja perehdyttämiseen sekä yhtiön ja sen hallinnon

kehittämiseen. Yhtiö teki yksitoista rahoituspäätöstä yhteensä 79,9 miljoonan euron arvosta. Vuosien 2021 ja 2022 rahoituspäätösten perusteella rahoituksen saajille oli vuoden loppuun mennessä maksettu yhteensä 14 miljoonaa euroa.

Rahoitusta kohdistettiin muun muassa merenkulun päästövähennyksiä mahdollistavan teknologian tuotantolaitoslinjastoinvestointiin, valimohiekan elvytyslaitteistojen käyttöönoton sekä toiminnan kansainvälistymisen vauhdittamiseen ja ankkurisijoitukseen kestävä rahoituksen biotalousrahastoon. Lisäksi vuoden aikana kerrytettiin ja analysoitiin mahdollisia tulevia rahoituskohteita. Tulevalle toiminnalle potentiaalisia rahoituskohteita oli vuoden lopussa 324 kappaletta. Yhtiötä pääomitetiin 200 miljoonalla eurolla vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarviossa varastusta 300 miljoonan euron määrärahasta.

Yhtiön toiminnan käynnistymisen onnistumista arvioitiin vuoden 2022 aikana yhtiön sijoitusneuvoston ja ulkopuolisen arvioitsijan toimesta. Sekä sijoitusneuvosto että ulkopuolinen arvioija katsoivat raporteissaan, että Ilmastorahaston toiminta on käynnistynyt tavoitellusti.

Ilmastorahaston toiminta perustuu ilmasto- ja ympäristövaikuttavuuden aikaansaamiseen rahoitustoiminnalla. Vastuullisuus on yhtiön toiminnan ytimessä. Vuonna 2022 yhtiö on päivittänyt vastuullisuusohjelmaansa laatien yhtiön omalle toiminnalle vastuullisuustavoitteet ja tarkentanut oman toimintansa hiilijalanjäljen laskentaa.

VASTUULLISUUS Mikäli jokaisen vuoden 2022 rahoituskohteen liiketoimintasuunnitelmat onnistuisivat täysimääräisesti, yhteenlaskettu kumulatiivinen 10 vuoden päästövähennyspotentiaali voisi olla 101 miljoonaa tonnia CO₂-ekvivalenttia.

Itärata Oy

Yhtiön tehtävänä on Lentorata–Porvoo–Kouvola nopeaan junayhteyteen liittyvän raideliikenne-infrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti.

Valtion omistusosuus: 51,0 %

Omistajaohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö

Omistuksen intressi

Erytystehtävä kehittää ja tuottaa yhteiskunnan, viranomaisten ja osakkaidensa tarpeisiin raideliikenneinfrastruktuurin suunnitelmia ja tähän liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten arvioita.

Hallitus 31.12.2022

Arto Rätty (pj), Arto Pohjonen (vpj), Silja Hyvärinen, Kimmo Jarva, Piia Karjalainen, Anu Ojala, Annina Peisa, Jarmo Pirhonen, Marita Toikka, Jukka-Pekka Ujula ja Katriina Vainio

Toimitusjohtaja: Petteri Portaankorva

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiön perustaminen (20.4.2022) ja yhtiön toiminnan käynnistäminen
- Yhtiön henkilöstörekrytoinnit

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0	
Liikevoitto	M€	-0,4	
Liikevoittoprosentti	%	0,0	
Omavaraisuusaste	%	100,0	
Nettovelkaantumisaste	%	-100,0	
Taseen loppusumma	M€	1,6	
Oman pääoman tuotto	%	-25,0	
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-25,0	
Osinkosuhde	%	0,0	
Valtion saamat osingot	M€	0,0	
Investoinnit	M€	0,0	
Henkilöstö yhteensä 31.12.		1	
Verojalanjälki Suomessa	M€	0,1	
tCO ₂ e (Scope 1)		-	
tCO ₂ e (Scope 2)		-	
tCO ₂ e (Scope 3)		-	

Yhtiön osakkeenomistajia ovat Suomen valtio sekä 24 kaupunkia tai kuntaa, joita ovat Porvoo, Kouvola, Helsingin, Lappeenrannan, Kuopion, Mikkelin, Joensuun, Imatran, Pieksämäen, Kajaa- nin, ja Iisalmen kaupungit, Siilinjärven kunta, Lieksan, Kiteen ja Nurmeksen kaupungit, Lapin- lahden kunta, Suonenjoen kaupunki sekä Män- tyharjun, Askolan, Parikkalan, Taipalsaaren, Raut- järven, Lapinjärven ja Myrskylän kunnat.

Osakkaat ovat sitoutuneet pääomittamaan yhtiötä suunnitteluhankkeen ja yhtiön orga- nisaation toiminnan arvioitujen 79 miljoonan euron kokonaiskustannusten kattamiseksi. Osa- kassopimuksessa hankeyhtiön tehtävänä olevan suunnitteluvaiheen kestoksi on arvioitu 9 vuotta.

Yhtiö käynnisti ensimmäiset suunnittelutyötä tukevat selvitykset sekä osallistui sidosryhmien johtamiin selvityksiin. Yhtiö osallistui lisäksi stra- tegisiin liikennejärjestelmäkeskusteluihin.

Yhtiön rahoittajina toimivat osakkeenomistajat. Yhtiön toiminnan pääasiallinen tarkoitus ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen.

VASTUULLISUUS Yhtiö valmistelee vastuul- lisuuteen liittyvät tavoitteet vuonna 2023.

Euroopan komissio on julkaissut ehdotuk- sen Euroopan laajuista liikenneverkkoa (TEN-T) koskevaksi asetukseksi, joka odote- taan tulevan voimaan vuoden 2024 alusta lukien. Itärata sisältyy ehdotuksessa laajenne- tulle TEN-T-ydinverkolle, joka on määrä toteuttaa vuoteen 2040 mennessä. Kuuluminen liikenteen ydinverkkoon mahdollistaa rahoituksen hakemi- sen Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta (CEF).

Kuntarahoitus Oyj

Kuntarahoitus Oyj tuottaa rahoituspalveluja kuntasektorille ja valtion tukemaan asuntotuotantoon. Kuntarahoituksen omistajia ovat kunnat, Keva sekä valtio. Kuntarahoitus hankkii rahoituksensa kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta.

Valtion omistusosuus: 16,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erytystehtävänä on turvata valtion tukeman asuntojen uustuotannon ja perusparannuksen edullinen rahoitus.

Hallitus 31.12.2022

Kari Laukkanen (pj), Maaria Eriksson (vpj), Markku Ko-ponen, Vivi Marttila, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell, Leena Vainiomäki

Toimitusjohtaja: Esa Kallio

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiön myöntämä pitkäaikainen rahoitus uusiin kohteisiin oli vuoden aikana 4,4 miljardia euroa ja nousi selvästi edellisen vuoden 3,7 miljardista eurosta eli 19 % prosenttia
- Yhtiön myöntämä pitkäaikainen vastuullinen rahoitus kasvoi vuoden aikana yhteensä 5,0 miljardiin euroon eli 43 prosenttia.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	759	535
Liikevoitto	M€	215	240
Liikevoittoprosentti	%	28	45
Omavaraisuusaste	%	3,4	4,0
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin	%	97,6	118,4
Taseen loppusumma	M€	47736	46360
Oman pääoman tuotto	%	9,9	10,7
Koko pääoman tuotto	%	0,4	0,4
Osinkosuhde	%	23,4	21,0
Valtion saamat osingot	M€	10,8	6,4
Investoinnit	M€	3,6	7,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		175	164
Verojalanjälki Suomessa	M€	43,9	44,0
Vihreän rahoituksen hankkeiden vuosittaiset vältetyt päästöt (tCO ₂ e)		104 739	85 557

Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan ei ollut merkittäviä suoria negatiivisia vaikutuksia Kuntarahoituksen toimintaan. Markkinaturbulenssista huolimatta yhtiön varainhankinta toimi vuoden aikana häiriöttä. Sodan ja inflaatio-odotusten aiheuttaman epävarmuuden johdosta konserni kuitenkin varautumistoimenpiteenä ylläpiti normaalia suurempaa likviditeettipuskuria.

Kuntarahoituksen vuoden aikana myöntämä rahoitus uusiin kohteisiin nousi noin 19 prosenttia 4,4 miljardiin euroon. Yhtiön pitkäaikainen uusi varainhankinta vuoden aikana laski noin 6,0 prosenttia 8,8 miljardiin euroon.

VASTUULLISUUS Vihreän rahoituksen kanta kasvoi 3,3 miljardiin euroon eli 40 prosenttia, ja yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävän yhteiskunnallisen rahoituksen kanta kasvoi 49 prosenttia 1,7 miljardiin euroon. Vihreän rahoituksen hankkeiden vuosittaiset vältetyt hiilidioksidipäästöt olivat 104 739 tCO₂e.

Kuntarahoituksen kannattavuus oli myös vuonna 2022 hyvällä tasolla ja liikevoittoa syntyi 215 (240) miljoonaa euroa. Liikevoitto pieneni odotetusti jonkin verran vertailuvuoden poikkeuksellisen hyvästä tuloksesta. Vuoden 2022 tuloksen supistumiseen vaikutti vuoden 2021 loppupuolella toteutettu asiakasluottojen hinnoittelu-uudistus asiakkaiden eduksi.

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste oli vuoden lopussa 11,6 (12,8) %. Vähimmäisomavaraisuusasteen laskua selittää pääosin konsernin ainoan, ensisijaiseen pääomaan luetun niin kutsutun Additional Tier 1 -pääomalainan takaisinmaksu huhtikuussa, mikä pienensi ensisijaista pääomaa 347 miljoonaa euroa.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy tarjoaa liikenteenohjauspalveluita kaikissa liikennemuodoissa sekä tuottaa digipalveluita ja avointa tietoa eri toimijoille. Yhtiö edistää turvallista, sujuvaa ja ympäristöystävällistä liikennettä.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä yhteiskunnan, elinkeinoelämän ja viranomaisten tarvitsemien liikenteenohjauspalveluiden sekä liikennetiedon tuottaminen

Hallitus 31.12.2022

Tero Ojanperä (pj), Kaisa Olkkonen, Kirsti Nuotto, Teemu Penttilä, Mari Puoskari, Karri Salminen, Seija Turunen

Toimitusjohtaja: Pertti Korhonen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Liikenteenohjauspalveluiden häiriötön tuotanto ja tehokkuuden parantuminen.
- Alan palvelukehitystä vauhdittavassa liikenteen dataekosysteemissä 160 organisaatiota.
- Jaetun datan hyödyntäminen kasvoi, käyttäjinä mm. Google, Waze, Apple, HERE, VR ja HSL.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	228,9	209,7
Liikevoitto	M€	7,6	6,1
Liikevoittoprosentti	%	3,3	2,9
Omavaraisuusaste	%	57,8	59,5
Nettovelkaantumisaste	%	23,1	23,4
Taseen loppusumma	M€	305,3	278,9
Oman pääoman tuotto	%	4,0	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,3	3,1
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	40,3	56,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		1 053	995
Verojalanjälki Suomessa	M€	44,5	39,2
tCO ₂ e (Scope 1)		144	23
tCO ₂ e (Scope 2)		305	302
tCO ₂ e (Scope 3)		919	233

Lennonvarmistuspalveluiden kysynnän toipuminen pysähtyi, kun Venäjän hyökkäyssodan seurauksena alkanut Venäjän ylilentokielto lopetti lähes kaikki ylilennot Suomen ilmatilassa alkuvuodesta lähtien. Muissa liikennemuodoissa sodan vaikutukset näkyivät lähinnä Venäjän rajaa ylittävän liikenteen vähenemisenä. Jatkuvuuden hallinnan ja liikenteen turvaamisen merkitys korostui.

Strategian toteuttaminen eteni kaikissa liikennemuodoissa sekä liikennejärjestelmätasolla. Saa-vutimme kumulatiivisesti 34 miljoonan euron tehostumisen tie-, meri- ja raideliikenteen palvelutuotannossa vuosina 2019–2022, mikä ylittää selvästi yhtiölle asetetut tavoitteet.

Junien kulunvalvontajärjestelmän modernisointiin tähtäävä Digirata-hanke eteni suunnitellusti. Meriliikenteessä Fintrafficin digipalveluratkaisut olivat esillä COP27-ilmastokokouksessa.

Koordinoimassamme alan palvelukehitystä vauhdittavassa liikenteen dataekosysteemissä työskentelee jo 160 organisaatiota. Jakamamme avoimen liikennedatan hyödyntäminen kasvoi edelleen. Datan hyödyntäjiä ovat mm. Google, Waze, Apple, HERE, Väylävirasto, VR ja HSL.

VASTUULLISUUS Palvelumme vähentävät onnettomuuksia, päästöjä sekä matka-aikaa ja kustannuksia kaikissa liikennemuodoissa. Kädenjälkemme on tuntuva, hillitsemme ilmastonmuutosta ja suojelemme ympäristöä. Oman toimintamme kasvihuonepäästöt painamme kunnianhimoisesti nolnaan jo 2023.

Solidium Oy

Solidium omistaa vähemmistöosuksia kansallisesti merkittävässä pörssinoteeratuissa yhtiöissä. Yhtiö toimii markkinaehtoisesti, ja sijoituspäätöksiä tehdään vain taloudellisten edellytysten täytyessä.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä listatuissa yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistusten taloudellista arvoa

Hallitus 31.12.2022

Jouko Karvinen (pj), Aaro Cantell (vpj), Timo Ahopelto, Jannica Fagerholm, Suvi Haimi, Jukka Ohtola, Laura Raitio

Toimitusjohtaja: Reima Ryttsölä

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Solidiumin osakesijoitusten tuotto oli tilikaudella -8,8 prosenttia vs. verrokkiryhmien painotettu mediaanituottoindeksi -7,9 prosenttia.
- Valtion omistamat Anoran osakkeet siirrettiin Solidiumiin ja Solidiumin omistamat SSAB:n osakkeet valtiolle.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0	0
Liikevoitto	M€	-4,0	-4,4
Liikevoittoprosentti	%	-	-
Omavaraisuusaste	%	93	91
Substanssiarvo	M€	7246	8761
Taseen loppusumma	M€	7807	9594
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin	%	-8,5	39,2
Hallinnointikulusuhde	%	0,05	0,06
Osinkosuhde	%	101	187
Valtion saamat osingot (ml. pääoman palautukset rahassa)	M€	307	868
Investoinnit	M€	0,1	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		13	13
Verojalanjälki Suomessa	M€	95	62
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		560 426	662 091

Solidiumin tilikausi on 1.7-30.6. Yhtiölle ei kerry liikevaihtoa. Solidiumin liiketappio tilikaudella pieneni -4,0 (-4,4) miljoonaan euroon erityisesti

liiketoiminnan muiden kulujen pienemisen ansiosta. Solidiumin tilikauden 2022 tulos 303 (197) miljoonaa euroa muodostuu pääasiassa yhtiön saamista 339 (219) miljoonan euron osinkotuloista. Tilikausi oli taloudellisen toimintaympäristön kannalta haastava. Pandemian hellitämistä seurannut optimismi vaihtui Venäjän hyökkäyssodan, kiihtyvän inflaation ja kiristyvän rahapolitiikan myötä markkinoilla kasvun tyrehtymiseen ja osakekurssien laskuun. Tämä näkyi myös Solidiumin osakeomistusten tuotossa, joka oli -8,8 (40,6) prosenttia, kun verrokkiryhmän oli -7,9 (35,6) prosenttia.

Tilikauden aikana Solidium teki osakehankintoja yhteensä 115 (227) miljoonalla eurolla. Näillä hankinnoilla Solidium nosti omistusosuuttaan Konecranesissa ja Valmetissa 10,1 prosenttiin sekä Nokian Renkaissa 9,4 prosenttiin. Solidium sai osakemyynneistä noin 584 (277) miljoonan euron myyntitulot. Myyntien seurauksena omistus Outokummussa laski 18,9 prosentista 15,5 prosenttiin ja Samossa 8,0:sta 6,2 prosenttiin. Tilikauden aikana valtion omistamat Anora-osakkeet (19,4 prosenttia Anoran osakekannasta) siirrettiin Solidiumiin ja Solidiumin omistamat SSAB osakkeet (6,3 prosenttia SSAB:n osakekannasta) valtiolle. Valmetin ja Nelesin yhdistyminen toteutui, mutta Konecranesin ja Cargotecin yhdistyminen peruttiin kilpailuviranomaisten estettyä järjestelyn toteutumisen.

VASTUULLISUUS Solidiumin hallitus hyväksyi tilikauden aikana uuden pitkän tähtäimen yritys vastuuhjelman kaudelle 2022-2026. Solidium tulee jatkossa keskittymään entistä enemmän salkkuyhtiöiden arvomuodostuksen kannalta olennaisiin vastuullisuusasioihin ja tavoitteena on, että salkkuyhtiöt pärjäävät verrokkejaan paremmin myös vastuullisuusnäkökulmasta katsottuna.

STUK International Oy

Yhtiö suunnittelee ja tarjoaa säteily- ja ydinturvallisuuteen liittyviä asiantuntija- ja koulutuspalveluita vientimarkkinoille läheisessä yhteistyössä Säteilyturvakeskuksen (STUK) kanssa.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä mahdollistaa säteily- ja ydinturvallisuusosaamiseen perustuvat liiketaloudelliset asiantuntija-palvelut, mikä samalla tukee Säteilyturvakeskuksen asiantuntemuksen ylläpitämistä ja kehittämistä.

Hallitus 31.12.2022

Karim Peltonen, Mika Niemelä, Petteri Tiippana (vara)

Toimitusjohtaja: -

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiö keskittyi uuden strategiansa implementointiin ja tarjoustoimintaan.
- Yhtiö onnistui käynnistämään neljä uutta projektia, joiden kokonaisvolyyymi on 1,1 miljoonaa euroa. Näistä kolme on uusia asiakkuuksia.
- Yhtiö käynnisti neuvottelut useiden uusien potentiaalisten asiakkaiden kanssa, ja näistä on odotettavissa uusia tilauksia.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0,4	0,0
Liikevoitto	M€	-0,1	-0,2
Liikevoittoprosentti	%	-25,0	0,0
Omavaraisuusaste	%	70,0	100,0
Nettovelkaantumisaste	%	-114,3	-100,0
Taseen loppusumma	M€	1,0	0,8
Oman pääoman tuotto	%	-13,3	-47,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-13,3	-18,7
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		0	0
Verojalanjälki Suomessa	M€	-	-
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Yhtiön tarkoituksena on Säteilyturvakeskuksen asiantuntijuuden ylläpidon ja kehittämisen

tukeminen kansainvälisen palveluliiketoiminnan avulla. Yhtiön tehtävä on konseptoida palvelutuotteita ydin- ja säteilyturvallisuuteen liittyvästä viranomais- ja muusta osaamisesta sekä vastata niiden vientitoiminnasta.

Yhtiön asiantuntijapalvelut tuotetaan jatkossa sekä työsuhteisiin perustuen että alihankinnan tuella. Tärkein yhteistyökumppani on STUK, mutta myös muiden kanssa tehdään yhteistyötä. Tuotettavien palveluiden laadullinen tavoite on se, että ne olisivat kuin STUKin tekemiä. Tämä otetaan erityisesti huomioon valikoitaessa STUKin rinnalle muita alihankkijoita. Palvelutarjonta painottuu säteily- ja ydinturvallisuusosaamisen, ympäristön säteilyvalvonnan, valmiustoiminnan ja ydinmateriaalivalvonnan asiantuntemuksen ja koulutuspalveluiden vientiin.

VASTUULLISUUS Yhtiö edesauttaa säteily- ja ydinturvallisuuden ja siihen liittyvän osaamisen kehittämistä sekä sitä kautta tukee säteilyä käyttävien toimialojen vastuullisuutta maailmalla. Yhtiö huomioi omissa tomissaan vastuullisuuden ja tasa-arvoisuuden periaatteet mm. YK:n kestävän kehityksen periaatteiden (Sustainable Development Goals) mukaisesti.

Kuudentena toimintavuonna yhtiö onnistui kääntämään liikevaihtonsa kasvuun ja saavuttamaan uusia asiakkuuksia. Uusi strategia tuottaa tulosta, mutta tekemistä on edelleen paljon, jotta toiminta saadaan kestäväälle pohjalle ja pitkällä aikavälillä kannattavaksi. Toiminnan kulmakiviä ovat selkeä kumppanuus STUKin kanssa, liiketoimintasektorien harkittu laajentaminen ja tavoite saada ensisijaisesti osaamishyötyjä sekä edesauttaa säteily- ja ydinturvallisuuden kehittämistä ja käytön vastuullisuutta maailmalla perustuen STUK:n vahvaan maineeseen.

Suomen Erillisverkot Oy

Suomen Erillisverkot -konserni on valtion omistama erityistehtävayhtiö, jonka tehtävänä on turvata yhteiskunnan kriittistä johtamista, viestintää ja tietoyhteiskunnan palveluita kaikissa olosuhteissa.

Valtion omistusosuus: 100,0 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erytistehtävänä on julkisen hallinnon viranomaisten käytössä olevien ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyvien verkkojen rakentaminen ja operointi sekä niihin liittyvien palvelut.

Hallitus 31.12.2022

Ilpo Nuutinen (pj), Minna Bloigu, Tuula Haataja, Leena Hellfors, Sara Kajander, Hannu Kauppinen, Ahti Kurvinen, Jani Pitkäniemi, Olli-Pekka Rantala, Jarmo Vähätiitto

Toimitusjohtaja: Timo Lehtimäki

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Ensimmäinen Virve 2 -ryhmäpuhelu toteutettiin lokakuussa ja ensimmäiset Virve 2 data -liittymät otettiin käyttöön joulukuussa.
- Erillisverkot, Airbus ja Puolustusvoimat testasivat OneWeb-satelliittipalvelua 9/2022.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	108,9	109,0
Liikevoitto	M€	-6,5	11,9
Liikevoittoprosentti	%	-6,0	10,9
Omavaraisuusaste	%	84,4	87,1
Nettovelkaantumisaste	%	-10,2	-6,3
Taseen loppusumma	M€	272,8	273,1
Oman pääoman tuotto	%	-3,5	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-2,9	4,9
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	32,7	22,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		359	341
Verojalanjälki Suomessa	M€	15,9	17,7
tCO ₂ e (Scope 1)		202	380
tCO ₂ e (Scope 2)		1149	885
tCO ₂ e (Scope 3)		32 474	28 724

Yhtiön palveluiden toimintavarmuus ja jatkuvuus korostuvat kuluneena vuonna muuttuneessa toimintaympäristössä. Yhtiön vuodet

2020–2023 kattavassa muutosohjelmassa on edetty vaiheeseen, jossa rakenteellisten muutosten jälkeen kehitetään konsernin ohjaus- ja toimintamalleja palvelujen laadun ja sietokyvyn parantamiseksi sekä tehokkuuden lisäämiseksi.

Voittoa tavoittelematon turvallisuusverkkotoiminta jatkui vuoden aikana vakaana. Virve-palvelut toimivat pääosin häiriöttömästi vuonna 2022. Virve 2 -palvelujen rakentaminen eteni ja tekninen valmius ensimmäisille laajakaistaisille turvallisuuskriittisille palveluille saavutettiin. Myös uuteen palveluun keskeisesti kuuluvan päätelaitepalvelun rakentaminen eteni. Kaupallisesti toimivan Leijonaverkon liikevaihto pysyi vakaana noin 30 miljoonassa eurossa, ja liiketulos oli hyvä noin 8,0 miljoonaa euroa.

VASTUULLISUUS Erillisverkkojen hallitus hyväksyi vuoteen 2035 ulottuvat päästötavoitteet. Yhtiön tavoitteena on vähentää energiankulutusta 7,5 prosenttia 2020 vuoden tasosta vuoteen 2025 mennessä. Lisäksi Erillisverkot on sitoutunut lähenemään hiilineutraaliutta (scope 1-3) vuoteen 2035 mennessä.

Konsernin liikevaihto pysyi käytännössä samalla tasolla kuin edellisvuonna, 108,9 (109,0) miljoonassa eurossa. Liiketulos laski selvästi ja oli -6,5 (11,9) miljoonaa euroa. Merkittävin yksittäinen tekijä raportoidun liiketuloksen heikkeneemisessä oli, että vuonna 2022 yhtiölle ei tuloutunut merkittäviä kertaluonteisia tuloja toisin kuin vuonna 2021, esim. Deltagonin myyntivoitto 12,5 miljoonaa euroa. Kuluneen vuoden kannattavuutta rasittivat myös suunnitelman mukaisesti kasvaneet Virve 2 -kustannukset ja investointien poistot. Bruttoinvestoinnit kasvoivat edellisvuodesta 32,1 (22,7) miljoonaan euroon.

Suomen Ilmailuopisto Oy

Suomen Ilmailuopisto on ammatillinen erikoisoppilaitos, joka kouluttaa ammattilentäjiä Suomen liikenneilmailun tarpeisiin ja kehittää ilmailualan koulutuspalveluja sekä muita ilmailuun liittyviä palveluja.

Valtion omistusosuus: 98 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on ilmailualan koulutusta antavan oppilaitoksen ylläpitäminen

Hallitus 31.12.2022

Kai-Petteri Purhonen (pj), Minna Hiillos, Tuula Lybeck, Sinikka Mustakari, Juho Sinkkonen, Maunu Visuri

Toimitusjohtaja: Juha Siivonen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Koulutustoiminta jatkui suunnitellusti, mutta kohonneet polttoainekustannukset heikensivät kannattavuutta.
- Keväällä 2022 otettiin käyttöön uusi A320-lennonharjoittelulaite, jolla vähennetään loppuvaiheen opintojen lentokaluston käyttöä ja siten päästöjä.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	9,9	10,0
Liikevoitto	M€	0,2	0,7
Liikevoittoprosentti	%	2,0	7,0
Omavaraisuusaste	%	93,7	92,8
Nettovelkaantumisaste	%	-42,5	-40,1
Taseen loppusumma	M€	20,9	20,9
Oman pääoman tuotto	%	1,0	3,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,0	3,7
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,5	0,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		41	45
Verojalanjälki Suomessa	M€	2,9	3,4
tCO ₂ e (Scope 1)		644	760
tCO ₂ e (Scope 2)		425	400
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Suomen Ilmailuopisto Oy on ammatillinen erikoisoppilaitos, jonka tarkoituksena on vastata Suomen liikenneilentäjätarpeeseen

kouluttamalla korkeatasoisia lentäjiä. Yhtiön taloudellisenä tavoitteena on tuottaa riittävä käyttökate, jolla investoinnit ja tulevaisuuden toiminta turvataan. Yhtiö ei tavoittele voittoa eikä jaa osinkoa omistajilleen. Suurin osa liikevaihdosta muodostuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä valtionosuudesta.

Vuonna 2022 Ilmailuopistosta valmistui 36 lentäjää.

Yhtiö harjoittaa lisäksi ulkopuolista asiakasmyyntiä, jonka tuotot olivat vuonna 2022 ennätystasolla 2,3 miljoonassa eurossa. Asiakasliiketoiminnan tilikauden tulos oli 0,7 miljoonaa euroa.

VASTUULLISUUS Suomen Ilmailuopiston tavoitteena vuodelle 2022 oli rakentaa vastuullisuusohjelma, joka integroidaan yrityksen jokapäiväiseen toimintaan. Yhtiön vastuullisuusohjelman tavoitteet on kytketty YK:n kestävän kehityksen ohjelman tavoitteisiin, ja niihin kuuluu esimerkiksi opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointi, turvallisuus ja päästövähennystavoitteet. Investointi A320-lennonharjoittelulaitteeseen, joka otettiin käyttöön alkuvuonna 2022, vähentää jatkossa lentokoulutuksen loppuvaiheen lentokaluston käyttöä ja siten myös yhtiön päästöjä.

Ilmailuopiston koulutustoiminnassa keskeistä on turvallisuus. Lentoturvallisuus oli hyvällä tasolla vuonna 2022. Vuoden aikana ei sattunut yhtään lento-onnettomuutta eikä loukkaantumisia. Vakavia vaaratilanteita tapahtui kuitenkin vuoden 2022 aikana 10 (7) kappaletta.

Suomen Malmijalostus Oy

Suomen Malmijalostus Oy:n tehtävänä on valtion kaivosalan omistusten hallinnointi ja kehittäminen sekä suomalaisen akkuklusterin kehittäminen. Konserniin kuuluvat emoyhtiön lisäksi Terrafame Oy, Keliber Oy, Sokli Oy sekä Finnish Battery Chemicals Oy tytäryhtiöineen.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on akku- ja kaivostoimialan kehittäminen ja omistaminen.

Hallitus 31.12.2022

Antti Kummu (pj), Olavi Huhtala (vpj), Pauli Anttila, Teija Kankaanpää, Ilpo Korhonen, Jukka Ohtola ja Eeva Ruokonen

Toimitusjohtaja: Matti Hietanen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Terrafame saavutti historiansa ensimmäisen positiivisen tilikauden tuloksen.
- Suomen Malmijalostus jatkoi akkuarvoketjun hankkeiden edistämistä.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	584,4	378,5
Liikevoitto	M€	87,3	-29,0
Liikevoittoprosentti	%	14,9	-7,7
Omavaraisuusaste	%	45,7	44,0
Nettovelkaantumisaste	%	34,6	30,4
Taseen loppusumma	M€	1 225,6	1 114,3
Oman pääoman tuotto	%	21,8	-10,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	16,4	-5,2
Osinkosuuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	83,1	144,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		800	909
Verojalanjälki Suomessa	M€	11,0	25,1
tCO ₂ e (Scope 1)*		-	105 037
tCO ₂ e (Scope 2)		-	82 546
tCO ₂ e (Scope 3)		-	50 292

*CO₂-luvut sisältävät vain Terrafame Oy:n, ja niitä ei ole raportin kirjoitushetkellä saatavilla vuodelta 2022.

Suomen Malmijalostus kehittää kotimaista akkuarvoketjua ja hallinnoi valtion kaivosalan omistuksia. Yhtiön tavoitteena on luoda teollista

toimintaa Suomen kaivos- ja akkualalle arvo- ketjun eri vaiheisiin sijoittuvien hankkeiden kautta. Sen merkittävin omistus on Terrafame Oy, jossa Malmijalostuksella on 67 prosentin omistusosuus.

Terrafamen liikevaihto vuonna 2022 oli 584,4 (378,4) miljoonaa euroa, 54 prosenttia edellisvuotta enemmän. Akkukemikaaliliiketoiminnan ylösajo ja metallien hintojen nousu kasvattivat liikevaihtoa, vaikka hintasuojuukset vaimensivat varsinkin nikkelin hinnan suoraa vaikutusta liikevaihtoon. Terrafamen tilikauden tulos oli yhtiön historiassa ensimmäistä kertaa positiivinen, 63 (-115,8) miljoonaa euroa. Yhtiö on ilmoittanut merkittävistä autoteollisuuden sopimuksista akkukemikaaliliiketoiminnassaan.

VASTUULLISUUS Suomen Malmijalostuksen toiminnan tarkoituksena on akkuarvoketjun luominen Suomeen, ja se osaltaan edistää liikenteen sähköistymistä. Terrafamen akkukemikaalituotannolla on yksi maailman alhaisimmista hiilijalanjäljistä. Malmijalostuksen hankkeilla tavoitellaan myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta, kuten arvonlisäystä ja korkean teknologian työpaikkoja. Terrafamen toiminta tuottaa kerrannaisvaikutuksineen yli 20 prosenttia Kainuun bruttokansantuotteesta.

Suomen Malmijalostus edistää akkuarvoketjun hankkeita useissa aihioissa, joista esimerkkeinä prekursori- ja katodiaktiivimateriaalihankkeet Haminassa ja Kotkassa.

Osakkuusyhtiö Keliber Oy:n litiumhankeen investoinnit etenivät vuoden 2022 aikana. Litiumhydroksidi on keskeinen raaka-aine litiumioniakuissa.

FVR – Suomen rokotetutkimus (Rokotetutkimuskeskus Finvac Oy)

FVR on vuonna 2022 perustettu valtion erityistehtäväyhtiö, joka muodostui, kun Tampereen yliopiston Rokotetutkimuskeskus ja THL:n kaupallinen rokotetutkimus yhdistettiin.

Valtion omistusosuus: 51 %

Omistajaohjaus: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä suomalaisen rokotetutkimusosaamisen vahvistaminen; hyvin tutkitut, vaikuttavat ja turvalliset rokotteet

Hallitus 31.12.2022

Liisa-Maria Voipio-Pulkki (pj), Juhani Eskola, Saara Hassinen, Sirpa Jalkanen, Tapio Visakorpi

Toimitusjohtaja: Ilkka Haukijärvi

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Osakeyhtiön perusedellytysten rakennus.
- Terveystieteiden toimijan toimilupa ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto.
- Liiketoimintasiirtojen ja siirtyneen henkilöstön vastaanotto 1.9. Yhtiön strategian, mittareiden ja johtamisjärjestelmien luonti.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€		
Liikevoitto	M€		
Liikevoittoprosentti	%		
Omavaraisuusaste	%		
Nettovelkaantumisaste	%		
Taseen loppusumma	M€		
Oman pääoman tuotto	%		
Sijoitetun pääoman tuotto	%		
Osinkosuhte	%		
Valtion saamat osingot	M€		
Investoinnit	M€		
Henkilöstö yhteensä 31.12.			
Verojalanjälki Suomessa	M€		
tCO ₂ e (Scope 1)			
tCO ₂ e (Scope 2)			
tCO ₂ e (Scope 3)			

*Taulukon luvut eivät olleet saatavilla sivun kirjoitushetkellä.

Tammikuussa 2022 osakeyhtiö lisättiin kaupparekisteriin. Syyskuun alussa yhdistettiin THL:n ja Tampereen yliopiston Rokotetutkimuskeskuksen rokotetutkimuspalvelut valtioneemmistöiseksi erityistehtäväyhtiöksi. Valtio teki yhtiöön 6,7 miljoonan euron pääomasijoituksen. Tampereen korkeakoulusäätiö (TKS) omistaa yhtiöstä 49 prosenttia. Ennen liikkeenluovutushetkeä yhtiössä tehtiin merkittävä määrä valmistelua ja toimintojen ylösajoa, mukaan lukien yhtiön ensimmäinen strategia.

VASTUULLISUUS FVR:n vastuullisuusohjelman määrittelytyö on käynnistetty olennaisuusanalyysillä, jossa kuullaan yhtiön pääsidosryhmiä. Analyysin valmistumisen jälkeen valitaan yhtiön vastuullisuusagendan painopistealueet ja asetetaan niihin liittyvät mittarit.

Yhtiön 10 tutkimuslinikkaa suorittavat rokotteiden myyntilupahakemuksiin tähtääviä tutkimuksia asiakkaidensa toimeksiannosta. FVR tutkii lisäksi rokotteen ehkäistävien tautien tautitaakkaa ja jo myyntiluvan saaneiden rokotteiden vaikuttavuutta ja turvallisuutta. Asiakkaita ovat erikokoiset globaalisti toimivat lääkeyhtiöt.

Yhtiön toimintojen ylösajon aikana FVR kykeni takaamaan toimeksiantojensa jatkuvuuden, ja se osallistui vuoden 2022 aikana 27 eri vaiheessa olevaan rokotetutkimukseen 10 eri tautia vastaan. Vuoden aikana 2 300 uutta Suomessa asuvaa vapaaehtoista osallistui tutkimuksiin

Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi)

Suomen Teollisuussijoitus Oy on valtion pääomasijoitusyhtiö, jonka tehtävänä on suomalaisten yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen sekä suomalaisen pääomasijoitusmarkkinan kehittäminen. Tesi sijoittaa kohdeyrityksiin suoraan ja pääomasijoitusrahastojen kautta.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Työ- ja elinkeinoministeriö.

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on pääomasijoitusmarkkinoiden kehittäminen, elinkeinoelämän uudistaminen ja kasvuyritysten luominen.

Hallitus 31.12.2022

Jacob af Forselles (pj), Mia Folkesson, Anniina Heinonen, Minna Helppi, Riku Huttunen, Pauli Kariniemi, Timo Leino

Toimitusjohtaja: Jan Sasse (24.10.2022 asti), Jussi Hattula (vt. 25.10.2022 – 31.12.2022), Pia Santavirta 1.1.2023 alkaen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Vuonna 2020 käynnistetyt koronarahoitusohjelmat suljettiin uusilta ensisijoituksilta maaliskuun 2022 lopussa.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0	410,6
Liikevoitto	M€	-33,3	418,8
Liikevoittoprosentti	%	0,0	102,0
Omavaraisuusaste	%	93,9	92,9
Nettovelkaantumisaste	%	-25,7	-28,6
Taseen loppusumma	M€	2 055,4	1 889,9
Oman pääoman tuotto	%	-1,4	21,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,8	26,4
Osinkosuhte	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	290,7	192,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		48	44
Verojalanjälki Suomessa	M€	17,9	32,6
tCO ₂ e (Scope 1)		0	-
tCO ₂ e (Scope 2)		13	-
tCO ₂ e (Scope 3)		756	-

Vuonna 2022 Tesi teki sijoituksia yhteensä 297 miljoonalla eurolla. Yhtiön hallinnoimat pääomasijoitukset olivat vuoden lopussa 2 460 miljoonaa euroa. Sijoituskohteena oli 111 rahastoa ja 128 suoraa kohdeyritystä.

Yhdessä suomalaisten eläkeinstituutioiden kanssa toteutetut, suomalaisiin alku- ja kasvu- vaiheen rahastoihin sijoittavat Kasvurahastojen rahastot (KRR I-IV) ovat vuoden 2022 loppuun mennessä sijoittaneet 44 rahastoon yhteensä 528 miljoonaa euroa, josta Tesin osuus on 214 miljoonaa euroa. Rahastojen salkuissa on yli 350 suomalaista yritystä.

Koronapandemian haittojen ehkäisemiseksi vuonna 2020 käynnistetyt Vakautusohjelma ja Venture Bridge -ohjelma suljettiin uusilta ensisijoituksilta maaliskuun 2022 lopussa. Ohjelmien kohdeyrityksiin tehdään edelleen jatkosijoituksia. Ohjelmista oli vuoden loppuun mennessä sijoitettu yhteensä 269 miljoonaa euroa 63 yritykseen.

VASTUULLISUUS Tesissä kestävyys (vastuullisuus ja vaikuttavuus) on tärkeä strateginen painopiste. Kestävyyden ytimen muodostavat vastuullinen sijoittaminen sekä sijoituksilla aikaansaattava yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Vuonna 2022 otettiin käyttöön uusien sijoituskohteiden vaikuttavuusarviointiin kehitetty työkalu.

Tesi jatkoi vuonna 2022 kyselytutkimuksia, joilla pyrittiin kartoittamaan koronakriisin ja Ukrainan hyökkäyssodan vaikutuksia pk-yrityksiin. Tutkimusten data on annettu vapaasti kaikkien hyödynnettäväksi.

Tesin suoraan tai välillisesti rahastojen kautta omistamat suomalaiset kasvuyritykset työllistävät yli 70 000 henkilöä, ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto on noin 11 miljardia euroa. Tesiä koskevassa laissa on asetettu pitkän tähtäimen kannattavuustavoite. Yhtiön IFRS-tulos oli tilikaudella -26 miljoonaa euroa. Kumulatiiviset voittovarot veron jälkeen ovat yhteensä 910 miljoonaa euroa.

Suomi-rata Oy

Yhtiön tehtävänä on Helsingin ja Tampereen väliseen, Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta kulkevaan raide-yhteyteen liittyvän raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti.

Valtion omistusosuus: 51,0 %

Omistajaohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö

Omistuksen intressi

Erytystehtävänä kehittää ja tuottaa yhteiskunnan, viranomaisten ja osakkaidensa tarpeisiin raideliikenneinfrastruktuurin suunnitelmia ja tähän liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten arvioita.

Hallitus 31.12.2022

Kari Savolainen (pj), Pekka Timonen (vpj), Tero Anttila, Minna Korkea-aho, Otto Lehtipuu, Reetta Putkonen, Katja Siberg, Leena Vainiomäki ja Juha Yli-Rajala

Toimitusjohtaja: Timo Kohtamäki

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Yhtiön selvitykset linjausvaihtoehdoista valmistuivat, ja Lentoradan suunnittelu käynnistyi.
- Rahoituksen osalta yhtiö osallistui ensimmäiseen CEF-hakuun.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0	0
Liikevoitto	M€	-1,8	-1,0
Liikevoittoprosentti	%	0	0
Omavaraisuusaste	%	85,2	93,3
Nettovelkaantumisaste	%	-65,2	-85,7
Taseen loppusumma	M€	2,7	1,5
Oman pääoman tuotto	%	-97,3	-71,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-97,3	-71,4
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	1,1	0,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		5	4
Verojalanjälki Suomessa	M€	0,4	0,4
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Osakassopimuksessa esiselvitysvaiheen kestoksi arvioitiin 1,5 vuotta. Päätöksentekoon tarvittavat selvitykset valmistuivat aikataulussa loppukesästä 2022. Tulokset esiteltiin omistajille ja sidosryhmille syyskuussa 2022. Valintapäätöksen tekevää yhtiökokousta ei ole vielä järjestetty. Päätöksellä suunnittelualue laajenee myös Lentoradan ja Tampereen väliselle osuudelle. Päätös mahdollistaa, että myös tämän osan suunnitteluun voisi hakea CEF-rahoitusta vuoden 2024 haussa.

Hankkeen etenemisessä ei ole havaittu riskejä pitkän ajan aikataulussa pysymisessä. Vaikka käynnissä tai käynnistymässä on useita erilaisia rata- ja muita infrastruktuurihankkeita, ei ole havaittu, että suunnittelun resurssit olisivat kokonaan käytössä tai palvelujen hinnoittelu olisi noussut.

Lentoradan osuuden YVA ja alustava linjaus-suunnitelma sekä yleissuunnitelma on käynnistynyt. Yleissuunnitelmassa käynnistetään kallioperätutkimukset tunneleita varten. Kustannuksiksi on arvioitu 12,0 milj. euroa ja tälle osuudelle on haettu CEF-rahoitusta.

Sidosryhmäyhteistyö on jatkunut aktiivisena ja pitkänajan suunnittelua sekä kaavoitusten valmistelua edistetään tapaamisilla pääradan varren osakaskuntien, uuden väylävaihtoehdon vaikutusalueella olevien kuntien sekä maakuntien kanssa.

VASTUULLISUUS Raportointia varten yhtiö on laatinut tavoitteet ja mittariston YK:n kestävä kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030 pohjalta. Raportoittavat osa-alueet ovat luotettavat toimittajat, hyvä hallinto, sidosryhmäyhteistyö sekä kestävä suunnittelu. Tuloksista raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on yksi Euroopan johtavista tutkimus- ja teknologiaorganisaatioista. Se auttaa yrityksiä kasvamaan ja yhteiskuntaa menestymään soveltavan tutkimuksen keinoin.

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistajaohjaus: Työ- ja elinkeinoministeriö

Omistuksen intressi

Erytistehtävänä on edistää tutkimuksen ja teknologian hyödyntämistä ja kaupallistamista elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa

Hallitus 31.12.2022

Pekka Tiitinen (pj), Heli Antila, Jukka Kola, Teemu Moisala, Erno Muuranto, Kaarina Muurinen, Marja-Riitta Pihlman

Toimitusjohtaja: Antti Vasara

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- VTT:n maine on kehittynyt positiivisesti tilikauden aikana ja kysyntä asiakastoimeksiannoissa kasvoi koronapandemiasta ja Ukrainan sodasta huolimatta.
- Viiden kubitin kvanttietokoneen (HELMI) käyttöönotto tapahtui helmikuussa. HELMI on liitetty yhteiseurooppalaiseen LUMI-supertietokoneeseen.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	164,4	153,7
Liikevoitto	M€	9,1	16,5
Liikevoittoprosentti	%	5,5	10,7
Omavaraisuusaste	%	68,1	68,5
Nettovelkaantumisaste	%	-70,4	-74,7
Taseen loppusumma	M€	304,1	295,7
Oman pääoman tuotto	%	3,4	8,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,0	9,8
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	23,9	21,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 213	2 093
Verojalanjälki Suomessa	M€	40,4	41,6
tCO ₂ e (Scope 1)		170	74
tCO ₂ e (Scope 2)		1 826	2 395
tCO ₂ e (Scope 3)		3 790	4 835

VTT:n tavoitteena on ratkaista yhdessä asiakkaiden ja muiden tutkimuskumppanien kanssa

aikamme suurimpia yhteiskunnallisia haasteita ja luoda siten kestävää kasvua, työpaikkoja ja hyvinvointia. Näitä haasteita ovat ilmastonmuutos, resurssien riittävyys, yhteiskunnan kokonaisturvallisuus, teollisuuden uudistuminen sekä terveellisen elämän ja hyvinvoinnin edellytykset.

VTT tuottaa tutkimus- ja teknologiapalveluita kotimaisille ja kansainvälisille yrityksille ja toimii verkostoissa globaalisti. VTT:n maine on kehittynyt positiivisesti, ja asiakastoimeksiantojen myynti kasvoi 14 prosenttia. Yhdessä asiakkaiden kanssa VTT teki uusia tutkimusavauksia ilmastonmuutoksen, energiatehokkuuden, hiilineutraaliuden, ruuan riittävyyden ja kvantti- ja avaruusteknologian aloilla.

Digitaalisuuden kehittäminen asiakastoiminnassa ja oman toiminnan tehostamisessa ovat tulevaisuuden kilpailutekijöitä. VTT kasvatti kokonaistuottoaan per henkilötyövuosi 5 prosenttia. VTT edistää YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden, EU:n digivihreän kaksoissiirtymän sekä Suomen kansallisten hiilineutraalius- ja muiden yhteiskunnallisten tavoitteiden toteuttamista. VTT:n tavoite on hiilineutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä.

VASTUULLISUUS VTT julkaisi 2022 ensimmäisen vastuullisuusohjelmansa, jonka ytimessä ovat VTT:n negatiivisten ympäristövaikutusten pienentäminen ja positiivisten vaikutusten kasvattaminen yhteistyössä tutkimuspartnereiden ja asiakkaiden kanssa.

Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan liittyy keskeisesti kokeellisen tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurin käyttö sekä demonstrointi ja pilotointitoiminta. VTT on jatkanut investointeja pilotointi- ja tutkimusympäristöihinsä.

Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)

Finnfund edistää kohdemaidensa kestäväää taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita. Finnfund on kaupallista rahoitusta täydentävä riskirahoittaja ja kohdistaa pääosan rahoituksestaan matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin.

Valtion omistusosuus: 96,04 %

Omistajaohjaus: Ulkoministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä on edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita

Hallitus 31.12.2022

Robert Wihtol (pj), Helena Airaksinen (vpj), Nicholas Andersson, Jussi Haarasilta, Anu Hämäläinen, Hanna Loikkanen, Sari Nikka, Antero Toivainen

Toimitusjohtaja: Jaakko Kangasniemi

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Koronapandemia vaikeutti edeltävien vuosien tavoin liiketoimintaa ja irtautumisia. Yhtiön tulos kääntyi takaisin voitolliseksi.
- Yhteistyö EU:n ja suomalaisen yrityskehityksen kanssa tiivistyi ja Finnfund avasi toimiston Nairobiin.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0	0
Liikevoitto	M€	-15,5	-12,5
Liikevoittoprosentti	%	0	0
Omavaraisuusaste	%	39,0	37,3
Nettovelkaantumisaste	%	136,2	123,0
Taseen loppusumma	M€	773,3	800,8
Oman pääoman tuotto	%	0,1	-4,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,4	3,7
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,5	0,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		87	83
Verojalanjälki Suomessa	M€	4,3	4,2
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		116 928	-

Finnfund teki vuoden 2022 aikana 28 uutta sijoituspäätöstä. Näiden euromääräinen arvo oli 246 miljoonaa euroa. Sijoituksista 92 prosenttia kohdistui alemman keskitulotason tai tätä köyhempiin maihin ja 57 prosenttia Afrikkaan. Finnfund vahvisti toimintaansa Itä-Afrikassa avaamalla toimiston Nairobiin.

Sijoitusomaisuuden tasearvo nousi edeltävästä vuodesta 41 miljoonalla eurolla ja oli vuoden 2022 lopussa 698 miljoonaa euroa. Valtio korotti Finnfundin osakepääomaa kymmenellä miljoonalla eurolla. Koronapandemia ja nopeasti muuttuva markkinatilanne vaikeuttivat aiempien sijoitusten myymistä uusille omistajille. Yhtiön toiminta oli poikkeuksellisesti tappiollista vuosina 2020–2021 mutta kääntyi vuonna 2022 takaisin kannattavaksi.

VASTUULLISUUS Finnfund on suomalaisen sijoitusmaailman edelläkävijä vastuullisuudessa. Jokaiselle yhtiön investoinnille tehdään ympäristö- ja yhteiskuntavastuuarvio ja -kehittämissuunnitelma. Yhtiöllä on myös kattava vastuullisuuspolitiikka, jota täydentävät erilliset linjaukset ihmisoikeuksista, sukupuolten tasa-arvosta ja verovastuullisuudesta.

Työ suomalaisyritysten tueksi ja EU-yhteistyö tiivistyi vuoden 2022 aikana. Finnfundin hallinnoimaan Finnpartnership-ohjelmaan valmisteltiin Global Gateway -kampanja, jonka avulla suomalaisyrityksiä on tarkoitus saada osallistumaan vahvemmin EU:n kehittyviin maihin kohdistuviin hankintoihin ja investointeihin. Finnfund haki Euroopan kestävä kehityksen rahasto+:n (EKKR+) takauksia yhdelle omalle ja kahdelle eurooppalaisten kehitysrahoituslaitosten yhteiselle ohjelmalle.

Turun Tunnin Juna Oy

Yhtiön tehtävänä on Espoo–Salo-oikorataan sekä Salo–Turku-kaksoisraiteeseen liittyvän raideliikenne-infrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti.

Valtion omistusosuus: 51%

Omistajaohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä kehittää ja tuottaa yhteiskunnan, viranomaisten ja osakkaidensa tarpeisiin raide-liikenneinfrastruktuurin suunnitelmia ja tähän liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten arvioita.

Hallitus 31.12.2022

Minna Forsström (pj), Eeva-Liisa Virkkunen (vpj), Pia Björk, Erkki Eerola, Päivi Hakala, Olli Isotalo, Arja Koski, Sami Kurunsaari, Mika Mannervesi, Rikhard Manninen, Aki Markkola, Pekka Puistosalo ja Jarkko Virtanen.

Toimitusjohtaja: Pekka Ottavainen

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Ratasuunnitelmien eteneminen.
- Haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiskeinojen löytäminen.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	0	0
Liikevoitto	M€	-0,6	-0,7
Liikevoittoprosentti	%	0	0
Omavaraisuusaste	%	82,0	62,3
Nettovelkaantumisaste	%	-41,8	-122,2
Taseen loppusumma	M€	32,7	15,9
Oman pääoman tuotto	%	-3,8	-7,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-3,8	-7,1
Osinkosuuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	21,1	6,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		4	4
Verojalanjälki Suomessa	M€	5,2	-
tCO ₂ e (Scope 1)		-	-
tCO ₂ e (Scope 2)		-	-
tCO ₂ e (Scope 3)		-	-

Yhtiön osakkeenomistajat (Suomen valtio, Turun, Espoon, Helsingin, Salon ja Lohjan kaupungit sekä Vihdin ja Kirkkonummen kunnat) ovat sitoutuneet suunnitteluhankkeen rahoittamiseen ja sen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu yhteensä 75 miljoonaa euroa. EU on myöntänyt Espoo–Salo-oikoradan ja Salo–Turku-kaksoisraiteen suunnittelulle tukea (Verkkojen Eurooppa -rahoitustuki CEF, Connecting Europe Facility) 50 prosenttia suunnitteluhankkeen kustannuksista, enintään 37,5 miljoonaa euroa. Tuki maksetaan vuosina 2020–2024 kertyneistä kustannuksista.

Yhtiön keskeinen tehtävä on ratasuunnitelmien laadinta. Suunnittelutyö pääsi vauhtiin syksyllä 2021, kun Väyläviraston edistämää suunnitelmia ja konsulttisopimuksia siirrettiin yhtiölle. Vuoden 2022 alussa yhtiö solmi tarvittavat sopimukset varmistaen koko suunnittelukokonaisuuden resurssit. Kaikkiaan ratasuunnittelu maastotöineen on edennyt suunnitellusti. Tavoitteena on saada vuoden 2023 aikana teknisin osin valmiit ratasuunnitelmat.

Väylävirasto vastaa ratasuunnittelua edeltävästä hankkeen yleissuunnitteluvaiheesta. Koko hankkeelle on laadittu kattava ympäristövaikutusten arviointi. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä hanke-YVA:sta saatiin vuoden 2021 lopulla.

VASTUULLISUUS Yhtiöllä on vastuullisuuspolitiikka, jonka mukaisesti päätöksenteossa otetaan taloudellisten tekijöiden lisäksi huomioon toiminnan sosiaaliset, alueelliset ja ympäristölliset vaikutukset. Yhtiön käyttöön on laadittu vastuullisuusmittarit. Yhtiöllä on lisäksi väärinkäytösten ilmoituskanava.

Yleisradio Oy

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

Valtion omistusosuus: 99,98 %

Omistajaohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö, eduskunnan valitsema hallintoneuvosto

Omistuksen intressi

Erityistehtävänä tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto ja siihen liittyvät oheis- ja lisäpalvelut jokaisen saataville.

Hallitus 31.12.2022:

Matti Apunen (pj), Mikko Alatalo, Kaarina Gould, Tuomas Harpf, Sirpa Ojala, Katri Viippola, Stefan Wallin

TÄRKEÄT TAPAHTUMAT 2022

- Ylen julkisen palvelun yhteiskunnallinen arvo ja merkitys ihmisten arjessa keskiössä.
- Ylen digitaalisten palvelujen käyttö kasvoi selvästi kaikissa ikäryhmissä.
- Luottamus Ylen uutisiin vahvistui, ja Yle koetaan suomen luotettavimpana uutismedianana.

Tunnuslukuja		2022	2021
Liikevaihto	M€	511,8	499,9
Liikevoitto	M€	-2,6	-5,6
Liikevoittoprosentti	%	-0,5	-1,1
Omavaraisuusaste	%	39,9	36,8
Nettovelkaantumisaste	%	22,0	24,5
Taseen loppusumma	M€	335,2	372,0
Oman pääoman tuotto	%	-2,2	-4,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,3	-2,9
Osinkosuhde	%	0	0
Valtion saamat osingot	M€	0	0
Investoinnit	M€	83,1	88,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		3 343	3 361
Verojalanjälki Suomessa	M€	91,7	93,3
tCO ₂ e (Scope 1)		396,5	419
tCO ₂ e (Scope 2)		2 918	20 864
tCO ₂ e (Scope 3)		93 023	-

Venäjän hyökkäys Ukrainaun, vilkas uutis- ja urheilutapahtumien vuosi sekä huoltovarmuuden korostuminen heijastuivat monin tavoin Ylen toimintaan vuonna 2022. Lisäksi kolmas koronapandemiavuosi edellytti yhä erityisjärjestelyjä sisältöjen suunnittelussa ja tuotannoissa.

Kokonaisuutena Yle onnistui tehtävässään hyvin ja suomalaisten luottamus julkisen palvelun yleisradiotoimintaan säilyi vahvana, mikä antaa hyvät edellytykset toiminnan kehittämiseen.

Ylen yleisösuhte vahvistui etenkin digitaalisissa palveluissa ja yhtiö tavoitti uusia käyttäjiä, mikä kovassa kilpailussa ja mediankäytön murroksessa kertoo julkisen palvelun onnistumisesta. Viikoittain Ylen sisältöjä ja palveluja käytti edellisvuoden tapaan keskimäärin 94 prosenttia suomalaisista. Ylen tavoitavuus on kansainvälisesti huipputasoa.

Yhteistyötä kaupallisen median kanssa jatkettiin. 1.8.2022 voimaan tulleella lakimuutoksella tarkennettiin Ylen tehtävää julkisen palvelun mediayhtiönä. Lakimuutos pohjautuu Medialiitto ry:n Euroopan komissiolle vuonna 2017 tekemään kanteluun.

VASTUULLISUUS Monipuoliset sisällöt ja palvelut edistävät eri väestöryhmien, alueiden, kielten ja kulttuurien elinvoimaa ja kansalaisten tasa-arvoa. Keskeisiä teemoja ovat vastuu Yle-veron tarkoituksenmukaisesta käytöstä ja rooli luovan alan työllistäjänä. Vastuullisuutta ohjaavat arvot, strategia ja eettiset periaatteet.

Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat

Tämän hallituksen vuosikertomuksen liitteen 4 tiedot perustuvat julkisesti saatavilla olevaan aineistoon. Liitteeseen on pyritty valitsemaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston näkemyksen mukaisesti oleelliset asiat valtion osakesalkusta ja yhtiöistä. Esitettyihin arvioihin yhtiöiden osinkojen maksujen määrästä liittyy poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Omistajaohjausosasto analysoi yhtiöitä itsenäisesti ja ylläpitää omaa näkemystä kunkin yhtiön tilanteesta. Esitetyt tunnusluvut ovat omistajaohjausosaston laskemia alla esitettyjen laskentakaavojen mukaisesti. Tunnusluvut saattavat poiketa yhtiöiden laskemista tunnusluvuista. Erot johtuvat muun muassa siitä, mitä eriä kulloinkin sisällytetään yhtiön vertailukelpoiseen voittoon.

$$\text{Liikevoitto -\%} = \frac{\text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

$$\text{Oman pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{nettotulos}}{\text{oma pääoma (tilikauden keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste, \%} = \frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Osinkotuotto, \%} = \frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakekurssi}} \times 100$$

$$\text{Osinkosuhte, \%} = \frac{\text{osinko/osake}}{\text{nettotulos/osake}} \times 100$$

$$\text{Koko pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{liikevoitto – verot}}{\text{taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$$

$$\text{Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, \%} = \frac{\text{omat varat yhteensä}}{\text{riskipainotetut saamiset}} \times 100$$

Scope 1, 2 ja 3: Kasvihuonekaasuprotokollassa (GHG-protokolla) päästöt jaotellaan kolmeen laajuusalaan. Scope 1 -luokkaan kuuluvat yrityksen suorat päästöt, jotka syntyvät paikan päällä yrityksen oman toiminnan seurauksena. Scope 2 -luokkaan kuuluvat epäsuorat ostoenergiaan liittyvät päästöt, jotka koituvat muun muassa sähkön ja lämmön tuotannosta. Scope 3 -luokkaan kuuluvat kaikki epäsuorat päästöt, jotka koituvat tuotteiden loppukäytöstä ja tavaroiden sekä palveluiden hankinnasta.

Absoluuttiset päästöt (tCO₂e) on laskettu valtion omistusosuuksien perusteella yhtiöiden scope 1, 2, 3 -päästöjen raportoiman mukaisesti. Päästöjen raportointitaso vaihtelee yhtiöittäin.

Päästöintensiteetti/hiili-intensiteetti on laskettu valtion omistusosuuksien mukaisten yhtiöiden raportoimien päästöjen (tCO₂e) ja omistusosuuksien mukaisten liikevaihdon (milj. euroa) suhteena.

Valtion omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2022

Pörssiyhtiöt	Omistaja-ohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Anora Group Oyj	Solidium Oy	1a	19,4	0,0
Elisa Oyj	Solidium Oy	1a	10,0	0,0
Finnair Oyj	VNK	1b	55,9	50,1
Fortum Oyj	VNK	1b	51,26	50,1
Kemira Oyj	Solidium Oy	1a	10,2	0,0
Konecranes Oyj	Solidium Oy	1a	10,1	0,0
Metso Outotec Oyj	Solidium Oy	1a	14,9	0,0
Neste Oyj ¹⁾	VNK	1b	44,7	33,4
Nokia Oyj	Solidium Oy	1a	5,3	0,0
Nokian Renkaat Oyj	Solidium Oy	1a	9,4	0,0
Outokumpu Oyj	Solidium Oy	1a	15,5	0,0
Sampo Oyj	Solidium Oy	1a	6,2	0,0
SSAB	VNK	1b	6,3	0,0
Stora Enso Oyj	Solidium Oy	1a	10,7	0,0
TietoEVRY Oyj	Solidium Oy	1a	10,9	0,0
Valmet Oyj	Solidium Oy	1a	10,1	0,0
Yhteensä (lkm)		16		

1) Neste Oyj:n osakkeista 8,31 prosenttia on Ilmastorahasto Oy:n taseessa

Noteeraamattomat kaupallisesti toimivat yhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Arctia Oy	VNK	1b	100,0	50,1
Boreal Kasvinjalostus Oy	VNK	1b	65,0	50,1
Edita Group Oyj	VNK	1a	100,0	0,0
Finavia Oyj	VNK	1b	100,0	100,0
Fingrid Oyj ²⁾	VM	1b	28,2	50,1
Gasum Oy ³⁾	VNK	1b	100,0	50,1
Gasgrid Finland Oy	VM	1b	100,0	50,1
Kemijoki Oy ⁴⁾	VNK	1a	50,1	0,0
Leijona Catering Oy	VNK	1b	100,0	100,0
Motiva Oy	VNK	1b	100,0	100,0
Neova Oy	VNK	1b	50,1	33,4
Patria Oyj	VNK	1b	50,1	50,1
Posti Group Oyj	VNK	1b	100,0	50,1
Suomen Lauttaliikenne Oy	VNK	1b	100,0	100,0
Suomen Rahapaja Oy	VNK	1a	100,0	0,0
Suomen Siemenperunakeskus Oy	VNK	1b	22,0	0,0
Suomen Viljava Oy	VNK	1b	100,0	100,0
Tapio Oy	VNK	1b	100,0	100,0
VR-Yhtymä Oy	VNK	1b	100,0	100,0
Yhteensä (lkm)		19		
Kaupallisesti toimivat yhteensä		35		

2) Huoltovarmuuskeskus 24,9 %. Valtion (ja HVK:n) yhteinen äänivaltaisuus on 70,9 %.

3) Valtion suora omistus 26,5 % osakkeista ja 50,2 % äänivallasta. Loput osakkeista omistaa valtion kokonaan omistama erityistehtävayhtiö Gasonia Oy.

4) Valtio ei voi luopua osakeomistuksestaan kokonaan ilman, että osakkaiden välillä on olemassa osakassopimus.

Erityistehtäviä hoitavat yritykset	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
A-Kruunu Oy	YM	2	100,0	100,0
Alko Oy	STM	2	100,0	100,0
OHY Arsenal Oy ⁵⁾	VM	2	100,0	100,0
Business Finland Oy ⁶⁾	TEM	2	100,0	100,0
Cinia Oy	LVM	2	77,5	50,1
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy	OKM	2	70,0	50,1
DigiFinland Oy	VM	2	100,0	33,4
FinnHEMS Oy	STM	2	100,0	100,0
Finnpilot Pilotage Oy	VNK	2	100,0	100,0
Finnvera Oyj	TEM	2	100,0	100,0
Gasonia Oy	VNK	2	100,0	0,0
Governia Oy	VNK	2	100,0	100,0
Hansel Oy	VM	2	65,0	50,1
HAUS Kehittämiskeskus Oy	VM	2	100,0	100,0
Hevosopisto Oy	OKM	2	25,0	0,0
Ilmastorahasto Oy	TEM	2	100,0	100,0
Itärata Oy	LVM	2	51,0	50,1
Kuntarahoitus Oyj	VNK	2	16,0	0,0
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy	LVM	2	100,0	100,0
Oppiva Invest Oy	OPH	2	100,0	100,0
Rokotetutkimuskeskus Finvac Oy	STM	2	51,0	50,1
Solidium Oy	VNK	2	100,0	100,0
STUK International Oy	STM	2	100,0	100,0
Suomi-rata Oy	LVM	2	51,0	50,1
Suomen Erillisverkot Oy	VNK	2	100,0	100,0
Suomen Ilmailuopisto Oy	VNK	2	98,0	50,1
Suomen Malmijalostus Oy	VNK	2	100,0	100,0
Suomen Teollisuussijoitus Oy	TEM	2	100,0	100,0
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	TEM	2	100,0	100,0
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	UM	2	96,04	50,1
Turun Tunnin Juna Oy	LVM	2	51,0	50,1
Työkanava Oy	TEM	2	100,0	100,0
Veikkaus Oy	VNK	2	100,0	100,0
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0	100,0
Yhteensä (lkm)		34		
Kaikki yhteensä (lkm)		69		

5) Selvitystilassa

6) Omistajaohjaus Business Finland -virastossa

* Omistajaohjaus Opetushallituksella (OPH)

... tietoa ei käytettävissä

LVM = Liikenne- ja viestintäministeriö

OKM = Opetus- ja kulttuuriministeriö

STM = Sosiaali- ja terveysministeriö

TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö

UM = Ulkoasiainministeriö

VM = Valtiovarainministeriö

VNK = Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto

YM= Ympäristöministeriö

Yhtiöryhmä 1 a: Valtiolla on omistajana ainoastaan tai lähes yksinomaan vahva sijoittajaintressi. Omistajaohjausta järjestettäessä on otettava huomioon valtion omistusosuuteen liittyvä määräys- tai vaikutusvalta sekä siihen liittyvät omistajan riski ja omistukseen perustuva osallistuminen yhtiön päätöksentekoon.

Yhtiöryhmä 1 b: Vahvan sijoittajaintressin lisäksi yhtiöön liittyy strategisia intressejä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä toistaiseksi vahvana omistajana tai turvata muulla tavoin kyseiset strategiset intressit, jos omistusosuutta pienennetään tai omistuksesta luovutaan.

Yhtiöryhmä 2: Valtiolla on omistajana sääntelyyn tai viranomaistehtäviin liittyvä erityisintressi: yhtiöllä on valtion määrittelemä elinkeino-, yhteiskunta- tai muu poliittinen tehtävä taikka jokin muu erityisrooli.

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVESTO
valtioneuvosto.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN: 978-952-383-751-5 PDF
ISBN: 978-952-383-735-5 nid.
ISSN: 2490-0966 PDF
ISSN: 2490-0613 nid.